

แผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี

(พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๔)

จังหวัดปราจีนบุรี
โทรศัพท์ ๐-๓๗๔๕-๔๔๓๔
โทรสาร ๐-๓๗๔๕-๔๐๐๓
prachinproject@gmail.com
๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

สารบัญ

	หน้า
๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด	
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ ลักษณะทางกายภาพ	๒
๑.๓ ข้อมูลการปกครอง/ประชากร	๔
๑.๔ ข้อมูลเศรษฐกิจ	๙
๑.๕ ลักษณะทางสังคม	๓๒
๑.๖ โครงสร้างพื้นฐาน	๓๘
๑.๗ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๔๓
๑.๘ ข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญเชิงพื้นที่	๔๙
๑.๙ ข้อมูลสรุปผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรีที่ผ่านมา	๕๓
๒. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ	
๒.๑ ข้อมูลการวิเคราะห์ความต้องการและศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่น	๕๔
๒.๒ ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพ	
๑) ด้านเศรษฐกิจ	๕๙
๒) ด้านเกษตร	๖๖
๓) ด้านอุตสาหกรรม	๖๙
๔) ด้านการท่องเที่ยว	๗๒
๕) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๗๓
๖) ด้านความมั่นคง	๗๖
๗) อื่น ๆ	
๗.๑ ด้านสังคม	๗๘
๗.๒ ด้านสาธารณสุข	๘๑
๓. สรุปข้อมูลแผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี	
๓.๑ วิสัยทัศน์ / พันธกิจ	๑๐๕
๓.๒ เป้าประสงค์รวม	๑๐๕
๓.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์	๑๐๕
๓.๔ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์	๑๐๖
๓.๕ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์	๑๐๘
๓.๖ กลยุทธ์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์	๑๑๕

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๔. แบบ จ.๑

๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	๑๓๒
๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	๑๕๒
๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	๑๕๗
๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔	๑๗๗
๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕	๑๘๒
๖) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖	๒๓๑

แบบ จ.๑-๑

๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	๒๓๕
๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	๒๘๐
๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	๒๘๕
๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔	๒๙๕
๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕	๓๐๔
๖) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖	๓๙๕

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ จังหวัดปราจีนบุรี	๔๐๕
ภาคผนวก ข สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด	๔๐๗
ภาคผนวก ค จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning)	๔๑๐
ภาคผนวก ง เอกสารเพิ่มเติม	๔๑๒

วิสัยทัศน์ จังหวัดปราจีนบุรี

(พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๔)

“ปราจีนบุรีเมืองน่าอยู่

คู่แหล่งท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

เกษตรปลอดภัย

แพทย์แผนไทย และสมุนไพรสู่สากล”

Positioning ของจังหวัด

เมืองน่าอยู่

1

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2

เกษตรปลอดภัย

3

แพทย์แผนไทยและสมุนไพร

4

อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

5

ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดปราจีนบุรี

๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ความเป็นมา

จังหวัดปราจีนบุรี เคยเป็นดินแดนที่มีความเจริญรุ่งเรืองมายาวนาน ดังปรากฏการตั้งถิ่นฐานของชุมชนสมัยโบราณเมื่อประมาณ ๒,๐๐๐ - ๒,๕๐๐ ปีที่แหล่งโบราณคดีบ้านกระทุ่มแพ้ว ตำบลกระทุ่มแพ้ว อำเภอบ้านสร้าง บ้านหนองอ้อตำบลดงพระราม อำเภอเมืองปราจีนบุรี และบ้านดงชัยมัน ตำบลประจันตคาม อำเภอประจันตคาม โบราณวัตถุที่พบ ได้แก่ ลูกปัดแก้วแบบอินโด - แปซิฟิก สีต่างๆ ลูกปัดหินคาร์เนเลียน หินอะเกตและหินควอตซ์ เครื่องมือเหล็ก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชนโบราณใกล้เคียงและอินเดียโดยเฉพาะที่บ้านดงชัยมันได้พบชิ้นส่วนกลองมโหระทึก ซึ่งเป็นโบราณวัตถุในวัฒนธรรมดงซอนเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมซึ่งพบทางตอนใต้ของจีนและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมทั้งประเทศไทย และยังพบหลักฐานเป็นซากเมืองโบราณที่เรียกว่า “เมืองศรีมโหสถ” ที่ตำบลโคกปี่ อำเภอสรีมโหสถและบริเวณบ้านโคกขวาง อำเภอสรีมหาโพธิ บริเวณซากเมืองโบราณเหล่านี้มีซากโบราณสถานที่ใช้ประกอบพิธีกรรม ศาสนกิจและโบราณวัตถุ ได้แก่ พระพุทธรูป เทวรูป เครื่องปั้นดินเผา เครื่องสำริดซึ่งเป็นเครื่องมือและเครื่องใช้ กระจัดกระจายอยู่ทั่วไปต่อมาศูนย์กลางความเจริญได้ย้ายมาตั้งอยู่ริมแม่น้ำบางปะกง ดังเช่นปัจจุบัน

“เมืองปราจีน” เป็นชื่อที่เรียกกันมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา และยังคงมาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น เรียกว่า “เมืองปราจีน” หรือ “มณฑลปราจีน” จวบจนสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จัดระเบียบการปกครองแผ่นดินตามแบบต่างประเทศมณฑลปราจีนได้ถูกยุบเลิกลงมีฐานะเป็นเพียงหัวเมืองเมืองหนึ่งต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนคำว่า “เมือง” เป็น “จังหวัด” จึงมีชื่อเรียกใหม่ว่า “จังหวัดปราจีนบุรี”

ตราประจำจังหวัด

เป็นรูปต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์ปลูกไว้ที่ตำบลโคกปี่ อำเภอสรีมโหสถ เป็นสัญลักษณ์ทางด้านพุทธศาสนาที่เชิดหน้าชูตาของจังหวัดปราจีนบุรี เพราะเชื่อกันว่าเป็นต้นโพธิ์ที่สมณทูตจากอินเดีย ซึ่งมาเผยแพร่พระศาสนาเมื่อราว พ.ศ. ๕๐๐ ได้นำพันธุ์มาจากพระศรีมหาโพธิ์ พุทธคยา ประเทศอินเดีย เป็นต้นโพธิ์ที่พระพุทธเจ้าประทับบำเพ็ญธรรมจนสำเร็จเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์นี้เป็นที่นับถือบูชากราบไหว้ของราษฎรในท้องที่และต่างท้องที่และมีการจัดงานนมัสการเป็นประจำทุกปี

ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกปีบ
ชื่อสามัญ Cork Tree

ดอกปีบ หรือภาคเหนือเรียกว่า กาซะลอง กาดสะลอง ภาคกลางเรียกปีบ ภาษากะเหรี่ยง (กาญจนบุรี) เรียกว่า เด็กดองโห่

ลักษณะทั่วไป เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ลำต้นสูงประมาณ ๑๐ - ๒๐ เมตร เปลือกลำต้นสีเทาขรุขระ ใบออกเป็นช่อ ลักษณะใบกลมรี ขอบใบเรียบโคนใบมน ใต้ใบเห็นเส้นใบชัดเจน ดอกออกเป็นช่อตั้งตรง ลักษณะเป็นท่อยาวประมาณ ๒ - ๓ นิ้ว สีขาวปนเหลืองขนาด ๒ เซนติเมตร ปลายกลีบดอกเป็นแฉก ๕ แฉก ตรงกลางดอกมีเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมีย ติดอยู่ด้านในใกล้ปากท่อ ผลมีลักษณะเป็นฝักแบน ภายในมีเมล็ดลักษณะแบน ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ดและการปักชำ เหมาะที่จะปลูกในพื้นที่ที่มีดิน ร่วนซุย แสงแดดจัดหรือกลางแจ้งมีถิ่นกำเนิดในประเทศไทยและประเทศพม่า

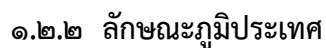
ธงประจำจังหวัดปราจีนบุรี ขนาดพื้นธงกว้าง ๑.๕๐ เมตร ยาว ๒.๒๕ เมตร ลักษณะพื้นธงตอนต้นมีพื้นสีแดงซึ่งกำหนดเป็น สีประจำภาค ๒ กว้างยาวด้านละ ๑.๕๐ เมตร มีรูปต้นโพธิ์อยู่ในกรอบ วงกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง ๘๕ เซนติเมตร สำหรับพื้นที่ธงที่เหลือเป็นสี เหลือง

๑.๒ ลักษณะทางกายภาพ

๑.๒.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดปราจีนบุรี ตั้งอยู่ภาคตะวันออกของประเทศ อยู่ระหว่างเส้นละติจูดที่ ๑๓ องศา ๓๙ ลิปดา ถึง ๑๔ องศา ๒๗ ลิปดาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ ๑๐๒ องศา ๐๗ ลิปดาตะวันออก ห่างจาก กรุงเทพมหานคร ๑๓๖ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๓๓, ๓๐๕ ใช้เวลาเดินทางเพียง ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที เป็นจุดเชื่อมโยงการคมนาคมจากกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และราชอาณาจักรกัมพูชา ในรัศมี ๑๐๐ กว่ากิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดสระแก้ว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดนครนายก
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดฉะเชิงเทรา

๑.๒.๓ สภาพภูมิอากาศและปริมาณน้ำฝน

๑) สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดปราจีนบุรี ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ประกอบกับลมฝ่ายใต้ที่พัดปกคลุมภาคตะวันออกรวมทั้งห่อความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมลักษณะดังกล่าวทำให้บริเวณจังหวัดปราจีนบุรีในฤดูร้อนมีอุณหภูมิสูงประมาณ ๓๘ - ๔๐ องศาเซลเซียส ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม วัดอุณหภูมิสูงสุดได้ ๔๐.๐ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๗๕๕.๘ มิลลิเมตร (ค่ามาตรฐาน ๑,๘๐๐.๐ มิลลิเมตร) และฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยประมาณ ๑๔ - ๑๗ องศาเซลเซียส วัดอุณหภูมิต่ำสุดได้ ๑๔.๐ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๗

๒) ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝนในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - พ.ศ. ๒๕๕๘ จังหวัดปราจีนบุรี มีปริมาณน้ำฝนอยู่ในช่วง ๑,๔๙๕.๗ มิลลิเมตร ถึง ๒,๑๒๙.๐ มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี ๑,๗๕๕.๘ มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อเดือน ๑๔๖.๓ มิลลิเมตร

ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จังหวัดปราจีนบุรี มีปริมาณน้ำฝน ๒,๑๒๙.๐ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๑๑๙ วัน ฝนตกมากที่สุดเดือนกันยายน ๖๖๑.๙ มิลลิเมตร

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรี มีปริมาณน้ำฝน ๑,๔๙๕.๗ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๑๒๒ วัน ฝนตกมากที่สุดเดือนกันยายน ๓๘๐.๘ มิลลิเมตร

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จังหวัดปราจีนบุรี มีปริมาณน้ำฝน ๑,๖๔๒.๗ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๑๒๑ วัน ฝนตกมากที่สุดเดือนสิงหาคม ๖๑๗.๓ มิลลิเมตร

(ข้อมูล : สถานีอุตุนิยมวิทยาปราจีนบุรี ณ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙)

๑.๓ ข้อมูลการปกครอง/ประชากร

๑.๓.๑ ข้อมูลการปกครอง

จังหวัดปราจีนบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอสรีมโหสถ อำเภอสรีมหาโพธิ์ อำเภอประจันตคาม อำเภอนาดี อำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอบ้านสร้าง โดยแบ่งเขตตำบล ออกเป็น ๖๔ ตำบล และหมู่บ้าน ๗๐๘ หมู่บ้าน นอกจากนี้ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ๑๒ เทศบาล ๕๖ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และมีครัวเรือน ณ มิถุนายน ๒๕๕๙ จำนวน ๑๙๔,๙๗๐ ครัวเรือน โดยมีรายละเอียดการแบ่งเขตการปกครองแต่ละอำเภอ ดังตารางข้างล่างนี้

อำเภอ	อบจ.	เทศบาล	อบต.	ตำบล	หมู่บ้าน	ครัวเรือน
เมืองปราจีนบุรี	๑	๓	๑๑	๑๒	๑๔๔	๔๒,๖๒๑
กบินทร์บุรี		๓	๑๔	๑๔	๑๙๓	๕๕,๒๖๑
ศรีมหาโพธิ์		๒	๗	๑๐	๙๐	๔๒,๖๐๑
ประจันตคาม		๒	๘	๙	๑๐๖	๑๗,๗๙๐
นาดี		๑	๖	๖	๖๓	๑๘,๘๐๓
บ้านสร้าง		๑	๗	๙	๘๘	๑๐,๕๑๐
ศรีมโหสถ		๑	๓	๔	๒๔	๗,๓๘๔
รวม	๑	๑๓	๕๖	๖๔	๗๐๘	๑๙๔,๙๗๐

(ข้อมูล : ที่ทำการปกครองจังหวัดปราจีนบุรี ณ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๙)

๑.๓.๒ ข้อมูลประชากรและแรงงาน

จังหวัดปราจีนบุรี มีประชากรทั้งสิ้น ๔๘๓,๗๐๘ คน โดยสัดส่วนประชากรเพศชาย มีน้อยกว่าเพศหญิงเล็กน้อย กล่าวคือเพศชายมีจำนวน ๒๓๙,๖๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๕๔ ในขณะที่เพศหญิงมีจำนวน ๒๔๔,๐๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๖

ผู้อยู่ในวัยทำงานหรืออายุ ๑๕ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๔๙๓,๗๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๒๓ ในขณะที่ผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี มีจำนวน ๑๐๖,๗๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๗ โดยในกลุ่มผู้ที่อยู่ในวัยทำงานเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน ๓๔๘,๗๗๔ คน โดยจำแนกเป็นผู้มีงานทำ จำนวน ๓๔๖,๗๓๗ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๙๙.๔๒ ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด ขณะที่ผู้ว่างงาน มีจำนวน ๒,๐๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๘ ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าอัตราการมีงานทำต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานมีอัตรา ร้อยละ ๙๘.๗๔ ซึ่งหมายความว่า ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ๑๐๐ คน จะมีงานทำประมาณ ๙๘ คน ส่วนการว่างงานมีอัตราร้อยละ ๑.๒๖ สำหรับในกลุ่มของผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ซึ่งมีจำนวน ๑๔๗,๐๕๒ คน พบว่า เป็นผู้ที่ทำงานที่บ้านผู้เรียนหนังสือ และอื่นๆ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ ๓๑.๑๖ ๒๑.๙๐ และ ๔๖.๙๔ ตามลำดับ

แรงงาน (ข้อมูล ไตรมาส ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙)

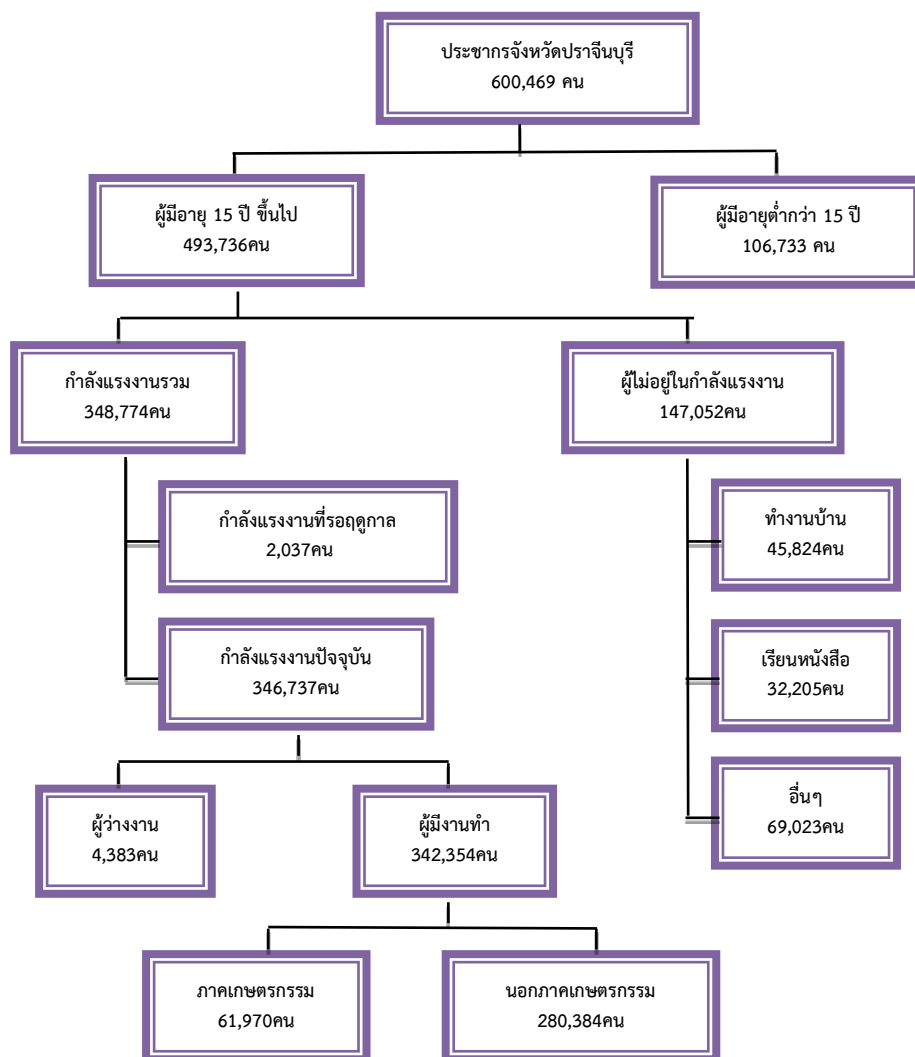
- จำนวนแรงงานทั้งหมด ๓๔๒,๓๕๔ คน คิดเป็น ๑๐๐%
- แรงงานในภาคเกษตร ๖๑,๙๗๐ คน คิดเป็น ๑๘.๑๐%
- แรงงานนอกภาคเกษตร ๒๘๐,๓๘๔ คน คิดเป็น ๘๑.๙๐%
- คนว่างงาน ๔,๓๘๓ คน คิดเป็น ๑.๒๖%
- สัดส่วนของคนมีงานทำต่อคนว่างงาน ๗๙ : ๑

ตารางเปรียบเทียบอัตราการว่างงานในจังหวัดปราจีนบุรี

ไตรมาส	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
๑	๐.๖๑	๑.๓๔	๑.๘๐
๒	๑.๒๙	๐.๖๓	๑.๒๖
๓	๑.๕๔	๒.๐๙	
๔	๐.๕๑	๑.๔๕	

ที่มา :สำนักงานสถิติจังหวัดปราจีนบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙)

แผนภูมิ โครงสร้างกำลังแรงงานจังหวัดปราจีนบุรี (ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๕๙)

ตารางแสดงจำนวนผู้มีงานทำจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามสถานภาพแรงงาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ – ปัจจุบัน

สถานภาพแรงงาน	ปี พ.ศ.๒๕๕๕	ปี พ.ศ.๒๕๕๖	ปี พ.ศ.๒๕๕๗	ปี พ.ศ.๒๕๕๘	ไตรมาส ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙		
					ชาย	หญิง	รวม
ประชากรรวม	๔๖๓,๕๗๗	๔๖๗,๔๕๓	๕๘๖,๙๒๖	๕๙๕,๙๓๒	๒๙๒,๙๓๔	๓๐๗,๕๓๕	๖๐๐,๔๖๙
ผู้อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป)	๓๗๒,๓๘๖	๓๗๗,๒๓๓	๔๘๐,๙๘๒	๔๘๙,๔๗๒	๒๓๘,๒๗๒	๒๕๕,๔๖๔	๔๙๓,๗๓๖
๑.ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ๑๕ ปีขึ้นไป	๒๗๔,๘๓๕	๒๗๑,๑๒๙	๓๔๙,๗๘๘	๓๔๓,๗๒๐	๑๘๖,๒๘๐	๑๖๒,๔๔๔	๓๔๘,๗๒๔
๑.๑ ผู้มีงานทำ	๒๗๒,๘๓๕	๒๖๙,๔๗๕	๓๔๘,๐๐๘	๓๓๘,๗๔๑	๑๘๐,๘๔๐	๑๖๑,๕๑๔	๓๔๒,๓๕๔
๑.๒ ผู้ว่างงาน	๒,๐๐๐	๑,๖๕๔	๑,๗๘๐	๔,๙๗๙	๓,๔๐๓	๙๘๐	๔,๓๘๓
๑.๓ กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	-	-	-	-	๒,๐๓๗	-	๒,๐๓๗
๒.ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	๙๗,๕๕๑	๑๐๖,๑๐๔	๑๓๑,๑๙๔	๑๔๕,๗๕๒	๕๑,๙๙๒	๙๒,๙๗๐	๑๔๔,๙๖๒
๒.๑ ทำงานที่บ้าน	๒๘,๘๔๒	๓๒,๖๗๒	๔๑,๑๕๐	๔๗,๗๖๒	๕,๔๗๙	๔๒,๖๑๓	๔๘,๐๙๒
๒.๒ เรียนหนังสือ	๒๗,๒๗๔	๒๖,๖๒๐	๓๕,๔๙๓	๒๘,๑๕๗	๑๒,๑๔๓	๑๕,๙๒๕	๒๘,๐๖๘
๒.๓ อื่นๆ	๔๑,๔๓๕	๔๖,๘๑๒	๕๕,๕๕๑	๖๙,๘๓๓	๓๔,๓๗๐	๓๔,๔๓๒	๖๘,๘๐๒
ประชากรอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	๙๑,๑๙๑	๙๐,๒๒๐	๑๐๕,๙๔๔	๑๐๖,๔๖๐	๕๔,๖๖๒	๕๒,๐๗๑	๑๐๖,๗๓๓

ที่มา :สำนักงานสถิติจังหวัดปราจีนบุรี(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙)

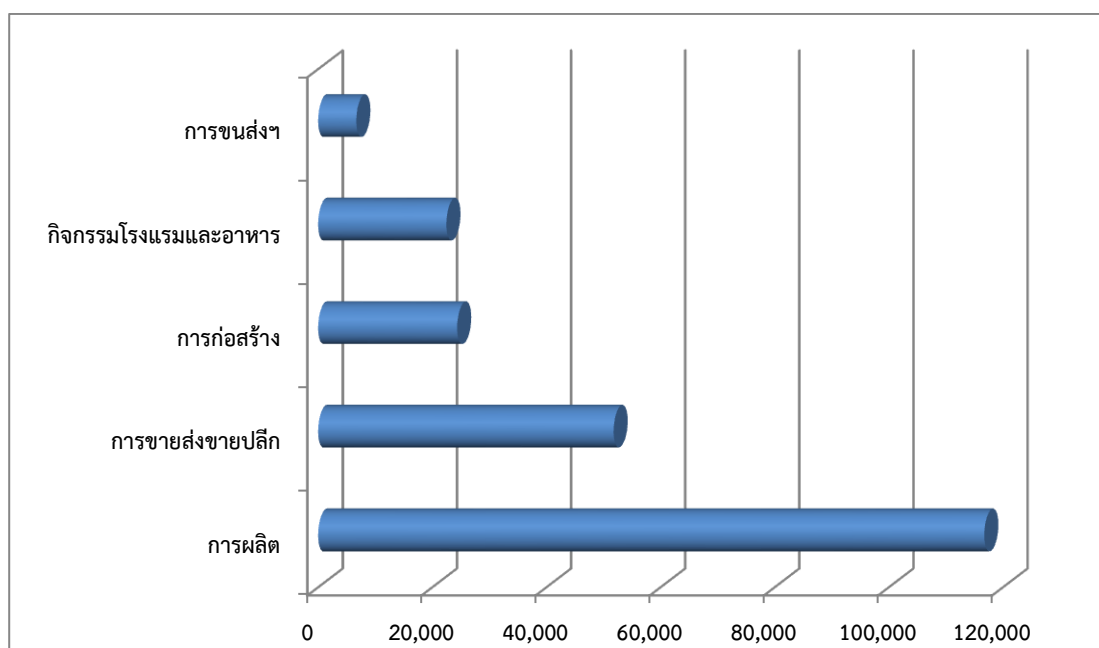
๑.๓.๓ ข้อมูลกำลังแรงงานและการมีงานทำ

ผู้มีงานทำจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

สำหรับผู้มีงานทำในไตรมาส ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวน ๓๔๒,๓๕๔ คน พบว่าทำงานในภาคเกษตรกรรมจำนวน ๖๑,๙๗๐ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๘.๑๐ ของผู้มีงานทำทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนลดลงจากไตรมาส ๒ ของปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรม มีจำนวน ๒๘๐,๓๘๔ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘๑.๙๐ ของผู้มีงานทำทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าไตรมาส ๒ ของปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรสู่นอกภาคเกษตรในช่วงนอกฤดูกาล

ในส่วนของภาคนอกเกษตรกรรมสาขาที่มีผู้มีงานทำสูงสุด ๕ อันดับแรกคือ ๑) สาขาการผลิต จำนวน ๑๑๖,๗๓๙ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔๑.๖๔ ๒) สาขาการขนส่งขายปลีก จำนวน ๕๑,๗๗๘ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๘.๔๗ ๓) สาขาการก่อสร้าง จำนวน ๒๔,๓๕๙ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘.๖๙ ๔) สาขากิจกรรมโรงแรมและอาหาร จำนวน ๒๒,๔๗๔ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘.๐๒ และ ๕) การขนส่งฯ ๖,๖๘๕ คนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒.๓๘ ตามลำดับ

แผนภูมิผู้มีงานทำจังหวัดปราจีนบุรีจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม นอกภาคเกษตรกรรม ๕ อันดับแรกไตรมาส ๒ ปี ๒๕๕๙

กลุ่ม/องค์กร/เครือข่าย

จังหวัดปราจีนบุรีมีการรวมตัวกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เป็นกลุ่ม/องค์กร/เครือข่ายในหลายๆ ด้าน ได้แก่

สหกรณ์ในจังหวัดปราจีนบุรี ๔๘ แห่ง ประกอบด้วย สหกรณ์ออมทรัพย์ ๒๓ แห่ง สมาชิก ๑๖,๑๑๕ คน สหกรณ์การเกษตร ๑๐ แห่ง สมาชิก ๓๗,๘๑๒ คนสหกรณ์ร้านค้า ๑ แห่ง สมาชิก

๔๖๔ คนสหกรณ์บริการ ๒ แห่งสมาชิก ๘๑๒ คนสหกรณ์นิคม ๒ แห่ง สมาชิก ๔,๖๐๒ คนและสหกรณ์เครดิต
ยูเนียน ๑ แห่ง สมาชิก ๑,๑๔๖ คน

ด้านเกษตรกรรม ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรกรทำนา ๖ กลุ่ม สมาชิก ๗๒๗ คนทำ
สวน ๖ กลุ่ม สมาชิก ๘๔๗ คน ทำไร่ ๓ กลุ่ม สมาชิก ๓๘๔ คน และเลี้ยงสัตว์ ๗ กลุ่ม สมาชิก ๗๕๖ คน

ด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี
๗ อำเภอ สมาชิก ๗,๐๐๐ ราย ชมรมหมอพื้นบ้านลานทอง ๑ กลุ่ม สมาชิก ๓๐ ราย ศูนย์พัฒนากิจกรรมภาค
พลเมือง ๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๐ ราย

ด้านพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๓๑๖ กลุ่ม
จำนวนสมาชิก ๔๗,๖๘๙ ราย และกลุ่มอาชีพ/OTOP จำนวน ๑๑๐ กลุ่ม สมาชิกจำนวน ๒,๔๙๓ ราย ซึ่งกระจาย
ทั่วทุกอำเภอ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดปราจีนบุรี ๑ เครือข่าย สมาชิก ๑,๐๔๕ ราย

ด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย มีสเตอร์เตือนภัย จำนวน ๑๑ แห่ง สมาชิก ๑๑๑
รายสมาชิก อปพร. จำนวน ๖๙ แห่ง สมาชิก ๗,๘๒๗ ราย OTOS ทีมกู้ชีพกู้ภัย จำนวน ๒๘ แห่ง สมาชิก ๒๙๐
ราย กระจายอยู่ตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด และอาสาสมัครหน่วยกู้ภัยต่างๆ ๕ แห่ง ได้แก่
มูลนิธิร่วมกตัญญู มูลนิธิสว่างบำเพ็ญธรรมสถาน มูลนิธิสัจจพุทธธรรม กบินทร์บุรี ศูนย์กู้ภัยอุบลรัตน์ และมูลนิธิ
มหาโพธิ์สามัคคีเบญจธรรม

ด้านแรงงาน ได้แก่ สหภาพแรงงาน ๑๔ แห่ง สมาชิก ๕,๑๒๖ ราย

ด้านอุตสาหกรรม ได้แก่ คณะกรรมการไตรภาคีโครงการส่งเสริมผู้ผลิตไฟฟ้า
รายเล็กที่ใช้พลังงานหมุนเวียน ๑ กลุ่ม สมาชิกเป็นสถานประกอบการ ๒ ราย และคณะกรรมการ ๓๓ คน

ด้านพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาครอบครัวใน
ชุมชน (ศพค.) ๔๐ แห่ง จัดตั้งคณะทำงานศูนย์แล้ว ๒๒ แห่ง สมาชิก ๓๖๐ ราย คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด
(กพสจ.) และคณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพสอ.) ๗ แห่ง อำเภอละ ๑ แห่ง สมาชิก ๑,๔๘๑ ราย
อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ๑ กลุ่ม สมาชิก ๗๖๐ ราย ทุกหมู่บ้าน ละ ๑ คน
ศูนย์ประสานงานองค์กรเอกชนประจำจังหวัด ๘๔ แห่ง คณะกรรมการ ๑๙ คน องค์กรชุมชน ๑๐ แห่ง สมาชิก
๗,๐๓๘ ราย อาสาสมัครดูแลคนพิการ (อพมก.) ๒ กลุ่ม สมาชิก ๒๕ ราย อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อพส.)
๑ แห่ง สมาชิก ๔๐ ราย สภาเด็กและเยาวชน ระดับจังหวัด ๑ แห่ง ระดับอำเภอ ๓ แห่ง สมาชิก ๑,๖๐๐
ราย

๑.๔ ข้อมูลเศรษฐกิจ

๑.๔.๑ ภาคเกษตร

จังหวัดปราจีนบุรี มีพื้นที่ทำการเกษตร ๑,๑๒๔,๘๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗๙
ของพื้นที่ทั้งหมดโดยมีผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญ ดังนี้

๑) ด้านพืช

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของปราจีนบุรี ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ไม้ตง อ้อยโรงงาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สำหรับผลไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ทุเรียน เงาะ และกระเทียม

ตารางข้อมูลการปลูกข้าว/พืชไร่/พืชผัก รายอำเภอ จังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๗/๕๘

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก. / ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่าพืช เศรษฐกิจ (ล้านบาท)	บริเวณเพาะปลูก (อำเภอ)
ข้าวนาปี	๔๘๐,๓๖๗	๔๗๖,๓๐๗	๔๓๖	๒๐๗,๖๗๐	๑,๓๖๔	ทุกอำเภอ
ข้าวนาปรัง	๑๔๓,๗๗๐	๑๔๑,๓๙๖	๖๒๘	๘๘,๗๙๗	๖๕๕	ทุกอำเภอ
มันสำปะหลัง	๑๕๔,๖๘๙	๑๕๒,๓๒๕	๓,๕๕๑	๕๔๐,๙๐๖	๑,๑๐๓	ยกเว้นบ้านสร้าง
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	๑๗,๙๘๐	๑๗,๕๕๓	๖๘๑	๑๑,๙๕๔	๕๕	ยกเว้นเมืองฯ บ้านสร้าง
อ้อยเคี้ยว	๑๑๕	๑๑๕	๑๕,๐๐๐	๑,๗๒๕		กบินทร์บุรี
อ้อยโรงงาน	๔๗,๒๐๗	๔๗,๑๘๗	๑๓,๗๒๓	๖๔๗,๕๔๗	๗๑๒	กบินทร์บุรี ศรีมหาโพธิ์นาดี
ถั่วฝักยาว	๑๗	๑๗	๖๐๐	๑๐		เมืองฯ กบินทร์บุรี นาดี
แตงกวา	๗	๗	๘๐๐	๖		เมืองฯ
กก	๒๔๑	๑๓๘	๑,๑๙๕	๑๖๕		บ้านสร้าง
ข้าวโพดหวาน	๒๓	๒๓	๗๘๐	๑๘		ศรีมหาโพธิ์
ชะอม	๘๐๐	๘๐๐	๔๑๒	๓๓๐		เมืองฯ
รวม	๘๔๕,๒๑๖	๘๓๕,๘๖๘		๑,๔๙๙,๑๒๘		

ตารางข้อมูลการปลูกไม้ผล - ไม้ยืนต้น รายอำเภอ จังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๗/๕๘

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก. / ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่าพืช เศรษฐกิจ (ล้านบาท)	บริเวณเพาะปลูก (อำเภอ)
กระเทียม	๔,๐๓๗	๓,๘๓๘	๑,๓๗๙	๕,๒๙๒	๑๙	ยกเว้นบ้านสร้าง ศรีมโหสถ
กล้วยไข่	๑๕๘	๑๕๘	๑,๗๕๖	๒๗๗		เมืองฯ กบินทร์บุรี
กล้วยน้ำว้า	๑,๕๔๑	๑,๕๔๑	๑,๓๖๓	๒,๑๐๐		ทุกอำเภอ
ขนุน	๑,๖๘๕	๑,๕๕๙	๑,๗๑๒	๒,๖๖๙		ยกเว้นบ้านสร้างศรี มหาโพธิ์ศรีมโหสถ
เงาะ	๘๘๐	๘๓๔	๘๑๖	๖๘๐		ยกเว้นบ้านสร้าง ศรีมโหสถ
ชมพู่	๒๙	๒๙	๗๙๖	๒๓		ยกเว้นบ้านสร้าง ศรีมโหสถ นาดี
ทุเรียน	๒,๔๒๐	๒,๑๔๓	๙๒๓	๑,๙๗๗	๑๘๒	ยกเว้นบ้านสร้าง ศรีมโหสถ
มะนาว	๒,๙๓๗	๒,๖๕๑	๘๕๗	๒,๒๗๒		ยกเว้นบ้านสร้าง ศรีมโหสถ
มะม่วง	๘,๐๔๔	๖,๕๕๗	๑,๔๐๙	๙,๒๓๙	๒๑	ทุกอำเภอ
มะละกอ	๗๑๕	๗๑๕	๙,๑๑๑	๖,๕๑๔		ยกเว้นบ้านสร้าง ประจันตคาม ศรีมโหสถ
มะปรางหวาน	๑,๑๔๒	๙๓๑	๖๖๐	๖๑๔	-	ยกเว้นบ้านสร้าง ศรีมโหสถ นาดี
มะยงชิด	๔๒๖	๓๒๓	๖๓๔	๒๐๕	-	เมือง ศรีมหาโพธิ์ ประจันตคาม

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก. / ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่าพืช เศรษฐกิจ (ล้านบาท)	บริเวณเพาะปลูก (อำเภอ)
มะพร้าว	๑,๒๒๓	๑,๑๗๓	๖๘๐	๗๙๖		ยกเว้นนาดี
มะไฟ	๙๑๙	๙๐๖	๗๗/๑	๖๙๘	-	เมืองปราจีนบุรี ประจันตคาม
มังคุด	๒,๑๐๑	๒,๐๑๙	๖๘๔	๑,๓๘๑		ยกเว้นบ้านสร้าง ศรีมโหสถ
ลำไย	๗๓๘	๔๔๗	๖๙๓	๓๑๐		ยกเว้นบ้านสร้างศรี มหาโพธิ์ศรีมโหสถ
ลองกอง	๙๕๓	๘๗๙	๕๙๕	๕๒๓		ยกเว้นบ้านสร้าง กบินทร์บุรี ศรีมโหสถ
ส้มโอ	๖,๕๓๔	๕,๑๒๓	๑,๔๒๗	๗,๓๑๐		ยกเว้นบ้านสร้าง
ไผ่ตง	๒๒,๙๑๙	๒๑,๔๖๙	๑,๖๗๐	๓๕,๘๕๓		ยกเว้นบ้านสร้างศรี มหาโพธิ์ ศรีมโหสถ
ลิ้นจี่	๔๒	๔๒	๔๗๓	๒๐		เมืองปราจีนบุรี ประจันตคาม
ยางพารา	๓๔,๔๗๐	๖,๒๙๗	๒๖๓	๑,๖๕๖	๖๗	ยกเว้นบ้านสร้าง
ปาล์มน้ำมัน	๑๕,๔๔๖	๑๑,๗๗๙	๑,๙๐๘	๒๒,๔๗๔	๑๐๐	ทุกอำเภอ

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี

๒) ด้านประมง จำแนกออกเป็น ๒ ประเภท คือการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการจับสัตว์น้ำ
จากแหล่งน้ำธรรมชาติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่จังหวัดมีจำนวน ๕,๕๑๖ ราย มีผลผลิตมูลค่าประมาณ
๑,๐๖๔ ล้านบาท ส่วนการประมงในแหล่งน้ำธรรมชาติ อำเภอที่สามารถจับสัตว์น้ำได้มากที่สุดคือ อำเภอบ้าน
สร้าง น้อยที่สุดคือ อำเภอศรีมโหสถ โดยจำแนกออกเป็นรายอำเภอ ดังนี้

การจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗

อำเภอ	ชนิดสัตว์น้ำหลัก	ปริมาณ/ กก	มูลค่า/บาท
เมืองปราชินบุรี	นิล ตะเพียน สลิด ช่อน กุ้ง	๔๘๘,๖๖๑	๒๘,๗๙๑,๒๗๐
บ้านสร้าง	นิล ตะเพียน สลิด ช่อน กุ้ง	๖๐๑,๔๘๘	๖๑,๕๐๘,๘๗๐
ศรีมโหสถ	นิล ตะเพียน สลิด ช่อน กุ้ง	๖๐,๖๙๑	๓,๔๘๕,๕๔๐
ศรีมหาโพธิ	ตะเพียน สวาย กุ้ง กล้วย นิล	๒๔๙,๖๐๖	๒๙,๘๙๔,๓๙๐
ประจันตคาม	ตะเพียน สวาย กุ้ง กล้วย นิล	๒๗๙,๑๗๘	๒๑,๔๙๘,๕๘๐
กบินทร์บุรี	ตะเพียน สวาย กุ้ง กล้วย นิล	๑,๒๙๗,๓๓๔	๑๑๓,๕๙๑,๒๖๐
นาดี	ตะเพียน สร้อย กุ้ง กล้วย นิล	๓๙๕,๕๕๐	๒๒,๐๘๔,๑๑๐
	รวม	๓,๓๗๒,๕๐๘	๒๘๐,๘๕๔,๐๒๐

จังหวัดปราชินบุรี มีชาวประมงอยู่ ๑๕,๔๓๐ ราย กระจายตัวอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีอาชีพเดิมทำการเกษตร แล้วมาทำอาชีพเสริมด้านการประมง และมีอีกส่วนหนึ่งที่ไม่มิตินทำกินต้องหากินโดยการหาสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้ดี เพื่อเป็นการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชนอย่างแท้จริง

ตารางข้อมูลด้านการทำประมง (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗)

อำเภอ	เนื้อที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (ไร่)	จำนวนครัวเรือนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (ครัวเรือน)	ปริมาณการผลิตสัตว์น้ำ (พันตัน)	มูลค่าการผลิตสัตว์น้ำ (ล้านบาท)
เมืองปราชินบุรี	๓,๗๑๑.๔๐	๔๑๒	๔,๗๒๐,๙๐๑	๑๒๔,๑๒๑,๐๙๒
กบินทร์บุรี	๙๐๔.๕๔	๗๐๐	๑๕๙,๐๑๒	๙,๕๖๖,๕๗๔
นาดี	๓๘๗.๐๐	๓๐๗	๙๐,๔๐๓	๕,๔๓๒,๘๖๑
บ้านสร้าง	๒๕,๔๑๙.๓๗	๑,๕๔๐	๓๑,๗๖๔,๐๔๕	๙๖๔,๕๕๓,๒๔๖
ประจันตคาม	๖๕๐.๒๕	๒๐๖	๗๘๒,๐๖๔	๒๙,๔๘๕,๖๗๓
ศรีมหาโพธิ	๒,๑๘๙.๓๔	๓๐๒	๔,๓๘๒,๐๓๙	๑๖๕,๙๑๐,๓๕๑
ศรีมโหสถ	๒,๐๓๗.๗๕	๑๕๖	๒,๙๕๐,๖๖๒	๗๐,๓๒๓,๕๖๘
รวม	๓๕,๒๙๙.๖๕	๓,๖๒๓	๔๔,๘๔๙,๑๒๖	๑,๓๖๙,๓๙๓,๓๖๕

ตารางข้อมูลการเลี้ยงกุ้งทะเล บ่อ เนื้อที่ ปริมาณที่จับได้จากการเลี้ยง เป็นรายอำเภอ พ.ศ. ๒๕๕๘

อำเภอ	เนื้อที่เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืด (ไร่)	จำนวนครัวเรือน เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (ครัวเรือน)	ปริมาณ การผลิตสัตว์น้ำ (พันตัน)	มูลค่า การผลิตสัตว์น้ำ (ล้านบาท)
เมืองปราจีนบุรี	๕๓๔.๕๐	๑๕	๓๓๗,๑๐๒	๔๔,๕๒๒,๑๓๐
บ้านสร้าง	๗,๕๑๔.๗๔	๕๔๕	๔,๒๙๗,๐๒๓	๕๗๓,๑๔๕,๑๒๐
ศรีมโหสถ	๒๑๔.๔๕	๘	๗๕,๖๒๓	๑๐,๒๘๘,๑๐๑
รวม	๘,๒๖๔	๕๖๘	๔,๗๐๙,๗๔๘	๖๒๗,๙๕๕,๓๕๑

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดปราจีนบุรี

การเลี้ยงจระเข้จังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๘

อำเภอ	จำนวนเกษตรกร(ราย)	จำนวนจระเข้(ตัว)	มูลค่า/ปี(บาท)
เมืองปราจีนบุรี	๑	๓๕๐	๑,๑๖๖,๖๖๖
ศรีมหาโพธิ์	๒	๑๑๔	๓๘๐,๐๐๐
ศรีมโหสถ	๓	๑,๐๒๖	๓,๔๒๐,๐๐๐
ประจันตคาม	๔	๔๘,๕๗๙	๑๖๑,๙๓๐,๐๐๐
กบินทร์บุรี	๔๓	๒๕,๙๒๑	๘๖,๔๐๓,๓๓๓
นาดี	๘	๑,๔๔๙	๔,๘๓๐,๐๐๐
รวม	๖๑	๗๗,๔๔๐	๒๕๘,๑๒๙,๙๙๙

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลกลางกระทรวงมหาดไทยและจังหวัดปราจีนบุรี (www.moi.go.th/MOIWEB)

การเลี้ยงจระเข้ของจังหวัดปราจีนบุรีจัดเป็นช่องทางการประกอบอาชีพที่กำลังเจริญเติบโตดีมากของจังหวัดปราจีนบุรี มีการขยายตัวแบบก้าวกระโดดจังหวัดปราจีนบุรีนับเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีการขยายตัวในการเลี้ยงจระเข้ที่สูงที่สุดของกลุ่มจังหวัด หากมีการส่งเสริมที่ดีจะเป็นการสร้างอาชีพที่มั่นคงให้กับเกษตรกรจังหวัดปราจีนบุรี ปัจจัยสนับสนุนมีดังนี้

๑. สภาพภูมิอากาศ เป็นจังหวัดที่มีอากาศร้อนชื้นซึ่งเหมาะต่อการเจริญเติบโตของจระเข้
๒. เป็นจังหวัดที่มีอาหารเลี้ยงจระเข้จำนวนมากและราคาถูก มีฟาร์มไก่เนื้อและไก่ไข่จำนวนมาก ไก่ที่ตายก่อนกำหนดเวลาจะเป็นอาหารจระเข้ได้เป็นอย่างดี
๓. องค์ความรู้และภูมิปัญญาด้านการเพาะเลี้ยงจระเข้ของเกษตรกรในพื้นที่มีการพัฒนาการเลี้ยงขึ้นตามลำดับ
๔. จระเข้ไม่ได้รับผลกระทบด้านการกีดกันสินค้าเนื่องจากตลาดส่งออกจระเข้คือสาธารณรัฐประชาชนจีน

๓) ด้านปศุสัตว์

จากข้อมูลสถิติปศุสัตว์ของกรมปศุสัตว์ พบว่าปราจีนบุรีเป็นแหล่งผลิตไก่เนื้อ เป็ดเนื้อและไก่ไข่ที่สำคัญของประเทศ ดังจะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จังหวัดปราจีนบุรีมีการเลี้ยงไก่เนื้อมากเป็นอันดับที่ ๖ ของประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๙ ของจำนวนไก่เนื้อที่เลี้ยงอยู่ทั่วประเทศ ในขณะที่เลี้ยงเป็ดเนื้อมากเป็นอันดับที่ ๘ ของประเทศ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ ๔.๓๒ ของจำนวนเป็ดเนื้อทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นจังหวัดที่มีการเลี้ยงไก่ไข่มากเป็นอันดับที่ ๙ ของประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๓ ของจำนวนไก่ไข่ที่เลี้ยงอยู่ทั่วประเทศ

ตารางแสดงข้อมูลจังหวัดที่มีไก่เนื้อมากที่สุด ๑๐ อันดับแรก

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวน(ตัว)	%ของประเทศ
	ยอดรวมทั้งหมด	๒๖๑,๔๓๑,๓๔๕	๑๐๐.๐๐
๑	ลพบุรี	๔๘,๑๖๔,๖๐๙	๑๘.๔๒
๒	นครราชสีมา	๒๖,๓๘๑,๗๕๗	๑๐.๐๙
๓	สระบุรี	๒๔,๒๖๑,๕๘๖	๙.๒๘
๔	กาญจนบุรี	๒๓,๘๘๙,๐๒๓	๙.๑๔
๕	ชลบุรี	๒๒,๓๑๔,๒๔๙	๘.๕๔
๖	ปราจีนบุรี	๑๖,๗๐๑,๑๔๖	๖.๓๙
๗	ราชบุรี	๙,๘๗๗,๒๖๐	๓.๗๘
๘	สุพรรณบุรี	๙,๔๕๑,๐๒๗	๓.๖๒
๙	นครสวรรค์	๗,๒๑๗,๘๑๓	๒.๗๖
๑๐	บุรีรัมย์	๖,๕๖๙,๕๘๑	๒.๕๑

ที่มา : สถิติจำนวนปศุสัตว์ปี ๒๕๕๘กรมปศุสัตว์

ตารางแสดงข้อมูลจังหวัดที่มีเป็ดเนื้อมากที่สุด ๑๐ อันดับแรก

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวน	%ของประเทศ
	ยอดรวมทั้งหมด	๙,๒๓๔,๕๑๑	๑๐๐.๐๐
๑	นครปฐม	๑,๔๙๒,๐๔๘	๑๖.๑๖
๒	ฉะเชิงเทรา	๑,๔๐๖,๐๙๔	๑๕.๒๓
๓	นครราชสีมา	๑,๐๖๓,๕๗๒	๑๑.๕๒
๔	ลพบุรี	๗๑๘,๓๕๓	๗.๗๘
๕	สระบุรี	๖๗๑,๙๒๗	๗.๒๘
๖	ราชบุรี	๖๐๗,๑๖๕	๖.๕๗
๗	สระแก้ว	๔๖๘,๐๔๗	๕.๐๗
๘	ปราจีนบุรี	๓๙๘,๘๕๐	๔.๓๒
๙	ชัยภูมิ	๓๓๗,๕๐๓	๓.๖๕
๑๐	นครนายก	๓๒๓,๐๑๘	๓.๕๐

ที่มา : สถิติจำนวนปศุสัตว์ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมปศุสัตว์

ตารางแสดงข้อมูลจังหวัดที่มีไก่ไข่มากที่สุด ๑๐ อันดับแรก

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวน	%ของประเทศ
	ยอดรวมทั้งหมด	๕๗,๐๓๕,๐๕๖	๑๐๐.๐๐
๑	ฉะเชิงเทรา	๗,๑๓๔,๗๙๑	๑๒.๕๑
๒	นครนายก	๖,๓๔๐,๕๕๑	๑๑.๑๒
๓	ชลบุรี	๔,๗๖๓,๕๓๔	๘.๓๕
๔	นครปฐม	๔,๖๔๘,๒๑๙	๘.๑๕
๕	เชียงใหม่	๒,๙๖๗,๒๙๐	๕.๒๐
๖	สุพรรณบุรี	๒,๙๐๒,๔๒๑	๕.๐๙
๗	พระนครศรีอยุธยา	๒,๘๒๕,๑๕๐	๔.๙๕
๘	ขอนแก่น	๒,๔๓๖,๖๗๗	๔.๒๗
๙	ปราจีนบุรี	๒,๑๘๑,๖๔๗	๓.๘๓
๑๐	นครสวรรค์	๑,๔๕๐,๗๙๐	๒.๕๔

ที่มา : สถิติจำนวนปศุสัตว์ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมปศุสัตว์

๑.๔.๒ ภาคอุตสาหกรรม

ภาวะการลงทุนด้านอุตสาหกรรมในจังหวัดปราจีนบุรี ณ กันยายน ๒๕๕๘ เมื่อเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันกับปีก่อน พบว่า มีอัตราการขยายตัวของจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตใหม่ เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๙ จำนวนเงินลงทุนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๘ และอัตราการจ้างเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๓

จะเห็นได้ว่าการลงทุนด้านอุตสาหกรรมภายในจังหวัดปราจีนบุรีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดปี เนื่องด้วยปัจจัยหลายอย่างภายในจังหวัดที่เหมาะสมแก่การประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรม

ตารางแสดงข้อมูลกลุ่มอุตสาหกรรมในจังหวัดปราจีนบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙)

ลำดับ	กลุ่มอุตสาหกรรม	เงินทุนรวม*(ล้านบาท)	คนงานรวม(คน)	เครื่องจักรรวม(แรงม้า)	จำนวนโรงงาน
๑	ผลิตภัณฑ์จากพืช	๙๑๔.๖๗	๕๘๓	๖๘,๑๑๗	๖๕
๒	อุตสาหกรรมอาหาร	๒,๐๕๗.๘๑	๔,๑๓๘	๑๕๑,๖๗๙	๖๘
๓	อุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำ	๒,๓๒๒.๐๐	๑,๖๗๑	๑๓๓,๐๐๑	๙
๔	สิ่งทอ	๓,๔๕๔.๐๓	๔,๐๒๒	๙๑,๙๕๘	๓๐
๕	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	๑,๒๑๔.๘๙	๖,๗๔๔	๑๑,๖๗๔	๑๗
๖	ผลิตภัณฑ์สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	๘๒๓.๔๖	๑,๘๘๒	๒๓,๘๗๒	๑๕
๗	แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๒,๖๙๖.๑๓	๙๗๒	๑๕๑,๑๘๒	๓๘
๘	เครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งในอาคารจากไม้ แก้ว ยาง หรือโลหะอื่นๆ	๑๕๒.๕๙	๑,๘๑๐	๘,๑๘๕	๓๐
๙	ผลิตภัณฑ์กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	๒๗,๒๑๙.๐๖	๓,๑๙๙	๕๑๑,๓๔๖	๓๑
๑๐	การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทำปกหรือการทำแม่พิมพ์	๒๙๕.๐๗	๓๕๐	๔,๕๔๐	๗
๑๑	เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	๑,๑๕๑.๕๕	๖๖๘	๓๗,๘๒๓	๒๙
๑๒	ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม	๒๑๔.๖๐	๑๒๕	๑๘,๐๖๙	๑๐
๑๓	ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	๑,๑๒๐.๘๒	๒,๕๑๑	๖๙,๕๕๕	๑๑
๑๔	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	๕,๖๑๐.๒๓	๔,๓๖๘	๘๑,๖๕๕	๖๕
๑๕	ผลิตภัณฑ์ท่อโลหะ	๑,๙๕๑.๓๐	๘๖๘	๒๓,๖๕๒	๕๐
๑๖	ผลิตภัณฑ์โลหะขั้นมูลฐาน	๒,๐๒๖.๔๓	๑,๑๓๖	๒๓๗,๑๖๓	๑๙
๑๗	ผลิตภัณฑ์โลหะ	๒,๔๔๗.๔๔	๕,๓๒๒	๔๙,๘๑๑	๖๑
๑๘	ผลิตเครื่องจักรและเครื่องกล	๙๘,๖๑๙.๗๕	๑๓,๗๗๖	๘๑,๘๗๕	๓๕
๑๙	ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	๑๑,๒๕๘.๑๑	๑๐,๘๙๕	๙,๓๙๙,๖๕๙	๔๘
๒๐	ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อมยานพาหนะและอุปกรณ์	๒๗,๒๖๐.๐๗	๑๐,๓๒๐	๑๙๐,๒๖๙	๗๐
๒๑	การผลิตอื่นๆ	๓๖,๒๔๑.๓๙	๕,๕๑๘	๒,๔๐๒,๖๑๒	๒๐๕
รวม		๒๒๙,๐๕๑.๓๙	๘๐,๘๗๘	๑๓,๗๔๗,๖๙๖	๙๑๓

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี

สวนอุตสาหกรรม เขตอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม ในจังหวัดปราจีนบุรี

เขตประกอบการอุตสาหกรรม ๑ แห่ง ที่เปิดดำเนินการ คือ

- เขตประกอบการอุตสาหกรรมกบินทร์บุรี ตั้งอยู่ในอำเภอกบินทร์บุรี พื้นที่ ๒,๕๖๓ ไร่ จำนวน ๗๕ โรงงาน

สวนอุตสาหกรรม ๓ แห่งที่เปิดดำเนินการคือ

๑. สหพัฒนานิเตอร์โฮลดิ้ง ตั้งอยู่ในอำเภอกบินทร์บุรี มีพื้นที่ ๒,๐๖๘ ไร่ จำนวนโรงงาน ๓๕ โรงงาน
๒. ๓๐๔ อินดัสเตรียลปาร์ค ตั้งอยู่ในอำเภอศรีมหาโพธิ มีพื้นที่ ๗,๕๐๐ ไร่ จำนวนโรงงาน ๑๒๔ โรงงาน
๓. โรจนะ อินดัสเตรียล เมเนจเม้นจ์ ตั้งอยู่ในอำเภอศรีมหาโพธิ มีพื้นที่ ๓,๙๙๘ ไร่ จำนวนโรงงาน ๑๐ โรงงาน

นิคมอุตสาหกรรม ๑ แห่งที่เปิดดำเนินการคือ

- นิคมอุตสาหกรรมไฮเทค กบินทร์บุรี ตั้งอยู่ในอำเภอกบินทร์บุรี พื้นที่ ๑,๐๗๕ ไร่ จำนวน ๘ โรงงาน

ปัจจุบันจังหวัดปราจีนบุรีมีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งสิ้น ๘๕๘ โรงงาน ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในสองอำเภอหลัก คือ อำเภอกบินทร์บุรีและอำเภอศรีมหาโพธิ ซึ่งเป็นพื้นที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมจากภาคเอกชนสูง โดยเฉพาะตามแนวทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ และ ๓๓ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมประเภทที่ใช้แรงงานมาก เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร และสิ่งทอเนื่องจากการเคลื่อนย้ายฐานการผลิตจากกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง เข้ามาลงทุนตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดปราจีนบุรีจำนวนมาก โดยมีสาขาอุตสาหกรรมที่น่าสนใจ ดังนี้

๑) อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ เกี่ยวกับการผลิตเยื่อกระดาษหรือกระดาษแข็ง ผลิตภาชนะจากกระดาษทุกชนิด กระดาษ ใส่กรองอากาศ เนื่องจากจังหวัดปราจีนบุรีเป็นจังหวัดที่วัตถุดิบมากโดยเฉพาะไม้ยูคาลิปตัส นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมการปลูกในแถบจังหวัดสระแก้ว และฉะเชิงเทราในบางพื้นที่ รวมทั้งจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น สุรินทร์ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี โรงงานผลิตกระดาษที่สำคัญในจังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ บริษัทในเครือแอ็ดวานซ์ อะโกร จำกัด (มหาชน)

๒) อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เป็นกิจการเกี่ยวกับการผลิต ประกอบ ดัดแปลง เครื่องมือหรือเครื่องไฟฟ้า เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ เครื่องกระจายเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ฮาร์ดดิสก์ไดร์ เป็นต้น โดยการประกอบกิจการส่วนใหญ่เป็นลักษณะการรับจ้างผลิตให้กับผู้ผลิตรายใหญ่

๓) อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ซึ่งเป็นกิจการเกี่ยวกับการผลิต ประกอบ ดัดแปลงยานยนต์ และชิ้นส่วน เช่น การผลิตชิ้นส่วนเครื่องยนต์ และรถยนต์ ของบริษัท สยามไอชิน จำกัด บริษัท โอฮาชิ เทคนิกา (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัท คูราชิกิ สยามรับเบอร์ จำกัด และบริษัท ไทย จี เอ็ม บี จำกัด

จังหวัดปราจีนบุรี มีโอกาสทางด้านอุตสาหกรรม คือยุทธศาสตร์ของจังหวัด ส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของอุตสาหกรรมสีเขียว รองรับประชาคมอาเซียน และตลาดโลกรวมถึงเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตามนโยบายของรัฐบาล และยังเป็นพื้นที่ที่ได้รับความสนใจจากแรงงานต่างด้าวในการเข้ามาประกอบอาชีพและโรงงานอุตสาหกรรมภายในจังหวัดปราจีนบุรีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดทุกปี เนื่องด้วยปัจจัยหลายอย่างภายในจังหวัดที่เหมาะสมแก่การประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมหลักที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับจังหวัด คือ อุตสาหกรรมกระดาษ ซึ่งมีโรงงานขนาดใหญ่หลายโรงงาน ซึ่งเป็นบริษัทในเครือ Double A และยังมีแนวโน้มที่จะขยายตัวมากขึ้นในอนาคต

ในอนาคตแนวโน้มของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในจังหวัดปราจีนบุรีจะมีจำนวนมากขึ้นตามทิศทางที่เติบโตขึ้นของอุตสาหกรรมดังกล่าว เนื่องจากมีการขยายฐานการผลิตอุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์มายังจังหวัดปราจีนบุรี

๑.๔.๓ ภาคการท่องเที่ยว

จังหวัดปราจีนบุรี เป็นดินแดนที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยทวารวดี จนถึงสมัยลพบุรีประมาณ ๘๐๐ ปีก่อน ปรากฏหลักฐานเป็นซากเมืองโบราณที่เรียกว่า “เมืองศรีมโหสถ” ที่ตำบลโคกปึก อำเภอสรีมโหสถ และทางด้านทิศตะวันออกของเมืองศรีมโหสถที่บริเวณบ้านโคกขวาง อำเภอสรีมโหสถ มีชุมชนโบราณที่มีอายุร่วมสมัยเดียวกันกับเมืองศรีมโหสถอีกด้วย ซึ่งเหมาะแก่การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติปางสีดา และอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งเป็นแหล่งโอโซนอันดับที่เจ็ดของโลก ปัจจุบันองค์การสหประชาชาติได้ประกาศให้เป็นผืนป่ามรดกโลก รวมถึงบริการสุขภาพของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

๑) สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

๑.๑) อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ $1๔^{\circ}๒๗'0''N$, ลองจิจูดที่ $1๐๑^{\circ}๒๔'0''E$ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ ๔ จังหวัด ๑๑ อำเภอ ได้แก่ อำเภอมวกเหล็ก อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี อำเภอปากช่อง อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา อำเภอนาดี อำเภอกบินทร์บุรี อำเภอประจันตคาม อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี และอำเภอปากพลี อำเภอบ้านนา อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

ความอุดมสมบูรณ์ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีพื้นที่ ๑,๓๕๕,๓๙๖.๙๖ ไร่ (๒,๑๖๘.๖๓ ตร.กม.) สภาพป่ามีความอุดมสมบูรณ์และมีป่าลาน ซึ่งหาได้ยากที่มีเฉพาะบางท้องที่เท่านั้น มีต้นลานขึ้นตามธรรมชาติ เป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำลำธารต่าง ๆ และมีธรรมชาติที่สวยงาม เช่น หุบผา หน้าผา และน้ำตก

น้ำตกที่อยู่ในเขตอุทยานเขาใหญ่และอยู่ในเขตท้องที่จังหวัดปราจีนบุรี

ประกอบด้วย

- น้ำตกเหวนรก ท้องที่ อำเภอเมืองปราจีนบุรี
- น้ำตกธารรัตน์ ท้องที่ อำเภอเมืองปราจีนบุรี
- น้ำตกตะคร้อ ท้องที่ อำเภอประจันตคาม
- น้ำตกธารทิพย์ ท้องที่ อำเภอประจันตคาม
- น้ำตกส้มป่อย ท้องที่ อำเภอประจันตคาม

๑.๒) อุทยานแห่งชาติทับลาน

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ $1๔^{\circ}๑๒'๐''N$, ลองจิจูดที่ $1๐๑^{\circ}๕๕'๐''E$ มีพื้นที่ครอบคลุมท้องที่อำเภอปักธงชัย อำเภอวังน้ำเขียว อำเภอครบุรี อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาดีจังหวัดปราจีนบุรี

ความอุดมสมบูรณ์ อุทยานแห่งชาติทับลานมีพื้นที่ ๑,๓๙๗,๓๗๕ ไร่ (๒,๒๓๕.๘ ตารางกิโลเมตร) เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำหลายสาย เช่น ห้วยขมิ้น ห้วยปลาก้าง ห้วยคำแซ ห้วยคำขี้แรด ห้วยมูลสามง่าม ห้วยภูหอม ห้วยกระทิง ห้วยลำเลย ห้วยกุดตาดี ห้วยลำดวน เป็นต้น ลำห้วยแต่ละสายไหลรวมกันเป็นแม่น้ำมูล ส่วนลำห้วยสวนน้ำหอม ห้วยหินยาว ห้วยชมพู ห้วยสาธิตา ห้วยวังมิด ห้วยลำไยใหญ่ ฯลฯ ลำห้วยเหล่านี้จะไหลรวมกันเป็นแม่น้ำบางปะกง

น้ำตกที่อยู่ในเขตอุทยานทับลานและอยู่ในเขตท้องที่จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ น้ำตกห้วยใหญ่ และน้ำตกเหวนรก ซึ่งอยู่ท้องที่อำเภอนาดี

๑.๓) อุทยานแห่งชาติปางสีดา

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ $1๔^{\circ}๒'๐''N$, ลองจิจูดที่ $1๐๒^{\circ}๑๓'๐''E$ อำเภอตาพระยาอำเภอวัฒนานคร อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว และอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี

ความอุดมสมบูรณ์ อุทยานแห่งชาติปางสีดามีพื้นที่ ๕๒๗,๕๐๐ ไร่ หรือประมาณ(๘๔๔ ตร.กม.) ประกอบไปด้วยสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะเป็นที่ศึกษาเรื่องสัตว์ป่าที่สำคัญ เพราะมีสัตว์ป่าหายากและนกกว่า ๓๐๐ ชนิด เช่นนกเงือกนกยูง ฯลฯ รวมถึงมีแหล่งจระเข้บ้านจืด ซึ่งเชื่อว่าเหลือเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย

๑.๔) แก่งหินเพิง

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ที่ตำบลสะพานหิน อำเภออนาดี

ความอุดมสมบูรณ์ เป็นแก่งหินขนาดใหญ่

ที่สวยงามอยู่ในลำน้ำใสใหญ่ อยู่ในเขตความรับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่ ๙ (ใสใหญ่) หรือ ขย.๙ อำเภออนาดี เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงที่เหมาะสมแก่การล่องเรือยางที่ทำหาย และสนุกสนาน ในช่วงฤดูฝนราวเดือนกรกฎาคม - พฤศจิกายน เป็นช่วงที่มีปริมาณน้ำหลาก ล้นแก่ง และไหลลดหลั่นเป็นชั้นๆ เหมาะสำหรับการล่องแก่งหินเพิง หากพ้นช่วงฤดูฝนไปแล้วแก่งหินเพิงนี้ จะกลายเป็นลานโคลนหินกว้างใหญ่ การล่องแก่งหินเพิงจะผ่านแก่งต่าง ๆ ได้แก่ แก่งหินเพิง แก่งวังหนามล้อม แก่งวังบอน แก่งลูกเสือ แก่งวังไทร แก่งงูเห่า การล่องใช้แพยางนั่งประมาณ ๘ - ๑๐ คน ผู้ประกอบการจะพานักท่องเที่ยวเดินป่าไปยังต้นน้ำ ระยะทางประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔๕ นาที จากนั้นจะเริ่มล่องแก่งมายังจุดสุดท้ายบริเวณ ขย.๙ ระยะเวลาในการล่องแก่งประมาณ ๒๐ นาที นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อบริษัทนำเที่ยวที่จัดกิจกรรมล่องแก่งหินเพิง และสามารถพักค้างแรมแบบแคมป์ปิ้ง หรือพักรีสอร์ทในเขตอำเภออนาดีก็ได้

๑.๕) น้ำตกเขาอีโต้และอ่างเก็บน้ำจักรพงษ์

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านพระ อำเภอเมืองปราจีนบุรี อยู่ทางทิศเหนือของตัวเมืองจากตัวเมืองเดินทางถึงสี่แยกเนินหอมเลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๓ ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร จะมีทางแยกซ้ายมือระหว่างหลักกม.ที่ ๑๖๐ - ๑๖๑ เข้าไปอีกประมาณ ๒ กิโลเมตร

ความสำคัญ น้ำตกเขาอีโต้เป็นธารน้ำไหลผ่านโขดหินน้อยใหญ่ลดหลั่นเป็นชั้น ๆ ความสูงไม่มากนัก สภาพบริเวณโดยรอบเป็นป่าโปร่ง มีน้ำมากเฉพาะในฤดูฝน และก่อนถึงตัวน้ำตกประมาณ ๔๐๐ เมตร หรือเหนือธารน้ำอ่างเก็บน้ำจักรพงษ์หรืออ่างเก็บน้ำเขาอีโต้ จากอ่างเก็บน้ำจะมีถนนขึ้นไปถึงยอดเขาเพื่อชมทัศนียภาพโดยรอบ ระยะทางประมาณ ๑๑ กิโลเมตร และช่วงกิโลเมตรที่ ๖ จะมีเนินมหัศจรรย์คือ ถ้าจอดรถแล้วเข้าเกียร์ว่างไว้รถจะไหลขึ้นเนินได้ซึ่งเกิดจากภาพลวงตาจากภูมิประเทศโดยรอบ

๑.๖) สวนนกวัดสันทรีย์

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ที่ตำบลวัดโบสถ์ อำเภอเมืองปราจีนบุรี เข้าทางเดียวกับวัดโบสถ์แต่มีทางแยกขวามือ ระยะทางจากตัวเมืองประมาณ ๑๘ กิโลเมตร

ความสำคัญ เป็นที่ชุมนุมของนกนานาชนิด เช่น นกแขวก นกกาน้ำ นกกระยางจำนวนมากจะมาชุมนุมกันทุกปีในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนเมษายน เหมาะสำหรับนักดูนกและผู้สนใจธรรมชาติวิทยา

๒) สถานที่ท่องเที่ยวทางศิลปกรรม

๒.๑) พระบรมราชานุสาวรีย์ ๔ มหาราช

๒.๑.๑) พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

สถานที่ตั้ง ประดิษฐานอยู่ ณ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการ เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดปราชินบุรี ตำบลไม้เค็ด อำเภอเมืองปราชินบุรี จังหวัดปราชินบุรี อยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศเหนือ ตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๑๙ ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ใกล้กับศูนย์ราชการจังหวัดปราชินบุรี

ความสำคัญ พระบรมราชานุสาวรีย์แห่งนี้สร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นราชสักการะแด่พ่อขุนรามคำแหงมหาราช กษัตริย์ในสมัยสุโขทัย ผู้มีพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่และทรงมีพระปรีชาสามารถนานัปการ ขาวรามคำแหงและชาวจังหวัดปราชินบุรี สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ จึงพร้อมใจกันสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ ประดิษฐานไว้เพื่อเคารพสักการะและเฉลิมพระเกียรติ ประกอบพิธีเปิดเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๖

๒.๑.๒) ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

สถานที่ตั้ง ประดิษฐานอยู่ ณ สี่แยกเนินหอม ตำบลบ้านพระ อำเภอเมืองปราชินบุรี จังหวัดปราชินบุรี อยู่ห่างจากตัวเมืองปราชินบุรีไปทางทิศเหนือ ตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒๐ ประมาณ ๙ กิโลเมตร

ความสำคัญ ศาลแห่งนี้เป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ในท่าประทับยืน เหตุที่สร้างศาลขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกถึงพระองค์ท่านในคราวกรีธาทัพจากกรุงศรีอยุธยา เพื่อไปปราบนักพระสัฎฐาแห่งเมืองละแวก กัมพูชา เมื่อ พ.ศ. ๒๑๓๒ ระหว่างการเดินทางทัพได้หยุดพักทัพ ณ บริเวณเนินหอม (บริเวณที่ตั้งศาลในปัจจุบัน) และเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๑๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงสักการะดวงวิญญาณ ณ ศาลแห่งนี้ ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงและตกแต่งจัดให้เป็นส่วนหย่อมและเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวและแวะสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคล

๒.๑.๓) พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

สถานที่ตั้ง ประดิษฐานอยู่ ณ วัดบางคาง ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราชินบุรี จังหวัดปราชินบุรี ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศตะวันตกบนเส้นทางจากสี่แยกแขวงทางปราชินบุรีไปทางอำเภอบ้านสร้าง ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร

ความสำคัญ พระบรมราชานุสาวรีย์แห่งนี้สร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นราชสักการะแด่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ และเพื่อเป็นอนุสรณ์สถานว่าครั้งหนึ่งพระองค์เคยเสด็จนำไพร่พลมาพักอยู่ ณ บริเวณบ้านบางคาง แขวงเมืองปราชิน ก่อนที่จะยกทัพไปตีเมืองจันทบุรี พระครูสุนทรธรรมประยุต (หลวงพ่อบุญ) เจ้าอาวาสวัดบางคาง ผู้ริเริ่มและชาวจังหวัดปราชินบุรีจึงได้ร่วมกันสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ของพระองค์ เพื่อประดิษฐานไว้เพื่อเคารพสักการะ และเฉลิมพระเกียรติ ช่วงกาลนาน ประกอบพิธีเปิดเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๔

๒.๑.๔) พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระปิยะมหาราช

สถานที่ตั้ง ประดิษฐานอยู่ ณ บริเวณด้านหน้าองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี (ศาลากลางเดิม)

ความสำคัญ พระบรมราชานุสาวรีย์แห่งนี้สร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นราชสักการะแด่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เพื่อสำนึกในพระปรีชาสามารถอันล้ำเลิศ และทรงมีพระอุตสาหวิริยะทำนุบำรุงประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาอารยประเทศ ชาวจังหวัดปราจีนบุรี สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ จึงพร้อมใจกันสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ ประดิษฐานไว้เพื่อเคารพสักการะ และเฉลิมพระเกียรติชั่วนาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จแทนพระองค์ทรงประกอบพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๒๕

๒.๒) วัดแก้วพิจิตร

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ริมฝั่งทางด้านขวาของแม่น้ำปราจีนบุรี ถนนแก้วพิจิตร ตำบลหน้าเมืองในเขตเทศบาลเมืองปราจีนบุรี ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศตะวันออกประมาณ ๒ กิโลเมตร

ความสำคัญ เป็นวัดเก่าแก่สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๒ โดยนางประมุข โภคา (แก้ว ประสงค์) ภริยาของขุนประมุขภักดี เศรษฐินิโงบุญชาวปราจีนบุรี ในราวรัชกาลที่ ๔ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๖๑ เจ้าพระยาอภัยภูเบศร (ชุ่ม อภัยวงศ์) ได้สร้างพระอุโบสถเพื่อทดแทนหลังเก่าที่ชำรุดผุพัง มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมและลวดลายประดับอาคารผสมผสานระหว่างศิลปะไทย จีน ยุโรปและเขมร สิ่งที่น่าสนใจภายในวัด ได้แก่ พระประธานในโบสถ์ (ชุ่ม อภัยวงศ์) สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๒ พระอุโบสถที่ฝาผนังด้านนอกมีภาพปูนปั้นเรื่องราวเกียรติ ตัวละครในเรื่องรามเกียรติ์ ภายในพระอุโบสถมีภาพวาดบนแผ่นผ้าเกี่ยวกับเรื่องราวในพระพุทธศาสนา เช่น ทศชาติชาดก มารผจญ ทำโดยช่างหลวงในรัชกาลที่ ๖ ด้านหน้าพระอุโบสถมีอาคารเรียนหนังสือไทยนักรรรมบาลีเป็นอาคารคอนกรีตรูปสลับโดม ศิลปะกรีก นอกจากนั้นภายในวัดแก้วพิจิตรยังมีหอพระไตรปิฎก และศาลาตรีมุขที่ทำน้ำ บรยากาศภายในวัดร่มรื่น

๒.๓) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของศาลากลางจังหวัดหลังเก่า (ปัจจุบันคือ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี) ประมาณ ๒๐๐ เมตร

ความสำคัญ เป็นพิพิธภัณฑ์สถานประเภทประวัติศาสตร์โบราณคดี ก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์รวมของโบราณวัตถุ ในภูมิภาคตะวันออกและจังหวัดใกล้เคียง เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ และเปิดเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๘ ภายในแบ่งออกเป็น ๒ ชั้น ชั้นล่าง จัดแสดงประวัติศาสตร์ โบราณคดีเมืองปราจีนบุรี โบราณคดีเมืองนครนายก และนิทรรศการพิเศษ ชั้นบน จัดแสดงศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย โบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออก โบราณคดีไต้หวัน รวมทั้งเรื่องถ้วยชามสังคโลกที่พบได้ทะเลจากบริเวณเกาะคราม จังหวัดชลบุรี และนิทรรศการชั่วคราว นอกจากนี้ยังจัดสถานที่ส่วนหนึ่งสำหรับนิทรรศการชั่วคราวในโอกาสต่าง ๆ ด้วย

๒.๔) ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ในบริเวณโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร เลขที่ ๓๒/๗ หมู่ที่ ๑๒ ถนนปราจีนอนุสรณ์ (ทางหลวงหมายเลข ๓๐๖๙) ตำบลท่างาม อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร

ความสำคัญ ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ขนาดตัวอาคารกว้าง ๑๘.๖๐ เมตร ยาว ๓๘.๔๐ เมตร ภายในอาคารแต่ละชั้นแบ่งออกเป็น ๓ ห้อง หน้าห้องมีระเบียงขนาดใหญ่และมีบันไดขึ้นสู่ชั้นบน ซึ่งเจ้าพระยาอภัยภูเบศร (ชุ่ม อภัยวงศ์) สร้างอาคารหลังนี้ขึ้นมาเพื่อมุ่งหวังจะให้เป็นที่ประทับแรมอย่างสมพระเกียรติของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ในการเสด็จประพาสเมืองปราจีนบุรี จึงได้สร้างตึกใหญ่ขึ้นภายในบริเวณหมู่เรือนพักที่พักของท่าน (ซึ่งก็คือตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร) แต่พระองค์ท่านก็เสด็จสวรรคตเสียก่อน ต่อมาในรัชสมัยของสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ เจ้าพระยาอภัยภูเบศรได้ถึงแก่กรรม และได้ใช้ตึกหลังนี้ตั้งบำเพ็ญกุศลเป็นครั้งสุดท้าย แต่กลับเป็นครั้งแรกที่ถือว่าได้ใช้ตึกนี้เพื่อเจ้าของอย่างแท้จริง ต่อมาเมื่อตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ได้ตกทอดมายังพระนางเจ้าสุวัทนาวรรัชเทวี (พระมเหสีของรัชกาลที่ ๖) ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ พระนางเจ้าฯ จึงประทานที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้มณฑลทหารบกที่ ๒ ปราจีนบุรี ให้จัดเป็นสถานพยาบาลทหารและประชาชน ต่อมากระทรวงสาธารณสุขได้เจรจาขอตึกจากกระทรวงกลาโหมเพื่อสร้างเป็นโรงพยาบาลปราจีนบุรี และภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร และได้จารึกที่ตึกว่า “ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร” ภายหลังตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศรได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของกรมศิลปากร และได้เปลี่ยนบทบาทจากสถานที่รักษาคนเจ็บไข้ได้ป่วยมาเป็นการให้ความรู้ในฐานะพิพิธภัณฑ์แพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร โดยที่แห่งนี้ได้ถือเป็นศูนย์การรวบรวมอนุรักษ์ตำราไทย สมุนไพรไทยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านของจังหวัดปราจีนบุรี อีกทั้งยังเป็นแหล่งการศึกษา ค้นคว้าวิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรและการแพทย์ท้องถิ่น

๒.๕) โบราณสถานสระมรกต

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ที่วัดสระมรกต ตำบลโคกไทย

ความสำคัญ เป็นกลุ่มโบราณสถานทางพุทธศาสนาขนาดใหญ่ ที่สร้างขึ้นทับกันหลายสมัย เริ่มตั้งแต่ก่อนพุทธศตวรรษที่ ๑๔ เป็นต้นมาจนถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ประกอบด้วยสิ่งก่อสร้างศิลาแลง และอิฐ ส่วนใหญ่คงเหลือเฉพาะรากฐานอาคารเท่านั้น ระหว่างการขุดแต่งได้ค้นพบรอยพระพุทธรูปสลักอยู่บนศิลาแลง สลักเป็นรอยเลียนแบบรอยเท้านมนุษย์ กลางฝ่าพระบาทสลักรูปธรรมจักรนูนทั้งสองข้าง และยังมีการสลักรูปกากบาท ตรงกลางมีหลุมสำหรับใช้ปักเสา สันนิษฐานว่ามีไว้เพื่อปักฉัตรหรือร่ม รอยพระพุทธรูปคู่นี้คาดว่าสร้างขึ้นครั้งแรกสมัยทวารวดี ถึงสมัยลพบุรี นับเป็นรอยพระพุทธรูปที่ใหญ่และเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย ไกล่กันมี **บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์** ซึ่งพบพระพุทธรูปและโบราณวัตถุเป็นจำนวนมาก ภายในบ่อ และเป็นบ่อซึ่งได้นำน้ำขึ้นทูลเกล้าถวายเนื่องในพิธีรัชมังคลาภิเษก นอกจากนั้นยังมี **สระมรกต** เป็นส่วนหนึ่งของโบราณสถานสระมรกตประกอบด้วย อาคารศิลาแลงล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ว ลักษณะเป็นโอโรคยาหรือโรงพยาบาล เป็นสระน้ำรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีขนาดกว้างประมาณ ๑๑๕ เมตร ยาว ๒๑๔ เมตร

ลึก ๓.๕๐ เมตร มีพื้นที่ประมาณ ๒๕ ไร่ สันนิษฐานว่าขุดขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำ และได้นำศิลาแลงไปใช้เป็นสถาปัตยกรรม นอกจากสระมรกตแล้วยังมีสระบัวหลวงด้วย

๒.๖) โบราณคดีเมืองศรีมโหสถ

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ที่บ้านโคกวัด ตำบลโคกปิบ ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของตัวเมืองปราจีนบุรี ห่างออกไปประมาณ ๒๐ กิโลเมตรเท่านั้น ใกล้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๙ และอยู่ห่างจากตัวอำเภอศรีมโหสถไปทางทิศตะวันออกเล็กน้อย ในเขตตำบลโคกปิบ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี โดยมีที่ตั้งอยู่ในบริเวณ ๓ หมู่บ้านด้วยกัน ได้แก่ บ้านสระมะเขือ บ้านโคกวัด และบ้านหนองสะแก

ความสำคัญ เป็นเมืองโบราณสถานสมัยทวารวดีขนาดใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปไข่หรือสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน มีความกว้าง ๗๐๐ เมตร ยาว ๑,๕๕๐ เมตร เนื้อที่ทั้งหมด ๗๔๒ ไร่ ๒ งาน ๒๕ ตารางวา ลักษณะของเมืองมีคูคลอง และคันดินกำแพงเมืองล้อมรอบคูน้ำ ภายในเมืองมีโบราณสถาน เนินดิน สระน้ำ บ่อน้ำ กระจายอยู่ทั่วไปกว่า ๑๐๐ แห่ง สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยทวารวดี หลักฐานส่วนใหญ่ที่พบมักจะเกี่ยวเนื่องกับศาสนาพราหมณ์หรือฮินดู เช่น เทวาลัย เทวรูป ศิวลึงค์ โบราณสถานที่สำคัญในเมืองศรีมโหสถประกอบด้วย **กลุ่มโบราณสถานกลางเมือง** อายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ เป็นหมู่เทวาลัย ฐานก่อด้วยศิลาแลง ด้านบนก่อด้วยอิฐ ด้านหลังมีบ่อน้ำก่อด้วยศิลาแลง อายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๑ - ๑๒ **ภูเขาทอง** เป็นเจดีย์รูปกลม ลักษณะเหมือนโอ่งคว่ำสมัยทวารวดี **โบราณสถานสระแก้ว** เป็นโบราณสถานที่เป็นสระน้ำโบราณขนาดกว้าง ๑๔.๔๐ - ๔๒.๗๐ เมตร ขุดลงไปบนชั้นของศิลาแลงธรรมชาติ ตั้งอยู่นอกเมืองศรีมโหสถไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตัวสระเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีทางลงทำเป็นขั้นบันได ผนังขอบสระทุกด้านมีการแกะสลักภาพปูนดำเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ เช่น รูปช้าง มังกร สิงห์ หมู กิณรี ภูพินเสา สัตว์เหล่านี้เป็นสัตว์ชั้นสูง สันนิษฐานว่าเป็นสระน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของกษัตริย์เมืองศรีมโหสถ อายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๐ - ๑๑

๒.๗) อนุสาวรีย์ลายพระหัตถ์

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ที่สวนสาธารณะลายพระหัตถ์ศรีมหาโพธิ ตำบลหนองโพรงอำเภอศรีมหาโพธิ ห่างจากที่ว่าการอำเภอศรีมหาโพธิไปทางบ้านโคกขวาง ประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร

ความสำคัญ เป็นลายพระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้เสด็จประพาสปราจีนบุรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๑ ทรงจารึกไว้บนแผ่นศิลาแลงซึ่งเป็นซากโบราณวัตถุสมัยลพบุรี อายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ - ๑๓

๒.๘) เทวสถานพานหิน

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ที่บ้านโคกขวาง ตำบลหนองโพรง อำเภอศรีมหาโพธิ เลย์ที่ว่าการอำเภอศรีมหาโพธิไปทางบ้านโคกขวางประมาณ ๒ กิโลเมตร แล้วแยกขวาเข้าไปอีกประมาณ ๑ กิโลเมตร

ความสำคัญ เป็นโบราณสถานที่ก่อด้วยศิลาแลงรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดใหญ่กว้างด้านละ ๑๕.๕๐ เมตร สูง ๓.๕ เมตร มีมุขยื่นออกไปทั้งสี่ด้าน สันนิษฐานว่าประดิษฐานเทวรูปพระนารายณ์มีอายุ

ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ - ๑๔ ในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๑ แห่งเจนละ ตรงกลางของซากเทวาลัยมีฐานของ เทวรูป ซึ่งแต่เดิมตะแคงอยู่ลักษณะคล้ายพาน จึงเรียกว่า “พานหิน” นอกจากนี้ยังพบศิลาแลงทรงกลมสักรัด เป็นรูปฐานเชิงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จทอดพระเนตรโบราณสถานแห่งนี้เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๕๑

๒.๙) หลวงพ่อทวารวดี

สถานที่ตั้ง ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่วิหารหน้าว่าการอำเภอศรีมโหสถ

ความสำคัญ เป็นพระพุทธรูปประทับยืนปางประทานธรรม สร้างจากหินทรายสี เขียวขนาดสูง ๑.๖๓ เมตร อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๒ - ๑๔ ขุดพบในนิคมโรคเรื้อนโรงพยาบาลคามิโล ทางทิศใต้นอกเมืองศรีมโหสถนี้

๒.๑๐) ดันโพธิ์ศรีมหาโพธิ

สถานที่ตั้ง อยู่ในเขตวัดตันโพธิ์ศรีมหาโพธิ ตำบลโคกปิบ อำเภอศรีมโหสถ ห่างจากตัวเมืองปราจีนบุรี ๒๒ กิโลเมตร ตามถนนสาย ๓๑๙

ความสำคัญ ภายในวัดมีต้นโพธิ์ใหญ่ที่สุดและเก่าแก่ที่สุดในประเทศ เป็นต้น โพธิ์ที่สันนิษฐานว่าเป็นหน่อจากต้นพระศรีมหาโพธิ์ สถานที่ตรัสรู้จากพุทธคยา อินเดีย มีอายุกว่า ๒,๐๐๐ ปี ซึ่งนำเข้ามาปลูกเป็นต้นแรก ลำต้นวัดโดยรอบประมาณ ๒๐ เมตร สูงประมาณ ๓๐ เมตร มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ ๒๕ เมตร ตามตำนานกล่าวว่า พระเจ้าทวานัมปะยยะดิษฐ์ เจ้าครองเมืองศรีมโหสถ ในสมัยขอม เรื่องอำนาจทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา จึงได้ส่งคณะทูตเดินทางไปขอกิ่งโพธิ์ที่พระพุทธเจ้าประทับ เมื่อคราวตรัสรู้ จากเจ้าผู้ครองนครปาตลีบุตร ประเทศอินเดีย แล้วนำกิ่งโพธิ์นั้นมาปลูกที่วัดตันโพธิ์ ศรีมหาโพธิ์ ปัจจุบันโคนต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์ มีพระพุทธรูปปางต่างๆ ประดิษฐานอยู่โดยรอบ

๒.๑๑) พิพิธภัณฑ์เมืองทองคำบ้านบ่อทอง

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ตำบลบ่อทอง ไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๓ (กบินทร์บุรี- สระแก้ว)

ความสำคัญ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์และแหล่งเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับ ประวัติการทำเหมืองแร่ทองคำให้แก่คนรุ่นหลัง เป็นศูนย์วัฒนธรรมที่รวบรวมเอกสาร วัตถุโบราณ สิ่งของ เครื่องมือ เครื่องใช้ เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ในท้องถิ่น ภายในประกอบด้วย อาคารพิพิธภัณฑ์ จัดแสดง เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ในสมัยก่อน เช่น การทำเหมืองแร่ในแหล่งลานแร่ การทำเหมืองใต้ดิน การแยกแร่ มีผู้จัดแสดงอุปกรณ์สำหรับสำรวจแร่ เตาลอม ตัวอย่างแร่ต่าง ๆ ภายในพื้นที่ยังมีโรงตำโบราณ ลานเก็บแร่ บ่อแร่เก่าที่ยังคงสภาพไว้ เช่น บ่อกว้าน บ่อหมาก บ่อมะเดื่อ บ่อสำอังก์ บ่อชี้เหล็ก

๒.๑๒) พิพิธภัณฑวัดบางแตน

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่บนถนนสายบ้านสร้าง-บางแตน เลี้ยววัดบางกระเบาไปประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

ความสำคัญ วัดแห่งนี้ได้รับการประกาศให้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างดีเด่นอีกแห่งหนึ่งของอำเภอบ้านสร้าง ภายในมีพระพุทธรูปที่ชาวบ้านนับถือชื่อว่า “หลวงพ่อกุ่ม” และยังมีสถานที่ตั้งพลับพลาที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินหัวเมืองปราจีนบุรี นอกจากนี้ยังมีพิพิธภัณฑพื้นบ้านที่เก็บรักษาสสิ่งของเครื่องใช้ ถ้วยชาม ตะเกียงเจ้าพายุ เรือบิณฑบาตพระราชทาน ฯลฯ และในยามเย็นสามารถชมวิวทิวทัศน์ริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง สัมผัสความสงบร่มเย็นของพรรณไม้นานาชนิดที่ปลูกไว้ภายในบริเวณวัด

๒.๑๓) พระพุทธทวารวดีศรีปราจีนสิรินธรโลกนารถ

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ในพื้นที่พุทธอุทยานโลก ป่าน้ำตกเขาอีโต้ ท้องที่ตำบลเนินหอม อำเภอมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี แยกถนนสุวรรณศร ทางเข้าเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าน้ำตกเขาอีโต้ ประมาณ ๕ กิโลเมตร

ความสำคัญ เป็นพระประจำจังหวัดปราจีนบุรี โดยได้รับพระราชทานนามจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ว่า “พระพุทธทวารวดีศรีปราจีนสิรินธรโลกนารถ” ซึ่งรัฐบาลได้รับเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในมหามงคล ๖๐ พรรษา รวมทั้งเป็นการเฉลิมฉลองสัมพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า และเห็นว่าพุทธอุทยานโลกควรที่จะได้มีสถานที่แสดงถึงการระลึกคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเพื่อถวายพุทธบูชาอันยิ่งใหญ่ในปีสัมพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า อันจะเป็นการส่งเสริมพระพุทธศาสนาให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

สรุปสถานการณ์พักแรม จำนวนผู้เยี่ยมชม และรายได้จากผู้เยี่ยมชมจังหวัดปราจีนบุรี
ปี ๒๕๕๘ (ข้อมูลเบื้องต้น)

ปี ๒๕๕๘	อัตราการเข้าพัก	ประมาณการ จำนวนผู้เยี่ยมชม (คน)	ประมาณการ รายได้จากผู้เยี่ยมชม (ล้านบาท)
	ร้อยละ	จำนวน	มูลค่า
มกราคม	๕๖.๙๐	๑๒๓,๕๗๖	๓๐๕.๐๐
กุมภาพันธ์	๖๔.๑๐	๑๔๙,๐๓๐	๓๖๕.๐๕
มีนาคม	๖๐.๓๐	๑๒๒,๘๔๑	๓๐๐.๙๑
เมษายน	๕๖.๔๐	๑๐๗,๕๑๒	๒๙๖.๐๗
พฤษภาคม	๕๐.๓๐	๑๓๗,๘๓๗	๓๗๙.๕๘
มิถุนายน	๕๑.๖๐	๑๐๖,๗๓๘	๒๙๓.๙๔
รวม ๖ เดือน	๕๖.๖๐	๗๔๗,๕๓๔	๑,๙๔๐.๖๐

**สรุปสถานการณ์พักแรม จำนวนผู้เยี่ยมชม และรายได้จากผู้เยี่ยมชมจังหวัดปราจีนบุรี
ปี ๒๕๕๙ (ข้อมูลเบื้องต้น)**

ปี ๒๕๕๙	อัตราการเข้าพัก	ประมาณการ จำนวนผู้เยี่ยมชม (คน)	ประมาณการ รายได้จากผู้เยี่ยมชม (ล้านบาท)
	ร้อยละ	จำนวน	มูลค่า
มกราคม	๕๘.๕๕	๑๒๕,๐๙๕	๓๑๓.๐๓
กุมภาพันธ์	๖๕.๓๖	๑๕๓,๘๖๓	๓๘๔.๖๙
มีนาคม	๖๐.๗๒	๑๐๘,๖๗๒	๒๗๑.๓๕
เมษายน	๕๘.๒๙	๑๑๑,๙๕๗	๓๒๓.๓๘
พฤษภาคม	๕๐.๖๑	๑๓๘,๘๑๗	๔๑๙.๖๗
มิถุนายน	๕๒.๒๐	๑๑๑,๕๗๒	๓๒๙.๑๓
รวม ๖ เดือน	๕๗.๖๐	๗๔๙,๙๗๖	๒,๐๔๑.๒๕
		(+๐.๓๓%)	(+๕.๑๙%)

ปฏิทินการท่องเที่ยวจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๙

กิจกรรม/งานเทศกาล/ประเพณี	ระยะเวลา
๑. งานนิทรรศการและประติมากรรมดอกไม้ ดาสดาเกลือรี	๕ ธ.ค. ๒๕๕๘ – ๑๔ ก.พ. ๒๕๕๙
๒. งาน “วันเดียวเที่ยว ๒ ทวีป” เดอะเวโรน่าแอททักบลาน	๒๕ ธ.ค. ๒๕๕๘ – ๓ ม.ค. ๒๕๕๙
๓. งานเทศกาลลามปฐมีศรีปราจีน	๑๘ – ๒๓ ก.พ. ๒๕๕๙
๔. งานมหกรรมอนุรักษ์มรดกไทย เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ	๑ – ๓ เม.ย. ๒๕๕๙
๕. งานมหกรรมสินค้าโอท็อปและของดีเมืองปราจีนบุรี	เม.ย. ๒๕๕๙
๖. งาน ไม้ล้อมไม้ใหญ่ พืชพรรณสมุนไพร บ้านดงบี	๕ – ๙ พ.ค. ๒๕๕๙
๗. งานวันวิสาขบูชาและประเพณีไหว้พระใหญ่พระพุทธรูปทวารวดีศรีปราจีนสิรินธร โลกนาถ	๒๐ พ.ค. ๒๕๕๙
๘. งานนมัสการต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์	๑๘ – ๒๒ พ.ค. ๒๕๕๙
๙. มหกรรม ชม ชิม ช็อป ของดีพื้นถิ่นกบินทร์บุรี	๒๖ พ.ค. – ๓๐ พ.ค. ๒๕๕๙
๑๐. งานวันเกษตรปราจีนบุรี	๒๔ มิ.ย. – ๓ ก.ค. ๒๕๕๙
๑๑. งานวันคืนลานสู่ป่าอุทยานแห่งชาติทับลาน	๑๙ มิ.ย. ๒๕๕๙
๑๒. งาน “ปั่นไป กินไป ผลไม้ปราจีนบุรี” ประจำปี ๒๕๕๙	๒๕ มิ.ย. ๒๕๕๙
๑๓. งานวันกระต๊อนหวาน ผลไม้และพันธุ์ไม้ จังหวัดปราจีนบุรี	ก.ค. ๒๕๕๙
๑๔. งานวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา	๑๙ – ๒๐ ก.ค. ๒๕๕๙
๑๕. งานเทศกาลล่องแก่งหินเพิง ปราจีนบุรี	๒๐ – ๒๔ ก.ค. ๒๕๕๙
๑๖. งานประเพณีสารทพวนและแข่งขันกวนกระยาสารท	๑๘ ส.ค. ๒๕๕๙
๑๗. งานส้มโอหวานและของดีศรีมโหสถ ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๕๙	๑๙ – ๒๑ ส.ค. ๒๕๕๙
๑๘. กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา “สิงหาพาล่องแก่ง” ณ แก่งหินเพิง ปราจีนบุรี	๒๖ – ๒๗ ส.ค. ๒๕๕๙
๑๙. นักรถไฟผจญภัยหัวใจเกินร้อย กรุงเทพฯ – กบินทร์บุรี/ปราจีนบุรี	๓ – ๔ ก.ย. ๒๕๕๙
๒๐. กิจกรรมการแข่งขันจักรยานเสือภูเขา เขาอีโต้ คลาสสิก ๒๐๑๖	๓ – ๔ ก.ย. ๒๕๕๙

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปราจีนบุรี

จำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดเบญจบูรพาสุวรรณภูมิ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ – พ.ศ. ๒๕๕๘

ลำดับ	จังหวัด	ผู้เยี่ยมเยือน (คน)									
		ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	% (๕๖/๕๕)	% (๕๗/๕๖)	% (๕๘/๕๗)
๑	ฉะเชิงเทรา	๑,๖๖๒,๓๒๒	๑,๗๓๘,๘๘๗	๑,๓๕๘,๔๙๑	๒,๖๑๕,๐๗๖	๒,๗๔๐,๒๘๔	๒,๗๙๔,๐๐๓	๒,๙๓๔,๙๔๔	๔.๗๙	+๑.๙๖	+๕.๐๔
๒	สมุทรปราการ	๑,๒๙๒,๒๙๕	๑,๒๙๑,๘๘๓	๑,๔๘๙,๑๐๔	๒,๑๐๗,๔๓๓	๒,๒๐๔,๐๗๓	๒,๓๕๐,๓๔๐	๒,๗๘๐,๔๒๙	๔.๕๙	+๖.๖๔	+๑๘.๓๐
๓	นครนายก	๑,๖๕๙,๗๘๒	๑,๑๕๐,๕๒๐	๑,๔๓๔,๑๙๐	๒,๑๗๐,๒๖๐	๒,๓๗๑,๗๘๔	๒,๔๓๘,๕๐๒	๒,๖๒๐,๒๓๗	๙.๒๙	+๒.๘๑	+๗.๔๕
๔	สระแก้ว	๑,๐๓๙,๕๑๒	๑,๐๕๓,๒๒๖	๑,๐๕๕,๘๐๗	๑,๕๓๗,๖๕๖	๑,๖๔๑,๗๓๔	๑,๖๙๑,๗๕๒	๑,๗๙๐,๖๑๒	๖.๗๗	+๓.๐๕	+๕.๘๔
๕	ปราจีนบุรี	๙๓๗,๑๓๗	๙๔๐,๗๕๖	๑,๐๑๗,๑๔๙	๑,๑๗๐,๖๒๗	๑,๒๗๗,๐๓๖	๑,๒๙๓,๑๐๗	๑,๓๓๘,๒๖๙	๙.๐๙	+๑.๒๖	+๓.๔๙
รวม ๕ จังหวัด		๖,๕๙๑,๐๔๘	๖,๑๗๕,๒๗๒	๖,๓๕๔,๗๔๑	๙,๖๐๑,๐๕๒	๑๐,๒๓๔,๙๑๑	๑๐,๕๖๗,๗๐๔	๑๑,๔๖๔,๔๙๑	๖.๖๐	๓.๒๕	๘.๔๙

ลำดับ	จังหวัด	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)									
		ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	% (๕๖/๕๕)	% (๕๗/๕๖)	% (๕๘/๕๗)
๑	ฉะเชิงเทรา	๑,๗๓๖.๖๖	๒,๑๔๔.๘๕	๑,๙๖๗.๙๙	๓,๕๗๑.๖๙	๓,๗๓๕.๐๖	๓,๗๘๑.๖๒	๓,๙๘๔.๓๓	๔.๕๗	+๑.๒๕	+๕.๓๖
๒	สมุทรปราการ	๑,๓๑๕.๗๐	๑,๗๙๕.๑๐	๒,๒๖๓.๗๐	๓,๔๕๑.๖๖	๓,๗๖๘.๕๖	๔,๐๔๔.๕๐	๔,๙๐๑.๑๖	๙.๑๘	+๗.๓๒	+๒๑.๑๘
๓	นครนายก	๒,๐๓๒.๔๐	๒,๐๘๐.๔๐	๒,๙๐๑.๙๐	๓,๘๙๙.๔๐	๔,๘๘๙.๑๐	๕,๐๓๔.๑๐	๕,๘๔๗.๔๐	๒๔.๑๐	+๔.๐๓	+๑๖.๑๖
๔	สระแก้ว	๒,๑๖๗.๐๗	๒,๕๖๖.๖๗	๒,๔๗๔.๗๘	๓,๘๑๗.๖๒	๔,๑๔๗.๗๙	๔,๔๕๕.๒๒	๔,๙๑๔.๙๑	๘.๖๕	+๗.๔๑	+๑๐.๓๒
๕	ปราจีนบุรี	๑,๕๓๓.๘๓	๑,๖๘๓.๔๔	๒,๐๘๖.๔๘	๒,๖๘๕.๘๙	๓,๑๔๐.๖๙	๓,๒๑๖.๓๙	๓,๕๐๔.๔๙	๑๖.๙๓	+๒.๔๑	+๘.๙๖
รวม ๕ จังหวัด		๘,๗๘๕.๖๖	๑๐,๒๗๐.๔๖	๑๑,๖๙๔.๘๕	๑๗,๔๒๖.๒๖	๑๙,๖๓๑.๒๐	๒๐,๕๓๑.๘๓	๒๓,๑๕๒.๒๙	๑๒.๖๕	๔.๕๙	๑๒.๗๖

หมายเหตุ

๑. ผู้เยี่ยมเยือน เท่ากับ นักท่องเที่ยว รวมกับ นักทัศนาจร

๒. การประมวลผลข้อมูลเปรียบเทียบ เนื่องจากข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวรายจังหวัด ปี ๒๕๕๒ ใช้ข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวรายจังหวัด ปี ๒๕๕๐ เป็นข้อมูลเปรียบเทียบ เนื่องจากข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวรายจังหวัด ปี ๒๕๕๑ เป็นข้อมูลไม่สมบูรณ์

* ที่มาของข้อมูล : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘

Prachinburitourism statistics : ๒๐๑๑ – ๒๐๑๕

รายการ	๒๕๕๔ (๒๐๑๑)	๒๕๕๕ (๒๐๑๒)	๒๕๕๖ (๒๐๑๓)	๒๕๕๗ (๒๐๑๔)	๒๕๕๘ (๒๐๑๕)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%) Percent change				
						๒๕๕๔ (๒๐๑๑)	๒๕๕๕ (๒๐๑๒)	๒๕๕๖ (๒๐๑๓)	๒๕๕๗ (๒๐๑๔)	๒๕๕๘ (๒๐๑๕)
จำนวนสถานพักแรม (แห่ง)	๗๒	๑๐๙				๖๐.๐	๕๑.๓๙			
จำนวนห้อง (ห้อง)	๒,๔๓๓	๓,๒๗๗	๒,๒๙๙	๒,๓๑๕	๒,๒๗๘	๒๔.๗๑	๓๔.๖๙			
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	๑,๐๑๗,๑๔๙	๑,๑๗๐,๖๒๗	๑,๒๗๗,๐๓๖	๑,๒๙๓,๑๐๗	๑,๓๓๘,๒๖๙	๘.๑๒	๑๕.๐๙	๙.๐๙	๑.๒๖	๓.๔๙
- ชาวไทย	๙๖๓,๓๓๑	๑,๐๙๐,๓๑๗	๑,๒๘๙,๘๖๑	๑,๒๐๙,๙๓๑	๑,๒๔๙,๑๙๔	๗.๗๘	๑๓.๑๘	๙.๑๓	๑.๒๗	๓.๖๗
- ชาวต่างประเทศ	๕๓,๘๑๘	๘๐,๓๑๐	๘๗,๑๗๕	๘๓,๑๗๖	๘๙,๐๗๕	๑๔.๕๔	๔๙.๒๓	๘.๕๕	๑.๑๕	๑.๐๒
จำนวนนักท่องเที่ยว	๖๗๒,๘๘๔	๗๒๐,๕๒๕	๗๗๐,๓๙๙	๗๗๔,๔๔๘	๗๙๓,๓๐๑	๑๕.๐๑	๗.๐๘	๖.๙๒	๐.๕๓	๒.๔๓
- ชาวไทย	๖๓๔,๑๙๖	๖๖๐,๙๓๓	๗๐๖,๐๓๔	๗๐๙,๕๓๙	๗๒๘,๓๒๔	๑๔.๒๔	๔.๒๒	๖.๘๒	๐.๕๐	๒.๖๕
- ชาวต่างประเทศ	๓๘,๖๘๘	๕๙,๕๙๒	๖๔,๓๖๕	๖๔,๙๐๙	๖๕,๙๗๗	๒๙.๔๐	๕๔.๐๓	๘.๐๑	๐.๘๕	๐.๑๐
จำนวนนักท่องเที่ยว	๓๔๔,๒๖๕	๔๕๐,๑๐๒	๕๐๖,๖๓๗	๕๑๘,๖๕๙	๕๔๔,๙๖๘	-๓.๒๑	๓๐.๗๔	๑๒.๕๖	๒.๓๗	๕.๐๗
- ชาวไทย	๓๒๙,๑๓๕	๔๒๙,๓๘๔	๔๘๓,๘๒๗	๔๙๕,๓๙๒	๕๒๐,๘๗๐	-๒.๒๘	๓๐.๔๖	๑๒.๖๘	๒.๓๙	๕.๑๔
- ชาวต่างประเทศ	๑๕,๑๓๐	๒๐,๗๑๘	๒๒,๘๑๐	๒๓,๒๖๗	๒๔,๐๙๘	-๑๑.๔๖	๓๖.๙๓	๑๐.๑๐	๒.๐๐	๓.๕๗
ระยะพำนักระหว่างนักท่องเที่ยว (วัน)	๒.๐๑	๑.๙๙	๒.๐๒	๒.๐๐	๒.๐๒	๙.๘๔	-๐.๐๒	๐.๐๓	-๐.๐๒	๐.๐๒
- ชาวไทย	๑.๙๙	๑.๙๗	๒.๐๐	๑.๙๙	๒.๐๑	๙.๓๔	-๐.๐๒	๐.๐๓	-๐.๐๑	๐.๐๒
- ชาวต่างประเทศ	๒.๓๓	๒.๒๖	๒.๑๕	๒.๑๔	๒.๑๗	๑๕.๙๒	-๐.๐๗	-๐.๑๑	-๐.๐๑	๐.๐๓
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)										
ผู้เยี่ยมเยือน	๑,๒๓๒.๐๙	๑,๔๒๓.๒๓	๑,๕๒๖.๗๕	๑,๕๕๔.๑๕	๑,๖๓๐.๐๗	๔.๔๗	๑๕.๕๑	๗.๒๗	๑.๗๙	๔.๘๘
- ชาวไทย	๑,๑๘๙.๔๘	๑,๓๘๕.๗๒	๑,๔๘๖.๐๑	๑,๕๑๓.๒๘	๑,๕๘๙.๕๓	๒.๖๒	๑๖.๕๐	๗.๒๔	๑.๘๔	๕.๐๔
- ชาวต่างประเทศ	๑,๘๗๕.๖๕	๑,๘๔๑.๙๒	๒,๐๐๖.๐๔	๒,๐๓๔.๘๘	๒,๑๑๗.๕๒	๒๒.๑๘	-๑.๘๐	๘.๙๑	๑.๔๔	๔.๐๖
นักท่องเที่ยว	๑,๓๒๑.๓๙	๑,๕๗๑.๕๒	๑,๖๙๕.๘๕	๑,๗๒๕.๐๖	๑,๘๑๒.๒๙	๓.๕๕	๑๘.๙๓	๗.๙๑	๑.๗๒	๕.๐๖
- ชาวไทย	๑,๒๗๑.๑๒	๑,๕๓๒.๓๒	๑,๖๕๑.๘๘	๑,๖๘๐.๙๗	๑,๗๖๘.๙๐	๑.๔๙	๒๐.๕๕	๗.๘๐	๑.๗๖	๕.๒๓
- ชาวต่างประเทศ	๒,๐๒๔.๔๕	๑,๙๕๑.๔๙	๒,๑๔๔.๕๔	๒,๑๗๓.๒๒	๒,๒๖๒.๖๙	๒๐.๘๖	-๓.๖๐	๙.๘๙	๑.๓๔	๔.๑๒

สถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘

Prachinburitourism statistics : ๒๐๑๑ – ๒๐๑๕

รายการ	๒๕๕๔ (๒๐๑๑)	๒๕๕๕ (๒๐๑๒)	๒๕๕๖ (๒๐๑๓)	๒๕๕๗ (๒๐๑๔)	๒๕๕๘ (๒๐๑๕)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%) Percent change				
						๒๕๕๔ (๒๐๑๑)	๒๕๕๕ (๒๐๑๒)	๒๕๕๖ (๒๐๑๓)	๒๕๕๗ (๒๐๑๔)	๒๕๕๘ (๒๐๑๕)
นักท่องเที่ยว	๘๘๒.๑๐	๙๔๙.๗๖	๑,๐๐๙.๓๓	๑,๐๔๓.๐๙	๑,๐๙๓.๔๖	-๐.๔๙	๗.๖๗	๖.๒๗	๓.๓๔	๔.๘๓
- ชาวไทย	๘๗๗.๑๓	๙๔๑.๐๓	๑,๐๐๑.๙๖	๑,๐๓๕.๓๐	๑,๐๘๕.๓๘	-๐.๓๒	๗.๒๙	๖.๔๗	๓.๓๓	๔.๘๔
- ชาวต่างประเทศ	๙๙๐.๒๔	๑,๑๓๐.๙๑	๑,๑๖๕.๗๑	๑,๒๐๙.๐๒	๑,๒๖๘.๑๖	-๔.๙๘	๑๔.๒๑	๓.๐๘	๓.๗๒	๔.๘๙
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)										
ผู้เยี่ยมเยือน	๒,๐๘๖.๔๘	๒,๖๘๕.๘๙	๓,๑๔๐.๖๙	๓,๒๑๖.๓๙	๓,๕๐๔.๔๙	๒๓.๙๔	๒๘.๗๓	๑๖.๙๓	๒.๔๑	๘.๙๖
- ชาวไทย	๑,๘๘๙.๒๒	๒,๔๐๐.๑๑	๒,๘๑๗.๓๓	๒,๘๘๖.๓๙	๓,๑๕๔.๘๙	๒๐.๗๔	๒๗.๐๔	๑๗.๓๘	๒.๔๕	๙.๓๐
- ชาวต่างประเทศ	๑๙๗.๒๖	๒๘๕.๗๘	๓๒๓.๒๖	๓๓๐.๐๐	๓๔๙.๖๐	๖๖.๑๗	๔๔.๘๗	๑๓.๑๕	๒.๐๕	๕.๙๔

๑.๕ ลักษณะทางสังคม

๑.๕.๑ ด้านการศึกษา

จังหวัดปราจีนบุรี มีหน่วยงานทางการศึกษาทั้งสิ้น ๔๙๔ แห่ง ดังนี้

๑) สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๒๙๖ แห่ง

(๑) การศึกษาขั้นพื้นฐาน - สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

(๑.๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต ๑ (สพป.ปราจีนบุรี เขต ๑) มีเขตพื้นที่บริการใน ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอบ้านสร้าง อำเภอศรีมหาโพธิ์ อำเภอศรีมโหสถ และอำเภอประจันตคาม จัดการศึกษาระดับอนุบาล - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีสถานศึกษา จำนวน ๑๒๓ แห่ง มีนักเรียน ๑๙,๐๕๐ คน ห้องเรียน ๑,๒๑๐ ห้อง ครู ๑,๑๕๓ คน

(๑.๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต ๒ (สพป.ปราจีนบุรี เขต ๒) มีเขตพื้นที่บริการใน ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอนาดีจัดการศึกษาระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีสถานศึกษา จำนวน ๑๑๓ แห่ง มีนักเรียน ๑๖,๕๕๖ คน ห้องเรียน ๑,๐๔๗ ห้อง ครู ๑,๑๓๗ คน

(๑.๓) สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๗ (สพม.๗) มีพื้นที่บริการ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดนครนายก โดยมีโรงเรียนในสังกัด สพม.๗ ในจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน ๑๙ แห่ง มีนักเรียนจำนวน ๑๔,๑๔๖ คน ห้องเรียน ๔๑๒ ห้อง และครู ๗๔๔ คน

(๒) การศึกษาขั้นพื้นฐาน - สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) มีสถานศึกษาสังกัดสช. จำนวน ๒๗ แห่ง (สายสามัญ ๒๓ แห่ง อาชีวศึกษา ๔ แห่ง) มีนักเรียนจำนวน ๓๖,๖๔๖ คน ห้องเรียน ๑,๑๙๖ ห้อง และครู ๑,๘๔๗ คน

(๓) การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย (กศน.) มีสถานศึกษา กศน.อำเภอ ๗ แห่ง กศน.ตำบล ๖๕ แห่ง มีห้องสมุด ๘ แห่ง มีนักศึกษา ๘๓,๑๗๒ คน มีครูและบุคลากรทางการศึกษา ๑๖๐ คน

๒) สถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑๕ แห่ง

(๑) สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน ๑๙๖ แห่ง มีนักเรียนจำนวน ๑๒,๔๓๖ คน ห้องเรียน ๑๐๔ ห้อง และครู ๒๘๒ คน

(๒) สถานศึกษาสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑ แห่ง มีนักเรียนจำนวน ๗๑ คน ห้องเรียน ๗ ห้อง และครู ๑๒ คน

๓) สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มีจำนวน ๒ แห่ง มีนักศึกษา ๒,๒๔๓ คน ห้องเรียน ๑๑๔ ห้อง ผู้สอน ๙๓ คน

ตารางแสดงจำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา ครู/ผู้สอน ในระบบโรงเรียนจำแนกตามสังกัดปีการศึกษา ๒๕๕๘

สังกัด	สถานศึกษา/ ศูนย์	นักเรียน/ นักศึกษา	ห้องเรียน	ครู/ ผู้สอน	อัตราส่วน นร : ห้อง	อัตราส่วน นร : ครู
รวมทั้งสิ้น	๔๙๔	๑๑๘,๔๒๗	๔,๕๗๕	๕,๐๒๐		
๑. กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)	๒๙๖	๑๐๕,๘๑๐	๔,๔๖๒	๔,๗๐๕		
๑.๑ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	๒๕๗	๕๐,๑๙๔	๒,๗๐๔	๒,๓๔๔		
๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑	๑๒๓	๑๙,๐๕๐	๑,๒๑๐	๑,๑๕๓	๑๕.๗๔	๑๖.๕๒
๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒	๑๑๓	๑๖,๕๕๖	๑,๐๔๗	๑,๑๓๗	๑๕.๘๑	๑๔.๕๖
๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๗	๑๙	๑๔,๑๔๖	๔๑๒		๓๔.๓๓	
๔) ศูนย์การศึกษาพิเศษ	๑	๑๙๔	๖	๒๖	๓๒.๓๓	๗.๔๖
๖) โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัด ปจ.	๑	๒๔๘	๒๙	๒๘	๘.๕๕	๘.๘๖
๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน (สช.)	๒๓	๓๔,๒๔๐	๑,๐๗๑	๑,๗๖๕	๓๑.๙๗	๑๙.๔๐
๑) ประเภทสามัญศึกษา						
๑.๑) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑	๑๒	๑๔,๐๘๙	๓๙๖	๗๕๓	๓๕.๕๘	๑๘.๗๑
๑.๒) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒	๑๑	๒๐,๑๕๑	๖๗๕	๑,๐๑๒	๒๙.๘๕	๑๙.๙๑
๑.๓ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา (สอศ)	๘	๑๑,๒๐๘	๔๑๗	๓๓๓	๒๖.๘๘	๓๓.๖๖
๑) สถาบันอาชีวศึกษาภาครัฐ	๔	๘,๘๐๒	๒๙๒	๒๕๑	๓๐.๑๔	๓๕.๐๗
๒) สถาบันอาชีวศึกษาภาคเอกชน	๔	๒,๔๐๖	๑๒๕	๘๒	๑๙.๒๕	๒๙.๓๔
๑.๔ สำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดปทุมธานี (กศน.)	๗	๗,๙๒๕	๑๕๖	๑๗๐	๕๐.๘๐	๔๖.๖๒
๑.๕. สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา (สกอ.)	๑	๒,๒๔๓	๑๑๔	๙๓	๑๙.๖๘	๒๔.๑๒
๑) มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาบริการปทุมธานี						
๒) ม.เทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ วิทยาเขตปทุมธานี	๑	๒,๒๔๓	๑๑๔	๙๓	๑๙.๖๘	๒๔.๑๒

สังกัด	สถานศึกษา/ ศูนย์	นักเรียน/ นักศึกษา	ห้องเรียน	ครู/ ผู้สอน	อัตรา ส่วนร : ๑ ห้อง	อัตรา ส่วนร : ๑ ครู
๒. กระทรวงมหาดไทย (มท.)	๑๙๖	๑๒,๔๓๖	๑๐๔	๒๘๒	๑๑๙.๕๘	๔๔.๑๐
๑. กรมการส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น						
๑.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๑๘๑	๖,๑๒๔	๐	๑๒๗		๔๘.๒๒
๑.๒ โรงเรียนเทศบาล						
๑.๒.๑ เทศบาลเมืองปราจีนบุรี	๖	๒,๖๖๕	๐	๐		
๑.๒.๒ เทศบาลตำบลกบินทร์บุรี	๒	๑,๔๐๔	๖๕	๕๘	๒๑.๖๐	๒๔.๒๑
๑.๒.๓ เทศบาลตำบลนาดี	๑	๘๙	๔	๔	๒๒.๒๕	๒๒.๒๕
๑.๓ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดปราจีนบุรี	๖	๒,๑๕๔	๕๓	๙๓	๔๐.๖๔	๒๓.๑๖
๓. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.)	๑	๗๑	๗	๑๒	๑๐.๑๔	๕.๙๒
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษา	๑	๗๑	๗	๑๒	๑๐.๑๔	๕.๙๒
๔. กระทรวงสาธารณสุข	๑	๑๑๐	๒	๒๑	๕๕.๐๐	๕.๒๔
วิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศรจ. ปราจีนบุรี	๑	๑๑๐	๒	๒๑	๕๕.๐๐	๕.๒๔

ตารางแสดงอัตราการเข้าเรียนในแต่ละระดับการศึกษา
เปรียบเทียบกับจำนวนประชากรตาม ทร. ๑๔

ระดับ	ช่วงอายุ	จำนวนผู้เรียน	จำนวนประชากร ตาม ทร.๑๔	ร้อยละ
ปฐมวัย	๒-๕ ปี	๑๗,๕๗๑	๒๓,๕๔๐	๑๐๐.๗๗
การศึกษาภาคบังคับ	๖-๑๔ ปี	๕๓,๐๓๔	๕๒,๘๕๐	๑๐๐.๓๕
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑๕-๑๗ ปี	๑๗,๘๔๔	๑๘,๗๗๑	๙๕.๐๖

ข้อมูลสัดส่วนของนักเรียนสายสามัญ:สายวิชาชีพ

สัดส่วน	
สามัญ	วิชาชีพ
๕๗	๔๓

ด้านคุณภาพการศึกษา

๑. การประเมินคุณภาพการศึกษา(ผลการประเมิน สมศ. ปีการศึกษา ๒๕๕๘)

ระดับ	จำนวนสถานศึกษา			
	ทั้งหมด	รับรอง	ไม่รับรอง	ร้อยละที่รับรอง
ปฐมวัย	๒๗๒	๒๖๑	๑๑	๙๕.๙๖
ประถม - มัธยม	๒๘๙	๒๒๔	๖๕	๗๗.๕๑
อาชีวศึกษา	๙	๗	๒	๗๗.๗๘
รวม	๕๗๐	๔๙๒	๗๘	๘๖.๓๒

๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

๒.๑ ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET)

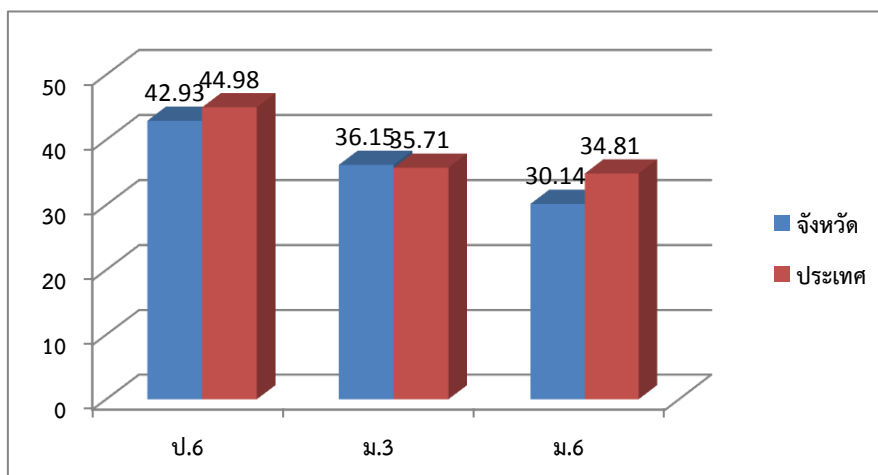
ปีการศึกษา ๒๕๕๘

ระดับ	ไทย	สังคม	อังกฤษ	คณิต	วิทย์
ป.๖					
จังหวัด	๔๘.๑๒	๔๘.๔๗	๓๕.๖๗	๔๑.๔๖	๔๐.๙๒
ประเทศ	๔๙.๓๓	๔๙.๑๘	๔๐.๓๑	๔๓.๔๗	๔๒.๕๙
ม.๓					
จังหวัด	๔๒.๕๒	๔๕.๘๕	๒๗.๔๕	๒๙.๐๖	๓๕.๘๗
ประเทศ	๔๒.๖๔	๔๖.๒๔	๓๐.๖๒	๒๑.๔๐	๓๗.๖๓
ม.๖					
จังหวัด	๔๑.๙๖	๓๖.๘๓	๒๐.๐๖	๒๑.๔๐	๓๐.๔๓
ประเทศ	๔๙.๓๖	๓๙.๗	๒๔.๙๘	๒๖.๕๙	๓๓.๔๐

แผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (O-NET)

ค่าเฉลี่ย ๕รายวิชา ชั้นป.๖ ม.๓ และม.๖ของจังหวัดปราจีนบุรี

เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยระดับประเทศปีการศึกษา ๒๕๕๘

๑.๕.๒ ด้านสาธารณสุข

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จังหวัดปราจีนบุรี มีสถานบริการสาธารณสุขทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนี้

๑) โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๗ แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลศูนย์ ๑ แห่ง ขนาด ๕๐๐ เตียง คือ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร โรงพยาบาลทั่วไป ๑ แห่ง ขนาด ๒๐๐ เตียง คือ โรงพยาบาลกบินทร์บุรี โรงพยาบาลชุมชน ๕ แห่ง ได้แก่ ขนาด ๖๐ เตียง จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลศรีมหาโพธิ์ และโรงพยาบาลนาดี และขนาด ๓๐ เตียง จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลบ้านสร้าง โรงพยาบาลศรีมโหสถ และโรงพยาบาลประจันตคาม

๒) โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลค่ายจักรพงษ์ขนาด ๔๗ เตียง

๓) สถานพยาบาลเอกชน จำนวน ๒ แห่ง คือ สถานพยาบาลอิมพีเรียล ขนาด ๑๐ เตียง และโรงพยาบาลโสธรเวช ๓๐๔ ขนาด ๓๑ เตียง

๔) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ(รพ.สต.) จำนวน ๙๓ แห่ง และสถานบริการสาธารณสุขชุมชน(สสช.) ๑ แห่ง

โดยมีจำนวนเตียงผู้ป่วย รวมทั้งสิ้น ๙๘๘เตียง และมีอัตราส่วนเตียงผู้ป่วยต่อประชากรเท่ากับ ๑:๔๘๑สำหรับอัตราส่วนบุคลากรสาธารณสุขประเภทที่สำคัญ ได้แก่

- แพทย์ ๑๓๐ คน คิดเป็นอัตราส่วนต่อประชากร เท่ากับ ๑: ๓,๖๕๗
- ทันตแพทย์ ๓๗ คน คิดเป็นอัตราส่วนต่อประชากร เท่ากับ ๑:๑๒,๘๔๘
- เภสัชกร ๖๒ คน คิดเป็นอัตราส่วนต่อประชากร เท่ากับ ๑: ๗,๖๖๗
- พยาบาลวิชาชีพ ๘๑๖ คน คิดเป็นอัตราส่วนต่อประชากร เท่ากับ ๑:๕๘๒

(ข้อมูล : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ คัดจากประชากร จำนวน ๔๗๕,๓๖๖ คน ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘)

๑.๕.๓ ด้านศาสนา

๑) ด้านศาสนา วัด พระภิกษุ และโรงเรียนพระปริยัติธรรม

- * ผู้นำถือศาสนาพุทธ จำนวนร้อยละ ๙๙.๓๙
- * จำนวนวัด / สำนักสงฆ์ / ที่พักสงฆ์ จำนวน ๕๐๕ แห่ง
- * พระอารามหลวง จำนวน ๒ แห่ง
- * สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด จำนวน ๗ แห่ง
- * หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อปต.) จำนวน ๕๙ หน่วย
- * พระภิกษุ จำนวน ๓,๘๒๔ รูป สามเณร จำนวน ๕๑๑ รูป
- พระราชาคณะ จำนวน ๕ รูป
- * โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ จำนวน ๑ แห่ง
- * พระบัณฑิตเผยแพร่พระพุทธศาสนา จำนวน ๔ รูป

- * พระธรรมทูต จำนวน ๖๔ รูป
- * พระจริยนิเทศก์ จำนวน ๑ รูป
- * พระปริยัตินิเทศก์ จำนวน ๑ รูป
- * ครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม จำนวน ๒๗ รูป
- * ครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี จำนวน ๘ รูป
- * พระวิปัสสนาจารย์ จำนวน ๑๑๒ รูป
- * วัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่นเฉลิมพระเกียรติ จำนวน ๑ วัด
- * วัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น จำนวน ๑๒ วัด
- * วัดพัฒนาตัวอย่าง จำนวน ๒๕ วัด
- * วัดอุทยานการศึกษา จำนวน ๘ วัด

(ข้อมูล : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดปราจีนบุรี)

๑.๕.๔ สถานบริการ

๑) สถานบริการ	จำนวน	๑๔๙	แห่ง
๒) ร้านค้าของเก่า	จำนวน	๖๗	แห่ง
๓) โรงแรม	จำนวน	๒๑๓	แห่ง
๔) ร้านคาราโอเกะ	จำนวน	๑๑๑	แห่ง
๕) ร้านเกมส์	จำนวน	๗๑	แห่ง

๑.๕.๕ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จังหวัดปราจีนบุรีมีสถานีตำรวจ ๑๑ แห่ง ตำรวจ ๑,๐๕๔ คน อัตราส่วนตำรวจต่อประชากร ๑ : ๔๒๗๕

๑.๕.๖ กลุ่ม/องค์กร/เครือข่าย

จังหวัดปราจีนบุรีมีการรวมตัวกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เป็นกลุ่ม/องค์กร/เครือข่ายในหลายๆ ด้าน ได้แก่

สหกรณ์ในจังหวัดปราจีนบุรี ๔๘ แห่ง ประกอบด้วย สหกรณ์ออมทรัพย์ ๒๓ แห่ง สมาชิก ๑๖,๑๑๕ คน สหกรณ์การเกษตร ๑๐ แห่ง สมาชิก ๓๗,๘๑๒ คน สหกรณ์ร้านค้า ๑ แห่ง สมาชิก ๔๖๔ คน คนสหกรณ์บริการ ๒ แห่ง สมาชิก ๘๑๒ คน สหกรณ์นิคม ๒ แห่ง สมาชิก ๔,๖๐๒ คน และ สหกรณ์เครดิตยูเนียน ๑ แห่ง สมาชิก ๑,๑๔๖ คน

ด้านเกษตรกรรม ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรกรทำนา ๖ กลุ่ม สมาชิก ๗๒๗ คน ทำสวน ๖ กลุ่ม สมาชิก ๘๔๗ คน ทำไร่ ๓ กลุ่ม สมาชิก ๓๘๔ คน และเลี้ยงสัตว์ ๗ กลุ่ม สมาชิก ๗๕๖ คน

ด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี ๗ อำเภอ สมาชิก ๗,๐๐๐ ราย ชมรมหมอฟันบ้านลานทอง ๑ กลุ่ม สมาชิก ๓๐ ราย ศูนย์พัฒนากิจกรรมภาคพลเมือง ๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๐ ราย

ด้านพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๓๑๖ กลุ่ม จำนวนสมาชิก ๔๗,๖๘๙ ราย และกลุ่มอาชีพ/OTOP จำนวน ๑๑๐ กลุ่ม สมาชิกจำนวน ๒,๔๙๓ ราย ซึ่งกระจายทั่วทุกอำเภอ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดปราจีนบุรี ๑ เครือข่าย สมาชิก ๑,๐๔๕ ราย

ด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย มีสเตอร์เตือนภัย จำนวน ๑๑ แห่ง สมาชิก ๑๑๑ ราย สมาชิก อปพร. จำนวน ๖๙ แห่ง สมาชิก ๗,๘๒๗ ราย OTOS ทีมกู้ชีพกู้ภัย จำนวน ๒๘ แห่ง สมาชิก ๒๙๐ ราย กระจายอยู่ตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด และอาสาสมัครหน่วยกู้ภัยต่างๆ ๕ แห่ง ได้แก่ มูลนิธิร่วมกตัญญู มูลนิธิสว่างบำเพ็ญธรรมสถาน มูลนิธิสัจจพุทธธรรม กบินทร์บุรี ศูนย์กู้ภัยอุบลรัตน์ และมูลนิธิมหาโพธิ์สามัคคีเบญจธรรม

ด้านแรงงาน ได้แก่ สหภาพแรงงาน ๑๔ แห่ง สมาชิก ๕,๑๒๖ ราย

ด้านอุตสาหกรรม ได้แก่ คณะกรรมการไตรภาคีโครงการส่งเสริมผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่ใช้พลังงานหมุนเวียน ๑ กลุ่ม สมาชิกเป็นสถานประกอบการ ๒ ราย และคณะกรรมการ ๓๓ คน

ด้านพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ๔๐ แห่ง จัดตั้งคณะทำงานศูนย์แล้ว ๒๒ แห่ง สมาชิก ๓๖๐ ราย คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) และคณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพสอ.) ๗ แห่ง อำเภอละ ๗ แห่ง สมาชิก ๑,๔๘๑ รายอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ๑ กลุ่ม สมาชิก ๗๖๐ ราย ทุกหมู่บ้านๆ ละ ๑ คน ศูนย์ประสานงานองค์กรเอกชนประจำจังหวัด ๘๔ แห่ง คณะกรรมการ ๑๙ คน องค์กรชุมชน ๑๐ แห่ง สมาชิก ๗,๐๓๘ ราย อาสาสมัครดูแลคนพิการ (อพมก.) ๒ กลุ่ม สมาชิก ๒๕ ราย อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) ๑ แห่ง สมาชิก ๔๐ ราย สภาเด็กและเยาวชน ระดับจังหวัด ๑ แห่ง ระดับอำเภอ ๓ แห่ง สมาชิก ๑,๖๐๐ ราย

๑.๖ โครงสร้างพื้นฐาน

๑.๖.๑ ระบบประปา

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ – ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรี สามารถผลิตและให้บริการน้ำแก่ผู้รับบริการ ดังนี้

ปีงบประมาณ (พ.ศ.)	กำลังการผลิต (ลบ.ม.)	ปริมาณที่จ่ายน้ำ (ลบ.ม.)	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)
๒๕๕๓	๕,๘๖๒,๑๒๙	๔,๐๒๒,๕๘๙	๑๗,๙๙๙
๒๕๕๔	๕,๘๘๘,๘๐๕	๔,๑๖๕,๕๐๓	๒๐,๔๑๗
๒๕๕๕	๖,๔๘๘,๓๒๙	๔,๗๒๘,๗๑๓	๒๐,๔๗๑
๒๕๕๖	๖,๕๘๔,๘๙๗	๔,๙๘๗,๓๖๙	๒๐,๘๘๘
๒๕๕๗	๖,๙๕๘,๑๓๒	๕,๓๐๙,๔๕๐	๒๑,๖๓๘

(ข้อมูล : การประปาภูมิภาคปราจีนบุรี ณ เดือน พฤษภาคม ๒๕๕๘)

๑.๖.๒ ระบบไฟฟ้า

จังหวัดปราจีนบุรี มีการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าภายในจังหวัด ในปี พ.ศ.๒๕๕๗ จำนวนทั้งสิ้น ๒,๐๑๘.๖๒ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง มีผู้ใช้ไฟฟ้าจำนวน ๑๓๗,๙๘๒ ราย

จังหวัด	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า(ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง)				
		ที่อยู่อาศัย	สถานธุรกิจ/ และ อุตสาหกรรม	สถานที่ ราชการ/ สาธารณะ	อื่น ๆ	รวม
เมืองปราจีนบุรี	๓๙,๔๘๕	๗๕.๖๗	๑๒๙.๕๑	๓.๕๐	๒.๖๐	๒๑๑.๒๘
กบินทร์บุรี	๓๕,๒๗๒	๗๐.๐๗	๘๓๘.๐๓	๒.๙๘	๐.๓๐	๙๑๑.๔๓
ศรีมหาโพธิ์	๒๖,๑๘๗	๕๐.๐๗	๕๕๓.๗๑๓	๒.๙๕	๔.๙๕	๖๑๑.๖๗
ประจันตคาม	๑๖,๙๙๒	๒๗.๕๓	๒๓.๐๕	๐.๘๕	๐.๒๓	๕๑.๖๕
นาดี	๑๓,๖๘๑	๑๙.๙๓	๒๕.๖๕	๐.๙๐	๐.๐๓	๔๖.๕๑
บ้านสร้าง	๘,๒๑๙	๑๔.๕๔	๑๑๕.๐๐	๑.๓๔	๐.๓๘	๑๓๑.๒๖
ศรีมโหสถ	๕,๖๔๔	๑๐.๓๘	๔๒.๙๖	๐.๘๒	๐.๖๖	๕๑.๖๕
รวม	๑๓๗,๙๘๒	๒๖๘.๑๘	๑,๗๒๗.๙๑	๑๓.๓๓	๙.๒๐	๒,๐๑๘.๖๒

๑.๖.๓ โทรศัพท์

โทรศัพท์ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ มีจำนวนเลขหมาย ๓๙,๕๐๕ เลขหมาย
เลขหมายที่เปิดใช้จำนวน ๒๔,๕๑๓ เลขหมาย

ตารางที่ จำนวนเลขหมายโทรศัพท์ที่มีและเปิดให้บริการ (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗)

ผู้ดำเนินการ	เลขหมายโทรศัพท์ที่มี		เลขหมายโทรศัพท์ที่เปิดใช้	
	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	๒๖,๘๘๘	๒๕,๕๔๖	๑๙,๔๘๐	๑๘,๐๐๕
บริษัท สัมปทาน	๑๒,๕๘๗	๑๓,๙๕๙	๕,๐๓๓	๔,๕๖๓
รวม	๓๙,๔๗๕	๓๙,๕๐๕	๒๔,๕๑๓	๒๔,๕๑๓

ที่มา : บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน), รายงานสถิติจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘ หน้า ๑๒๕.

๑.๖.๔ ไปรษณีย์

จังหวัดปราจีนบุรี มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขในทุกอำเภอ โดยมีที่ทำการไปรษณีย์
๙ แห่ง และมีจำนวนไปรษณีย์ภัณฑ์ทั้งสิ้น ดังนี้

อำเภอ	จำนวน ที่ทำการ ไปรษณีย์	ปี ๒๕๕๖			ปี ๒๕๕๗		
		ไปรษณีย์ภัณฑ์ ธรรมดา	พัสดุ ไปรษณีย์	บริการพิเศษ	ไปรษณีย์ภัณฑ์ ธรรมดา	พัสดุไปรษณีย์	บริการพิเศษ
เมืองปราจีนบุรี	๒	๑,๒๔๙,๐๗๕	๙,๑๒๗	๓๒๗,๐๔๒	๑,๔๙๐,๘๓๖	๑๔,๐๖๕	๔๐๒,๕๓๒
กบินทร์บุรี	๒	๗๐๕,๗๙๑	๖,๑๒๔	๑๙๐,๕๘๗	๖๖๕,๕๖๑	๘,๔๘๒	๒๑๓,๔๕๗
ศรีมหาโพธิ์	๑	๑๕๗,๙๑๔	๗,๙๖๙	๑๘๑,๐๖๐	๑๑,๑๗๒	๖๑๔	๑๖,๑๑๙
ประจันตคาม	๑	๘๒,๗๕๖	๙๔๔	๔๔,๘๙๔	๖๖,๒๐๑	๒,๔๑๐	๒๐,๒๔๖
นาดี	๑	๒๗,๐๓๐	๕๔๙	๑๕,๔๓๑	๑๑๖,๙๓๔	๑,๔๓๘	๔๗,๖๖๐
บ้านสร้าง	๑	๕๔,๙๗๒	๓,๖๕๒	๑๙,๕๙๖	๑๖๒,๕๘๑	๙,๙๖๐	๒๓๗,๔๕๒
ศรีมโหสถ	๑	๓๔,๐๕๙	๖๐๓	๑๙,๘๒๙	๑๘,๒๘๖	๕๔๗	๒๑,๔๔๕
รวม	๙	๒,๓๑๑,๕๙๗	๒๘,๙๖๘	๗๙๘,๔๓๙	๒,๕๓๑,๕๗๑	๓๗,๕๑๖	๙๕๘,๙๑๑
รวมทั้งสิ้น		๓,๑๓๙,๐๐๔			๓,๕๒๗,๙๙๘		

ที่มา : บริษัท ไปรษณีย์ จำกัด, รายงานสถิติจังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๕๕๘ หน้า ๑๒๖.

๑.๖.๕ เส้นทางคมนาคมหลัก

การคมนาคมของจังหวัดปราจีนบุรีสามารถเดินทางไปตามสะดวกมีเส้นทางรถยนต์
ติดต่อไปยังภูมิภาคต่าง ๆ หลายเส้นทางดังนี้ (ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดปราจีนบุรี)

๑.๑) ทางหลวงหมายเลข ๓๒๐, ๓๓, ๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-นครนายก-หินกอง-รังสิต- กรุงเทพฯ ระยะทาง ๑๕๕ กิโลเมตร

๑.๒) ทางหลวงหมายเลข๓๒๐, ๓๓,๓๐๕ ปราจีนบุรี-นครนายก-องครักษ์-
รังสิต- กรุงเทพฯ ระยะทาง ๑๓๖ กิโลเมตร

๑.๓) ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙,๓๐๔, ๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ฉะเชิงเทรา-กรุงเทพฯ ระยะทาง ๑๕๘ กิโลเมตร

๑.๔) ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙,๓๒๙๓,๓๔๘๑,๓๐๔ ปราจีนบุรี-บ้านสร้าง-
มื่นบุรี-กรุงเทพฯ ระยะทาง ๑๐๐ กิโลเมตร

๒.๑) ทางหลวงหมายเลข ๓๒๐, ๓๓ ปราจีนบุรี-นครนายก ระยะทาง ๒๘ กิโลเมตร

๒.๒) ทางหลวงหมายเลข ๓๒๐,๓๓,๑ ปราจีนบุรี-นครนายก-หินกอง-สระบุรี-ระยองทาง ๘๖ กิโลเมตร

๓) เส้นทางติดต่อภาคตะวันออก ได้แก่

เส้นทางที่ ๑

- ๓.๑) ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙, ๓๐๔,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ชลบุรี ระยะทาง ๑๒๐ กิโลเมตร
- ๓.๒) ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙, ๓๐๔,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ชลบุรี-แหลมฉบัง ระยะทาง ๑๕๕ กิโลเมตร
- ๓.๓) ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙, ๓๐๔,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ชลบุรี-สัตหีบ ระยะทาง ๒๐๕ กิโลเมตร
- ๓.๔) ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙, ๓๐๔,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ชลบุรี-สัตหีบ-มาบตาพุด ระยะทาง ๒๓๐ กิโลเมตร
- ๓.๕) ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙, ๓๐๔,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ชลบุรี-สัตหีบ-ระยอง ระยะทาง ๒๕๐ กิโลเมตร

เส้นทางที่ ๒

- ๓.๖) ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙, ๓๑๕ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ชลบุรี ระยะทาง ๑๒๐ กิโลเมตร
- ๓.๗) ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙, ๓๐๔,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-แปลงยาว-สัตหีบ ระยะทาง ๑๘๐ กิโลเมตร
- ๓.๘) ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙, ๓๐๔,๓๑๔,๓๖ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-แปลงยาว-ระยองระยะทาง ๑๘๕ กิโลเมตร

๔) เส้นทางติดต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่

- ๔.๑) ทางหลวงหมายเลข ๓๔๕๒, ๓๓,๓๐๔,๒ ปราจีนบุรี-กบินทร์บุรี-ปักธงชัย-นครราชสีมา ระยะทาง ๑๙๔ กิโลเมตร
- ๔.๒) ทางหลวงหมายเลข ๓๔๕๒, ๓๓,๓๐๔,๒๔,๒๑๘ ปราจีนบุรี-สระแก้ว-วัฒนานคร-นางรอง-บุรีรัมย์ ระยะทาง ๒๙๕ กิโลเมตร
- ๔.๓) ทางหลวงหมายเลข ๓๔๕๒, ๓๓,๓๑๙๘,๓๓๙๕,๓๔๘,๒๔,๒๑๘๒ ปราจีนบุรี-สระแก้ว-วัฒนานคร-นางรอง-บุรีรัมย์ ระยะทาง ๓๐๐ กิโลเมตร

๕) เส้นทางตาม Southern Economic Corridor ได้แก่

ทางหลวงหมายเลข ๓๓ ผ่านจังหวัดสระแก้วระยะทาง ๙๐ กิโลเมตร ถึงชายแดนกัมพูชาระยะทาง ๑๕๖ กิโลเมตร กรุงเทพมหานคร ๕๐๐ กิโลเมตร และโฮจิมินห์ระยะทาง ๖๐๔ กิโลเมตร

๖) ทางรถไฟ

การรถไฟแห่งประเทศไทย มีบริการขบวนรถไฟโดยสาร (รถธรรมดา) จาก กรุงเทพฯ - ปราจีนบุรี ๔ ขบวนเวลา ๐๕.๕๕ น., ๐๙.๔๐ น., และ ๑๕.๒๕ น. เทียบสุดท้ายเวลา ๑๘.๒๕ น. โดยมีสถานีรถไฟ ดังนี้

- อำเภอเมืองปราจีนบุรี ได้แก่ สถานีปราจีนบุรีจำนวน ๑ แห่ง
- อำเภอบ้านสร้าง ได้แก่ สถานีบ้านสร้างหนองน้ำขาว
- อำเภอประจันตคาม ได้แก่ สถานีประจันตคาม สถานีโคกมะกอก สถานีดงบัง
- อำเภอกบินทร์บุรี ได้แก่ สถานีกบินทร์บุรี และสถานีหนองแสง

๑.๗ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๗.๑) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

๑) ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน

(๑) สถานการณ์

จังหวัดปราจีนบุรี มีกลุ่มดินที่อุดมสมบูรณ์ คือ กลุ่มดินนา เหมาะสมกับการปลูกข้าว และไม้ผล กลุ่มดินไร่ ที่มีความอุดมสมบูรณ์น้อยกว่าดินนา เหมาะสมกับการปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง และพืชไร่อื่น จากลักษณะดินดังกล่าว จึงมีความเหมาะสมกับการทำนา ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชไร่

(๒) ปัญหา

ปัญหาการใช้ที่ดินในจังหวัดปราจีนบุรีในบางอำเภอ คือ ศักยภาพของดินที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เช่น มีดินเปรี้ยวในพื้นที่อำเภอบ้านสร้าง อำเภอศรีมโหสถ และอำเภอเมืองปราจีนบุรี และการเสื่อมของคุณภาพดิน ตลอดจนปัญหาการพังทลายของดิน ดินมีสภาพเป็นดินร่วนปนทรายของพื้นที่อำเภอเมืองปราจีนบุรี และอำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี เกษตรกรต้องใช้ต้นทุนสูงในการปรับปรุงคุณภาพดินปัจจุบันมีการส่งเสริมการลงทุนภาคอุตสาหกรรม เพราะเป็นพื้นที่ที่มีค่าลงทุนต่ำ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเอื้อให้นักลงทุนมาซื้อที่ดินเพื่อตั้งโรงงานอุตสาหกรรม หมู่บ้านจัดสรร และงานบริการด้านการท่องเที่ยว

พื้นที่ทางการเกษตรถูกปรับเปลี่ยนเป็นการใช้ที่ดินประเภทอื่น โดยเฉพาะในอำเภอนาดี และอำเภอกบินทร์บุรี เกษตรกรขายที่ดินและไม่มีที่ดินทำมาหากินเป็นของตนเอง มีการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแห่งชาติ เนื่องจากไม่มีแนวเขตชัดเจนเพื่อทำการเกษตร ในพื้นที่อำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอประจันตคาม อำเภอนาดี และแม้แต่ในพื้นที่อำเภอกบินทร์บุรี ได้มีการมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดจัดสรรเป็นที่ทำกินให้เกษตรกรแล้ว แต่ยังคงมีการบุกรุกเข้าไปทำกินในพื้นที่สาธารณะ และบุกรุกเข้าไปใช้ประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้อื่นๆ อีก

๒) ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

๒.๑) ทรัพยากรป่าไม้

(๑) สถานการณ์

จังหวัดปราจีนบุรีมีพื้นที่ป่าส่วนใหญ่เป็นป่าดิบป่าแดง และป่าเบญจพรรณพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้ยางนา ไม้ตะเคียน ไม้พะยุง ไม้มะค่าโมง ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้พะยอม ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้ตะแบก และไม้ชิงชัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีไม้ไผ่ ที่สามารถนำมาทำหัตถกรรมเป็นสินค้าส่งออกทั้งในประเทศและต่างประเทศ ไม้ยูคาลิปตัส ไม้เศรษฐกิจที่สำคัญที่นำมาเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตเยื่อกระดาษ เป็นต้น

พื้นที่ป่าไม้ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอกบินทร์บุรี อำเภอนาดี อำเภอประจันตคาม อำเภอศรีมหาโพธิ มีพื้นที่ป่าไม้รวมประมาณ ๑,๔๘๗,๗๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓ เมื่อเทียบกับเนื้อที่จังหวัด แยกเป็น

๑. พื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย จำนวน ๓ ป่า ได้แก่ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน และอุทยานแห่งชาติปางสีดา มีพื้นที่รวมกัน จำนวน ๙๖๗,๕๒๕ ไร่

๒. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๗ ป่า ได้แก่ ป่าทุ่งโพธิ์ ป่าห้วยไคร้ ป่าประดู่ วังตะเคียน ป่าแก่งดินสอ แก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ป่าแควระบมและป่าสียัด ป่าน้ำตกเขาอีโต้ และป่าคุ้มครองหนองไผ่ล้อม พื้นที่รวมกัน จำนวน ๕๑๑,๑๗๖ ไร่

๓. ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๔ ป่า ได้แก่ ป่าเขาใหญ่ ป่าทุ่งโพธิ์ ป่าห้วยไคร้และที่ดินจัดสรรแปลงที่ ๑ พื้นที่รวมกัน จำนวน ๙,๐๗๐ ไร่

ตาราง พื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งอยู่ในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี(ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙)

ลำดับที่	ลักษณะป่า	พื้นที่ป่าแยกตามเขตอำเภอ (ไร่)					รวมพื้นที่ (ไร่)	% พื้นที่เทียบจังหวัด
		เมือง	นาดี	กบินทร์บุรี	ประจันตคาม	ศรีมหาโพธิ		
พื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี							๓,๑๔๐,๘๑๗.๔๖	๑๐๐.๐๐
พื้นที่ป่าทั้งหมดของจังหวัด		๔๗,๖๖๓	๘๔๑,๒๙๓	๑๘๐,๒๓๔	๓๘๘,๗๔๐	๒๙,๘๗๑	๑,๔๘๗,๗๗๑	๔๗.๓
๑. พื้นที่อุทยานแห่งชาติ		๓๓,๙๙๒	๕๔๑,๑๑๔	๓,๖๗๙	๓๘๘,๗๔๐	-	๙๖๗,๕๒๕	๓๐.๘๐
๑) อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่		๓๓,๙๙๒	๓๑๑,๑๑๖	๓,๖๗๙	๓๘๘,๗๔๐	-	๗๓๗,๕๒๗	๒๓.๔๘
๒) อุทยานแห่งชาติทับลาน		-	๒๑๙,๘๗๕	-	-	-	๒๑๙,๘๗๕	๗.๐๐
๓) อุทยานแห่งชาติปางสีดา		-	๑๐,๑๒๓	-	-	-	๑๐,๑๒๓	๐.๓๒
๒. ป่าสงวนแห่งชาติ		๑๓,๕๙๓	๒๙๖,๒๒๕	๑๗๑,๔๘๗	-	๒๙,๘๗๑	๕๑๑,๑๗๖	๑๖.๒๗
๑) ป่าทุ่งโพธิ์		-	๑๙,๓๕๐	-	-	-	๑๙,๓๕๐	๐.๖๑
๒) ป่าห้วยไคร้		-	-	๑๗๐,๕๐๐	-	-	๑๗๐,๕๐๐	๕.๔๒
๓) ป่าประดู่วังตะเคียน		-	-	๘๘๗	-	-	๘๘๗	๐.๐๓
๔) ป่าน้ำตกเขาอีโต้		๑๓,๕๙๓	-	-	-	-	๑๓,๕๙๓	๐.๔๓
๕) ป่าแก่งดินสอ แก่งใหญ่		-	๒๗๖,๘๗๕	-	-	-	๒๗๖,๘๗๕	๘.๘๑
และป่าเขาสะโตน		-	-	-	-	-	-	-
๖) ป่าแควระบมและป่าสียัด		-	-	-	-	๑๖,๓๙๓	๑๖,๓๙๓	๐.๕๒
๗) ป่าคุ้มครองหนองไผ่ล้อม		-	-	-	-	๑๓,๔๗๘	๑๓,๔๗๘	๐.๔๒

ลำดับที่	ลักษณะป่า	พื้นที่ป่าแยกตามเขตอำเภอ (ไร่)					รวมพื้นที่ (ไร่)	% พื้นที่ เทียบจังหวัด
		เมือง	นาดี	กบินทร์บุรี	ประจันตคาม	ศรีมหาโพธิ		
๓. ป่าไม้ถาวรตามมติ ครม.		๔๘	๓,๙๕๔	๕,๐๖๘	-	-	๙,๐๗๐	๐.๒๘
๑) ป่าเขาใหญ่		๔๘	-	-	-	-	๔๘	๐.๐๐
๒) ป่าทุ่งโพธิ์		-	๓,๙๕๔	-	-	-	๓,๙๕๔	๐.๑๒
๓) ป่าห้วยไคร้		-	-	๓,๘๔๒	-	-	๓,๘๔๒	๐.๑๒
๔) ป่าจัดสรรแปลงที่ ๑		-	-	๑,๒๒๖	-	-	๑,๒๒๖	๐.๐๓

ตารางแสดงพื้นที่ป่าของจังหวัดปราจีนบุรี (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ.๒๕๕๙)

ปี พ.ศ.	พื้นที่ (ไร่)	% ของพื้นที่จังหวัด
๒๕๕๓	๘๖๖,๔๒๕.๐๐	๒๙.๑๑
๒๕๕๔	๘๖๖,๔๒๕.๐๐	๒๙.๑๑
๒๕๕๕	๘๖๖,๔๒๕.๐๐	๒๙.๑๑
๒๕๕๖	๘๘๖,๐๔๗.๕๖	๒๘.๒๑
๒๕๕๗	๘๘๒,๗๐๕.๑๙	๒๘.๑๐

ที่มา : เว็บไซต์ของกรมป่าไม้-สถิติการป่าไม้ (www.foresty.go.th) ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้จากการแปลภาพถ่ายทางอากาศ

(๒) ปัญหา

สถานการณ์ป่าไม้จังหวัดปราจีนบุรี จากการศึกษาพบว่าพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดปราจีนบุรีได้ถูกทำลายเนื่องจากการบุกรุกเข้าไปหาพื้นที่ทำกินทั้งในป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า โดยเฉพาะไม้เศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ไม้พะยุง ไม้กฤษณา ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของจังหวัดปราจีนบุรีอย่างมาก กล่าวคือ ขาดปัจจัยธรรมชาติที่จะรักษาความชุ่มชื้นของพื้นดิน และการชะลอการไหลบ่าของน้ำในช่วงฤดูฝนที่มีปริมาณน้ำมาก มีผลทำให้ปริมาณน้ำไม่สม่ำเสมอตลอดปี ในฤดูแล้งพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดค่อนข้างแห้งแล้ง ขาดแคลนน้ำ ดังนั้นจึงมีโครงการพัฒนาป่าไม้หลายรูปแบบ ซึ่งโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว อาทิ การปลูกสร้างสงวนป่า การปลูกป่าทดแทน ป่าชุมชน และการปลูกป่าในโอกาสสำคัญต่างๆ เช่น วันต้นไม้ประจำปีของชาติ วันเฉลิมพระชนมพรรษา แต่จังหวัดปราจีนบุรีก็ยังมีป่าไม้ไม่เพียงพอต่อการรักษาสมดุลทางธรรมชาติ ซึ่งทุกวันนี้ต้องเผชิญกับปัญหาขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งและน้ำท่วมขังในฤดูฝน คุณภาพน้ำเสื่อมลงและการรุกรานของน้ำเค็ม

๑.๗.๒ ทรัพยากรน้ำ

๑) แม่น้ำ

จังหวัดปราจีนบุรีมีแม่น้ำสำคัญคือแม่น้ำบางปะกงสูงกว่าระดับน้ำทะเล ๕ เมตร และแม่น้ำปราจีนบุรี ซึ่งเกิดจากแควหนุมานและแควพระปรัง ไหลมาบรรจบกันที่อำเภอ กบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรีและไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

อ่างเก็บน้ำ	อำเภอ	ตำบล	ลุ่มน้ำย่อย	ความจุ เก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
๑. เขื่อนไต้ ๑	เมืองฯ	บ้านพระ	ปราจีนสายหลัก	๒.๙๐	อุบโกค
๒. เขื่อนไต้ ๒	เมืองฯ	บ้านพระ	ปราจีนสายหลัก	.๐๓๕	อุบโกค
๓. ทับลาน	เมืองฯ	บุพราหมณ์	หนุมาน	๒.๗๒	๖๐๐
๔. คลองดินแดง	เมืองฯ	แก่งดินสอ	หนุมาน	๐.๔๒	๑,๒๐๐
๕. คลองไม้ปล้อง	เมืองฯ	เนินหอม	ปราจีนสายหลัก	๑๐.๗๐	๙,๐๐๐
รวม				๑๗.๐๙	๙,๖๐๐

พื้นที่ชลประทานของ ในจังหวัดปราจีนบุรี

โครงการ	ที่ตั้ง	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
๑. โครงการท่าแห	ต.บ้านทาม อ.ศรีมหาโพธิ์	60,000
๒. โครงการห้วยเกษียร	ต.ดงขี้เหล็ก อ.เมือง	3,000
๓. โครงการคลองโคกกะจะ	ต.รอบเมือง อ.เมือง	20,000
๔. โครงการห้วยไกร	ต.วังตะเคียน อ.กบินทร์บุรี	10,000
๕. โครงการคลองสารภี	ต.วัดโบสถ์ อ.เมือง	10,500
๖. โครงการประจันตคาม	ต.บุไผ่ อ.ประจันตคาม	16,400
๗. โครงการตะเคียนทอง	ต.หาดนางแก้ว อ.ศรีมหาโพธิ์	6,500
๘. อ่างเก็บน้ำเขื่อนไต้ ๑	ต.บ้านพระ อ.เมือง	อุบโกค - บริโกค
๙. อ่างเก็บน้ำเขื่อนไต้ ๒	ต.บ้านพระ อ.เมือง	อุบโกค - บริโกค
๑๐. อ่างเก็บน้ำทับลาน	ต.บุพราหมณ์ อ.นาดี	600
๑๑. อ่างเก็บน้ำคลองดินแดง	ต.แก่งดินสอ อ.นาดี	1,200
๑๒. อ่างเก็บน้ำคลองไม้ปล้อง	ต.เนินหอม อ.เมือง	9,000
๑๓. โครงการส่งน้ำฯ บางพลวง	ต.หน้าเมือง อ.เมือง	240,000
รวม		377,200

ทรัพยากรดิน	เนื้อที่ (ไร่)
ทรัพยากรดินที่มีปัญหาต่อการเกษตร	
ดินเปรี้ยวจัด	
 ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับลึกปานกลาง	185,592
 ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับลึก	241,454
ดินทราย	
 ดินทรายในพื้นที่ลุ่ม	34,426
 ดินทรายในพื้นที่ดอนที่ไม่มีชั้นดานอินทรีย์	3,902
ดินตื้น	
 ดินตื้นในพื้นที่ลุ่มถึงลูกวังหรือกอนกรวด	230,615
 ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นลูกวังกอนกรวดหรือเศษหิน	548,573
 ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นหินพื้น	8,024
พื้นที่ลาดชันเชิงร่อน	
 พื้นที่ลาดชันเชิงร่อน	682,692
ทรัพยากรดินอื่นๆ	
 ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ลุ่ม	547,154
 ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ดอน	286,900
 ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นด่างพบในที่ลุ่ม	128,511
 ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นด่างพบในที่ดอน	51,971
 พื้นที่เบ็ดเตล็ด	26,662
รวมเนื้อที่ทั้งหมด	2,976,476

๑.๘ ข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญเชิงพื้นที่

ข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญเชิงพื้นที่ของจังหวัดปราจีนบุรี ใน ๔ มิติการพัฒนา รวมทั้งหมด ๒๔ ด้าน ปรากฏผลดังนี้

ก. มิติการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาแบบทั่วถึง

๑.๘.๑ ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนร้อยละ ๕.๗๗ ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มีร้อยละ ๘.๒๕ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ร้อยละ ๑๐.๔๓ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๒ สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ที่ระดับ ๐.๓๙๓ ไม่เปลี่ยนแปลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ระดับ ๐.๔๑๑ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ในระดับที่ดีกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๓ ร้อยละของผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงานที่ร้อยละ ๔๖.๐๔ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มีร้อยละ ๔๔.๐๗ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ร้อยละ ๑๘.๗๖ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๔ อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดมีอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรที่ ๒,๖๙๙ คน/แพทย์ ดีขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มี ๒,๙๖๙ คน/แพทย์ และเมื่อเทียบกับค่ากลางประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ ๒,๙๘๐ คน/แพทย์ จังหวัดปราจีนบุรีมีอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ดีกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๕ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มี ๙.๘ ปี และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ ๘.๙ ปี จังหวัดปราจีนบุรีมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๖ ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีค่าเฉลี่ยคะแนน O-net นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่ ๓๔.๘๓ คะแนน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มี ๓๑.๖๕ คะแนน และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ ๓๔.๙๕ คะแนน จังหวัดปราจีนบุรีมีค่าเฉลี่ยคะแนน O-net นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ใกล้เคียงกับค่ากลางของประเทศ

ข. มิติการพัฒนาที่ ๒ : การเติบโตทางเศรษฐกิจ

๑.๘.๗ อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัดที่ร้อยละ ๗.๔๓ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่อัตราดังกล่าวอยู่ในระดับติดลบร้อยละ ๘.๔๘ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ร้อยละ ๑.๗๕ จังหวัดปราจีนบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๘ อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลง GPP ที่ร้อยละ ๑.๕๕ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่อัตราดังกล่าวอยู่ในระดับติดลบร้อยละ ๑๓.๓๗ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ร้อยละ -๐.๔๑ จังหวัดปราจีนบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของ GPP สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๙ อัตราการว่างงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีอัตราการว่างงานที่ร้อยละ ๑.๓๗ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มีร้อยละ ๑.๐๙ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ร้อยละ ๐.๗๕ จังหวัดปราจีนบุรีมีอัตราการว่างงาน สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๑๐ อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีอัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่ ๖.๖๘ เท่า เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มี ๕.๒๕ เท่า และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ระดับ ๖.๖๗ เท่า จังหวัดปราจีนบุรีมีอัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน ใกล้เคียงกับค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๑๑ อัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรี มีอัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่ร้อยละ ๑๓.๑๒ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มีร้อยละ ๑๒.๙๕ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ระดับร้อยละ ๑๙.๙๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีอัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๑๒ ผลิตภาพแรงงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีผลิตภาพแรงงานที่ระดับ ๕๓๑,๖๖๔ บาท/คน ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มี ๖๖๗,๒๕๐ บาท/คน และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ระดับ ๑๑๐,๘๙๕ บาท จังหวัดปราจีนบุรีมีผลิตภาพแรงงาน สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

ค. มิติการพัฒนาที่ ๓ : การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

๑.๘.๑๓ อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรี มีอัตราเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดในระดับติดลบร้อยละ ๐.๓๘ ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มีร้อยละ ๒.๒๖ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ระดับร้อยละ ๐.๐๑ จังหวัดปราจีนบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๑๔ ปริมาณขยะในจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีปริมาณขยะในจังหวัด ที่ ๑๖๗,๕๓๕ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มี ๑๕๙,๖๖๕ ตัน และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ ๒๔๗,๑๐๕ ตัน จังหวัดปราจีนบุรีมีปริมาณขยะในจังหวัด ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๑๕ สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรี มีสัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากรที่ ๔๑๑ ลิตร/คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ระดับ ๓๖๓ ลิตร/คน และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ระดับ ๒๘๔ ลิตร/คน จังหวัดมีสัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากร สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๑๖ สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรี มีสัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากรที่ ๖๑๙ กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ระดับ ๕๘๑ กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ระดับ ๔๖๔ กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน จังหวัดมีสัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๑๗ สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อ GPP ที่ ๗,๙๕๙ กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ระดับ ๘,๐๓๓ กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ระดับ ๗,๒๘๙ กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท จังหวัดมีสัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อ GPP สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๑๘ สัดส่วนปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ.๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรมที่ระดับ ๑๑๒ ลิตร/ล้านบาท ลดลงจากจากปี ๒๕๕๖ ที่ระดับ ๑๔๖ ลิตร/ล้านบาท และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ระดับ ๑๗๘ ลิตร/ล้านบาท จังหวัดมีสัดส่วนปริมาณการใช้้ำมันเชื้อเพลิง ในภาคอุตสาหกรรมต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ

ง. มิติการพัฒนาที่ ๔ : ประสิทธิภาพของภาครัฐ

๑.๘.๑๙ ร้อยละของสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนของ สถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA ร้อยละ ๔๒.๘๖ ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มีร้อยละ ๕๗.๑๔ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ร้อยละ ๗๔.๗๖ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนของสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๒๐ ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา ร้อยละ ๑๗.๐๑ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มีร้อยละ ๑๖.๓๒ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ร้อยละ ๑๕.๗๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๒๑ ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า ร้อยละ ๘๔.๔๗ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มีร้อยละ ๘๓.๓๗ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ร้อยละ ๘๘.๔๑ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๒๒ ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๓๖.๕๕ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มีร้อยละ ๓๓.๔๖ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ร้อยละ ๓๒.๗๓ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๒๓ ร้อยละภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ที่ร้อยละ ๑๔.๙๒ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มีร้อยละ ๑๔.๖๘ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ร้อยละ ๑๒.๑๙ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ มากกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๘.๒๔ ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรีมีความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด ที่ร้อยละ ๙๙.๒๕ สูงกว่าปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่เบิกจ่ายได้ร้อยละ ๔๔.๔๑ และเมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ระดับร้อยละ ๙๒.๑๑ จังหวัดปราจีนบุรีมีความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

๑.๙ ข้อมูลสรุปผลการดำเนินการตามแผนที่ผ่านมา

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

จังหวัดปราจีนบุรีได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีโครงการจำนวน ๒๒ โครงการ งบประมาณ ๑๔๓,๐๒๔,๗๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จำนวน ๑๐ โครงการ งบประมาณ ๘๖,๑๓๘,๕๐๐ บาท
๒. การพัฒนาด้านสังคม จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๖,๘๒๑,๒๐๐ บาท
๓. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๙ โครงการ งบประมาณ ๔๑,๑๖๔,๕๐๐ บาท

๔. ด้านการบริหารจัดการ จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท

สามารถดำเนินโครงการแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ทุกโครงการเบิกจ่ายงบประมาณทั้งสิ้นจำนวน ๑๔๐,๘๑๒,๑๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

จังหวัดปราจีนบุรีได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีโครงการจำนวน ๓๗ โครงการ งบประมาณ ๒๑๕,๓๕๓,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จำนวน ๒๒ โครงการ งบประมาณ ๑๓๐,๒๐๕,๕๐๐ บาท
๒. การพัฒนาด้านสังคม จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๔,๔๓๔,๗๐๐ บาท
๓. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๒ โครงการ งบประมาณ ๗๑,๗๑๒,๘๐๐ บาท

๔. ด้านการบริหารจัดการ จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ณ วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙ สามารถดำเนินโครงการแล้วเสร็จจำนวน ๓๑ โครงการ และอยู่ระหว่างดำเนินโครงการจำนวน ๖ โครงการ เบิกจ่ายงบประมาณทั้งสิ้นจำนวน ๑๔๙,๔๒๘,๓๖๙.๐๕ บาท หรือร้อยละ ๗๙.๔๒

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ

๒. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ

๒.๑ ข้อมูลการวิเคราะห์ความต้องการและศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่น

จังหวัดปราจีนบุรีได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งผลการระดมความคิดเห็นของประชาชนในแต่ละอำเภอมีข้อสรุปการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหมู่บ้าน/ชุมชน ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้คือ

๒.๑.๑ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหมู่บ้าน/ชุมชน สรุปได้ดังนี้

๑) การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ เกษตรกรรมยังคงเป็นอาชีพหลัก และเป็นแหล่งรายได้สำคัญของทุกชุมชน แต่การสืบทอดอาชีพการเกษตรมีแนวโน้มลดลงในอนาคต ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนสูงขึ้นเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของราคาปัจจัยการผลิตและราคาสินค้าอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช น้ำมันเชื้อเพลิง ส่งผลต่อการมีหนี้สินเพิ่มขึ้น ต้องกู้ยืมจากแหล่งทุนต่างๆ อย่างไรก็ตาม ไร่นาชุมชนส่วนใหญ่เริ่มเรียนรู้และปรับตัวเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตนเอง โดยมีการออมกับกองทุนต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชน

๒) การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม ประชากรสูงอายุในชุมชนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศ รูปแบบครอบครัวมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงเป็นครอบครัวเดี่ยวเพิ่มขึ้น คนในชุมชนมีระดับการศึกษาเฉลี่ยสูงขึ้นตามการขยายการศึกษาภาคบังคับ แต่ปัญหาด้านคุณภาพยังจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ขณะเดียวกัน การเปลี่ยนสู่สังคมเมืองส่งผลให้คนในชุมชนมีค่านิยมด้านวัตถุเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งปัญหาวัยรุ่นและความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มสูงขึ้นด้วย โดยในช่วงที่ผ่านมามีประเด็นการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ชุมชนมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งผู้สูงอายุเหล่านี้ทำหน้าที่ดูแลบุตรหลานที่พ่อแม่ไปทำงานต่างถิ่น สะท้อนถึงความอบอุ่นและปฏิสัมพันธ์ของคนในครอบครัวลดลง ขณะที่รูปแบบครอบครัวมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงเป็นครอบครัวเดี่ยวเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ไร่นาชุมชนเริ่มให้ความสำคัญในการจัดสวัสดิการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น อาทิ การออกกำลังกาย และการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุ ขณะเดียวกัน ผู้สูงอายุทุกคนยังได้รับเบี้ยยังชีพอย่างทั่วถึง

๒.๒) การเปลี่ยนแปลงค่านิยมและพฤติกรรมผู้บริโภค กระแสนิยมวัฒนธรรมต่างชาติและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้วิถีชีวิตของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อปัญหาสังคม ปัญหาวัยรุ่นและความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชนที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น อาทิ

การใช้จ่ายฟุ่มเฟือยและการลอกเลียนแบบดาราและนักร้องจากต่างประเทศ การติดเกมส์ การเปิดดูเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม การมั่วสุมเสพยาเสพติด และการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร เป็นต้น

๒.๓) การสืบทอดประเพณีวัฒนธรรม ทุกชุมชนยังคงรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญของชุมชนไว้อย่างต่อเนื่อง และพยายามฟื้นฟูประเพณีที่สูญหายไปให้กลับคืนมา เช่น ประเพณีการละเล่นผีโ่ง ประเพณีวันไหล อย่างไรก็ตาม กระแสวัฒนธรรมตะวันตกที่ได้หลั่งไหลเข้ามาในพื้นที่ส่งผลให้วัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิมบางอย่างได้เลือนหายไปจากชุมชน ได้แก่ การละเล่นพื้นเมือง การลงแขกเกี่ยวข้าว หลายชุมชนจึงเริ่มตระหนักและจัดกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้เพื่อเชื่อมร้อยชุมชนไว้ด้วยกัน อาทิ ชุมชนบ้านไทยพวน อำเภอศรีมหาโพธิ เป็นต้น

๒.๔) การใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนเริ่มตระหนักถึงการใช้ชีวิตแบบพึ่งพาตนเองมากขึ้น บางครัวเรือนได้ใช้แนวทางทฤษฎีใหม่ทำการเกษตร และใช้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต อาทิ การทำบัญชีครัวเรือนเพื่อลดค่าใช้จ่ายของครัวเรือน การปลูกพืชผักสวนครัว และทำปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้เอง เป็นต้น

๓) การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชุมชนรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติที่รุนแรงและมีความถี่มากขึ้น รวมทั้งความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะเกิดการขาดแคลนน้ำทั้งเพื่ออุปโภคบริโภคและเพื่อการเกษตรกรรม ในขณะที่ปริมาณขยะ มลพิษทางอากาศ และน้ำเสีย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๒.๑.๒ ประเด็นปัญหา

๑) ด้านเศรษฐกิจ

๑.๑) การเกษตร

- พื้นที่เกษตรกรรมได้เปลี่ยนสภาพเป็นชุมชนเมือง และพื้นที่อุตสาหกรรมมากขึ้น และที่ดินมีราคาสูงทำให้ชาวบ้านวัยหนุ่มสาวละทิ้งอาชีพเกษตรกรรมและหันไปทำงานในเมืองและโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้นไม่ได้สืบทอดอาชีพเกษตรกรรมจากรุ่นพ่อแม่

- ต้นทุนปัจจัยการผลิตของเกษตรกรรมมีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง น้ำมันเชื้อเพลิง และค่าจ้างแรงงาน ในขณะที่รายได้ของครัวเรือนเกษตรกรได้มาจากการขายผลผลิตทางการเกษตรเป็นหลักซึ่งมีราคาค่อนข้างต่ำและไม่แน่นอน ส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรยังไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เกษตรกรส่วนใหญ่จึงเป็นหนี้สินเพิ่มขึ้น

- เกษตรกรค่อนข้างขาดแคลนน้ำโดยเฉพาะ น้ำเพื่อการเกษตรเนื่องจากขาดแหล่งกักเก็บน้ำอย่างเพียงพอ และฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล

- ที่ดินทำกินของเกษตรกรรมมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลงเนื่องจากใช้เพาะปลูกมานาน ต้องใช้ปุ๋ยเคมี และยาฆ่าแมลง/วัชพืชเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และมีการสะสมของสารเคมีในดิน

๑.๒) การขนส่ง

จังหวัดปราจีนบุรีตั้งอยู่บนเส้นทางเชื่อมโยงจากภาคกลางไปสู่ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ยังคงขาดระบบเชื่อมโยงการขนส่งอย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากโครงข่ายถนน ส่วนใหญ่ยังเป็นถนนช่องทางเดียววิ่งสวนทางกัน ส่งผลให้เกิดทั้งอุบัติเหตุและความล่าช้าไม่ทันเวลา ทำให้ต้นทุน การขนส่งสูงมาก และไม่สามารถแข่งขันได้

๒) ด้านสังคม

- แรงงานต่างด้าวลักลอบเข้ามาทำงานในพื้นที่จำนวนมาก ซึ่งแรงงานต่างด้าวบางส่วนได้นำโรคติดต่อเข้ามาด้วยโดยเฉพาะวัณโรคและมาลาเรีย นอกจากนี้ยังมีปัญหาการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาขายในฝั่งไทย และการลักลอบขโมยรถจักรยานยนต์ไปขายในประเทศเพื่อนบ้าน

- คุณภาพการศึกษาของเด็กและเยาวชนของจังหวัดปราจีนบุรียังไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักให้สูงกว่าร้อยละ ๕๐ โดยคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน ชั้น ป.๖ และ ม.๓ ของนักเรียนในโรงเรียนของจังหวัดปราจีนบุรี ใน ๔ วิชาหลัก (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ) อยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ ๔๐ รวมถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์ โดยได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๑ รอบสอง จำนวน ๑๖๖ แห่ง และไม่ให้การรับรอง ๑๐๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๙

๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๑) การบริหารจัดการน้ำ

การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มปราจีนบุรียังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ก่อให้เกิดปัญหาตามมา ดังนี้

- ปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งในลำน้ำสาขาหลัก โดยเฉพาะคลองพระสะทึง คลองพระปรัง และแม่น้ำหนุมาน ซึ่งควรมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อให้สามารถเก็บกักปริมาณน้ำในช่วงฤดูฝนมาใช้ในช่วงฤดูแล้งได้

- ปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ลุ่มริมฝั่งแม่น้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก
- ปัญหาการรุกรานของน้ำเค็ม
- ปัญหาการกระจายน้ำให้กับพื้นที่ที่มีความต้องการและขาดแคลนน้ำ

๓.๒) การกำจัดขยะมูลฝอย

จังหวัดปราจีนบุรีมีระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาลเพียง ๑ แห่ง (เทศบาลเมืองปราจีนบุรี) สามารถกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาลประมาณ ๒๗ ตันต่อวัน ส่วนที่เหลือประมาณ ๓๕๒ ตันต่อวัน กำจัดแบบไม่ถูกหลักสุขาภิบาล

๓.๓) การบริหารจัดการมลพิษ

กระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม ก่อให้เกิดปัญหามลพิษตามมา อาทิ ปัญหามลพิษทางอากาศและน้ำเสียในบริเวณนิคมอุตสาหกรรม น้ำเสียจากฟาร์มปศุสัตว์ รวมถึงน้ำเสียจากชุมชนที่ปล่อยลงในแหล่งน้ำธรรมชาติและแม่น้ำปราจีนบุรี

๒.๑.๓ ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด

๑) ด้านเศรษฐกิจ

๑.๑) การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยจะมีการลดภาษีตามกรอบการค้าเสรีอาเซียนอย่างสมบูรณ์ และมีการร่วมมือด้านการลงทุน การเปิดเสรีสาขาบริการ และการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงาน ซึ่งจะต้องมีการเตรียมความพร้อมในหลายด้าน เช่น การพัฒนาคุณภาพแรงงานในสาขาต่าง ๆ การใช้ภาษาในการสื่อสาร ทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

๑.๒) การพัฒนาระบบเกษตรกรรมให้มีความยั่งยืน ประกอบด้วย

- การสร้างองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรให้มีความสามารถในการบริหารจัดการในเชิงธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ พึ่งตนเองได้ และมีความเข้มแข็ง
- การกำหนดแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ไม่ให้มีการรุกร้าของโรงงานอุตสาหกรรมเข้าไปในพื้นที่การเกษตร
- การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและมาตรฐาน
- การปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่เกษตรอินทรีย์มากขึ้น และมีวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาทิ การปลูกพืชปลอดสารพิษ การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนปุ๋ยเคมี การปลูกพืชสวนครัวเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน และการปลูกพืชให้หลากหลายมากขึ้น
- การสนับสนุนการประกอบอาชีพของประชาชนทั้งในด้านการฝึกอบรมให้ชาวบ้านมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในกระบวนการผลิตอย่างแท้จริง และการสนับสนุนอุปกรณ์และวัตถุดิบในการผลิต

๑.๓) การสนับสนุนอุตสาหกรรมที่จะเข้ามาตั้งในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี จะต้องมีการศึกษาผลกระทบทั้งผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นร่วมกับภาคประชาชน

๑.๔) การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน เพื่อลดต้นทุนการขนส่งให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการปรับปรุง/ก่อสร้างถนน เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางและขนส่งสินค้าได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๒) ด้านสังคม

๒.๑) การยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และชุมชน เข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๒) การดำรงชีวิตที่มีความปลอดภัย น่ายุ และสงบสุข ด้วยการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส เด็กและสตรี รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขปัญหาเยาวชนติดยาเสพติด เช่น การสนับสนุนให้เยาวชนเล่นกีฬาและส่งเสริมอาชีพให้กับเยาวชน รวมทั้งให้รัฐมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด โปร่งใส และยุติธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด

๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๑) การแก้ไขปัญหา น้ำ ประกอบด้วย

- การก่อสร้างสถานที่เก็บกักน้ำให้เพียงพอกับความต้องการใช้น้ำในปัจจุบันและแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนหลักของกลุ่มน้ำโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง
- การขุดลอกลำน้ำสายหลักในช่วงที่ตื้นเขิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการก่อสร้างฝาย/ประตูระบายน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้ง
- ส่งเสริมการขุดสระน้ำประจำไร่นา ขุดบ่อน้ำตื้น/น้ำบาดาล หรือก่อสร้าง ถังเก็บน้ำตามสภาพความเหมาะสมของพื้นที่ ในพื้นที่นอกเขตชลประทานและห่างไกลแหล่งน้ำ

๓.๒) การปรับปรุงทรัพยากรดิน ที่เสื่อมโทรมลงให้มีความอุดมสมบูรณ์สามารถเพาะปลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓.๓) การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนมากขึ้น เช่น การเฝ้าระวังและปลูกป่าให้มากขึ้นเพื่อให้สัตว์ป่ามีที่อยู่อาศัยและไม่บุกรุกทำลายผลผลิตทางการเกษตรของประชาชน

๓.๔) การลดปริมาณขยะและการกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการกำจัดขยะอย่างถูกสุขลักษณะ และการกำจัดขยะด้วยวิธีนำกลับมาใช้ใหม่

๒.๒ ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพ

ตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี ในภาพรวมมีค่าต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ซึ่งเป็นผลจากมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ มิติประสิทธิภาพภาครัฐ และมิติการเติบโตสีเขียวที่ต่ำกว่าค่ากลาง ส่วนมิติการพัฒนาแบบทั่วถึงเป็นมิติเดียวที่สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

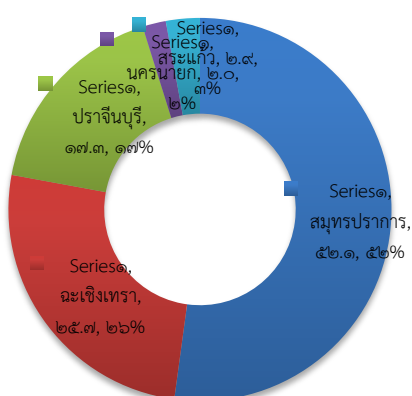
๑) ด้านเศรษฐกิจ

จากดัชนีการพัฒนาจังหวัด ในมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดปราจีนบุรี มีค่าต่ำกว่าค่ากลางของประเทศค่อนข้างมาก เป็นผลมาจากตัวชี้วัดรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด อัตราการเปลี่ยนแปลง GPP อัตราการว่างงาน การออมเฉลี่ยต่อรายได้ของครัวเรือนและผลิตภาพแรงงาน ที่มีค่าต่ำกว่าค่ากลาง ซึ่งวิเคราะห์ได้ดังนี้

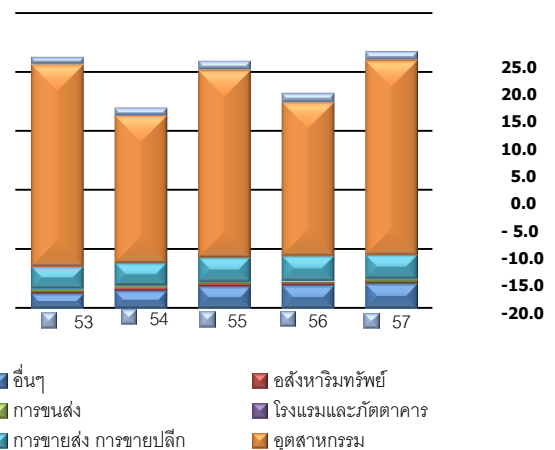
(๑) ผลิตภัณท์มวลรวมจังหวัด

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ p จังหวัดปราจีนบุรีมีผลิตภัณท์มวลรวมจังหวัด ๒๑๗๑๐๖ ล้านบาท จัดอยู่ในลำดับที่ ๖ ของประเทศ รองจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คิดเป็นร้อยละ ๑.๗ ของ GDP และคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๓ ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - พ.ศ. ๒๕๕๗ มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗ เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของสาขาการผลิตนอกภาคการเกษตร (อุตสาหกรรม โรงแรม และภัตตาคาร การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม และบริการด้านอสังหาริมทรัพย์) เป็นหลัก

สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณท์

■ สมุทรปราการ
■ ฉะเชิงเทรา
■ ปราชินบุรี
■ นครนายก
■ สระแก้ว

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดปราจีนบุรี มีลักษณะผสมผสานระหว่าง ภาคเกษตร - อุตสาหกรรม และการค้าปลีกค้าส่ง โดยรายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคอุตสาหกรรมซึ่งมีสัดส่วนเฉลี่ย ๕ ปี สูงถึงร้อยละ ๗๕.๕๓ การค้าปลีกค้าส่งมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ ๑๐.๑๕ ภาคเกษตรมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ ๓.๕๘ และอื่นๆเฉลี่ยร้อยละ ๑๐.๗๔

■ **สาขาอุตสาหกรรม** เป็นสาขาหลักที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจจังหวัดปราจีนบุรีเนื่องจากมีเขตประกอบการอุตสาหกรรม ๒ แห่ง และสวนอุตสาหกรรม ๓ แห่ง โดยอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมาก เช่น อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ แปรรูปสินค้าเกษตร และสิ่งทอ เป็นต้นมีมูลค่าการผลิตเป็นลำดับ ๖ ของประเทศรองจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๕ ของมูลค่าอุตสาหกรรมทั้งประเทศ และเป็นลำดับที่ ๓ ของกลุ่มภาคกลางตอนกลาง หรือร้อยละ ๑๗.๒๘ ของมูลค่าอุตสาหกรรมในกลุ่ม แต่ในระยะ ๕ ปีย้อนหลัง สัดส่วนการผลิตและอัตราการเจริญเติบโตของ

อุตสาหกรรมมีแนวโน้มลดลง กล่าวคือ สัดส่วนการผลิต ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ลดลงร้อยละ ๔.๓๗ และอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยลดลงร้อยละ ๐.๐๔ ต่อปี สาเหตุเนื่องจากในช่วงเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และภัยธรรมชาติที่ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อระบบเศรษฐกิจและ การดำเนินชีวิตของประชาชน ส่วนหนึ่งเป็นผลจากปัจจัยฉุดรั้งการเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีอยู่มากมาย จากวิกฤตเศรษฐกิจโลก จากนโยบายประชานิยมและวิกฤตการเมืองไทย รวมทั้งปัญหาเชิงโครงสร้าง ซึ่งส่งผลให้ภาคการค้าไม่คึกคักเช่นในอดีต การใช้จ่ายในภาคครัวเรือนมีข้อจำกัดซึ่งปัญหาดังกล่าวก็ได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมในจังหวัดปราจีนบุรี

▪ **สาขาการค้า** มีความสำคัญรองจากอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีมูลค่าการผลิต ๒๐,๓๓๗ ล้านบาท ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ – พ.ศ. ๒๕๕๗ สัดส่วนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐.๑ และอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๔ ต่อปี เนื่องจากการขยายตัวและเติบโตของชุมชนในจังหวัดเพิ่มขึ้นมาก ความต้องการบริโภคสินค้าภายในจังหวัดเพิ่มขึ้น นอกจากนี้จังหวัดปราจีนบุรีตั้งอยู่ในแนวพื้นที่เศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor) ซึ่งเส้นทาง R๑ สามารถใช้เป็นเส้นทางหลักของการค้าระหว่างประเทศที่เชื่อมไปสู่ประเทศกัมพูชาและเวียดนามได้ ส่งผลให้ธุรกิจการค้าทั้งขายส่งและขายปลีกมีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นด้วย

▪ **ภาคเกษตรกรรม** ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีมูลค่าการผลิต ๗,๔๒๙ ล้านบาท ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทุเรียน เงาะ ไข่ไก่ และไก่ไข่ เป็นต้น ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ – พ.ศ. ๒๕๕๗ สัดส่วนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓.๖ และอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยชะลอตัวลงร้อยละ ๐.๑ ต่อปี เนื่องจากเกษตรกรได้ปรับเปลี่ยนชนิดของพืชที่ปลูก อีกทั้งช่วง ๕ ปีที่ผ่านมาการลดปริมาณผลผลิตมันสำปะหลัง อ้อย และไม้ผล โดยเฉพาะไม้ผลมีอัตราการลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๕.๘ ต่อปี นอกจากนี้ยังมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่การเกษตร ไปเป็นพื้นที่ภาคอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย เนื่องจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมที่มีการย้ายฐานการผลิตจากผลกระทบของอุทกภัยในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงส่งผลให้มูลค่าการผลิตภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ยกเว้นการปลูกข้าวโดยเฉลี่ยยังคงมีปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการได้รับการสนับสนุนจากนโยบายรัฐบาล

ตาราง ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗p

สาขาการผลิต	๒๕๕๓ (๒๐๑๐)	๒๕๕๔ (๒๐๑๑)	๒๕๕๕ (๒๐๑๒)	๒๕๕๖ (๒๐๑๓)	๒๕๕๗p (๒๐๑๔p)
ภาคเกษตร	๕,๙๘๓	๖,๗๖๗	๗,๔๒๗	๗,๘๙๗	๗,๔๒๙
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	๕,๑๕๘	๕,๘๓๔	๖,๔๗๖	๖,๙๗๓	๖,๕๓๓
การประมง	๘๒๕	๙๓๓	๙๕๑	๙๒๕	๘๙๗
ภาคนอกเกษตร	๒๐๖,๑๘๔	๑๖๓,๔๓๐	๒๐๑,๗๘๖	๑๗๔,๖๐๔	๒๐๙,๖๗๖
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๒๐๑	๒๓๓	๒๖๒	๒๔๙	๒๓๑
อุตสาหกรรม	๑๗๐,๖๗๓	๑๒๔,๙๒๘	๑๕๘,๖๕๗	๑๒๙,๙๘๗	๑๖๔,๔๐๕
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	๑,๖๒๕	๑,๗๖๖	๒,๑๕๗	๒,๔๖๘	๒,๕๖๒
การก่อสร้าง	๑,๑๔๑	๑,๗๙๓	๓,๑๒๓	๒,๓๙๒	๒,๓๔๐
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์					
ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	๑๘,๖๘๖	๑๙,๑๒๙	๒๐,๘๑๖	๒๑,๕๙๐	๒๐,๓๓๗
โรงแรมและภัตตาคาร	๓๘๑	๔๔๗	๔๒๑	๔๕๓	๔๗๒
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	๑,๓๕๙	๑,๔๓๘	๑,๒๖๐	๑,๓๐๑	๑,๓๑๘
ตัวกลางทางการเงิน	๑,๖๐๐	๑,๖๔๙	๑,๘๘๓	๒,๑๙๔	๒,๕๕๒
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	๒,๕๐๓	๒,๗๙๓	๒,๓๕๐	๒,๓๘๔	๒,๗๒๘
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ					
รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	๔,๑๘๑	๔,๔๘๑	๔,๘๑๘	๕,๓๐๘	๕,๙๔๕
การศึกษา	๒,๖๖๔	๓,๔๘๔	๔,๕๓๖	๔,๗๓๐	๕,๑๘๘
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	๗๔๙	๘๐๙	๙๐๒	๙๘๙	๑,๐๔๘
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	๓๖๖	๔๐๕	๔๕๓	๔๘๑	๔๗๗
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	๕๔	๗๗	๑๔๙	๗๗	๘๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๒๑๒,๑๖๗	๑๗๐,๑๙๗	๒๐๙,๒๑๓	๑๘๒,๕๐๑	๒๑๗,๑๐๖
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)	๓๘๘,๑๗๙	๓๐๖,๐๗๑	๓๗๐,๐๔๗	๓๑๗,๕๒๐	๓๗๑,๗๗๖
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๕๔๗	๕๕๖	๕๖๕	๕๗๕	๕๘๔

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

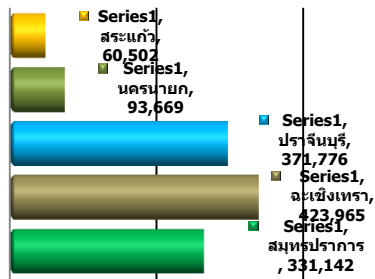
ตาราง ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. ๒๕๔๕) จำแนกตามสาขาการผลิต
พ.ศ. ๒๕๕๓ – พ.ศ. ๒๕๕๗p

สาขาการผลิต	๒๕๕๓ (๒๐๑๐)	๒๕๕๔ (๒๐๑๑)	๒๕๕๕ (๒๐๑๒)	๒๕๕๖ (๒๐๑๓)	๒๕๕๗p (๒๐๑๔p)
ภาคเกษตร	๔,๐๖๓	๔,๒๖๗	๔,๓๔๑	๔,๔๕๖	๔,๓๔๑
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	๓,๐๗๑	๓,๒๑๕	๓,๒๙๒	๓,๔๒๘	๓,๔๒๖
การประมง	๑,๐๗๐	๑,๐๕๒	๑,๐๔๙	๑,๐๒๘	๘๒๗
ภาคนอกเกษตร	๑๘๐,๔	๑๔๑,๓	๑๗๓,๔	๑๔๘,๗	๑๗๘,๙
	๑๘	๕๗	๘๒	๙๗	๓๖
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๕๓	๑๘๔	๒๐๕	๑๘๓	๑๖๔
อุตสาหกรรม	๑๕๕,๐	๑๑๒,๘	๑๔๓,๒	๑๑๗,๐	๑๔๙,๑
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	๖๗	๐๐	๓๒	๑๕	๗๐
การก่อสร้าง	๑,๕๓๖	๑,๗๒๙	๒,๑๖๐	๒,๑๙๖	๒,๒๕๐
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์	๘๔๙	๑,๒๕๒	๒,๑๒๗	๑,๕๙๒	๑,๕๓๐
ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	๑๓,๑๒	๑๒,๙๗	๑๓,๖๓	๑๓,๙๒	๑๒,๗๑
	๒	๑	๕	๓	๔
โรงแรมและภัตตาคาร	๓๗๖	๔๔๘	๔๒๔	๔๓๗	๔๕๗
การขนส่ง สถานีเก็บสินค้าและการคมนาคม	๑,๒๔๗	๑,๓๐๒	๑,๑๒๒	๑,๑๕๕	๑,๑๖๕
ตัวกลางทางการเงิน	๑,๑๐๓	๑,๑๐๘	๑,๒๘๕	๑,๔๔๗	๑,๖๓๔
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	๒,๕๖๓	๒,๘๔๑	๒,๓๖๓	๒,๓๗๘	๒,๗๔๐
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ					
รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	๒,๙๗๙	๓,๑๑๔	๓,๒๔๖	๓,๔๕๔	๓,๗๐๓
การศึกษา	๑,๘๐๓	๒,๒๒๓	๒,๗๔๑	๒,๗๘๑	๒,๙๐๗
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	๕๔๘	๕๘๓	๖๓๓	๖๖๘	๖๘๕
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	๒๘๗	๓๐๖	๓๓๒	๓๔๕	๓๓๖
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	๕๓	๗๐	๑๒๖	๕๘	๕๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๑๘๕,๘	๑๔๕,๒	๑๗๘,๐	๑๕๒,๐	๑๘๓,๗
	๒๗	๙๒	๔๑	๙๘	๖๔
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)	๑๔๔,๔	๑๔๕,๙	๑๗๗,๘	๑๕๓,๖	๑๘๓,๓
	๖๔	๑๖	๕๘	๑๗	๒๗

หมายเหตุ : ปริมาณลูกโซ่ไม่มีคุณสมบัติของการบวก คือ ผลรวมของมูลค่าส่วนย่อยไม่เท่ากับมูลค่าส่วนรวมที่เกิดจากการทำปริมาณลูกโซ่

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๒) รายได้เฉลี่ยต่อหัว

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ประชากรในจังหวัดปราจีนบุรี มีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ๓๗๑,๗๗๖ บาท ซึ่งสูงเป็นอันดับ ๒ ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง รองจากจังหวัด ฉะเชิงเทรา รายได้เฉลี่ยต่อหัวของจังหวัดปราจีนบุรี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นสาขาหลักของจังหวัดปราจีนบุรี

(๓) ภาวะเศรษฐกิจระดับครัวเรือน

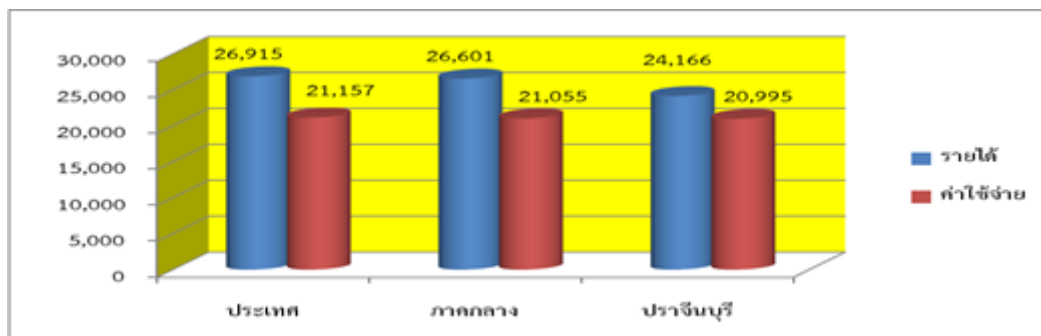
(๓.๑) รายได้และรายจ่ายของครัวเรือน

จากข้อมูลรายงานเชิงวิเคราะห์เรื่องรายได้และการกระจายรายได้ของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๕๘ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนของจังหวัดปราจีนบุรีเท่ากับ ๒๔,๑๖๖ บาท ต่อเดือน ซึ่งน้อยกว่ารายได้เฉลี่ยของครัวเรือนทั่วประเทศเท่ากับ ๒๖,๙๑๕ บาท ต่อเดือน และรายได้เฉลี่ยของ ภาคกลางเท่ากับ ๒๖,๖๐๑ บาทต่อเดือนอยู่พอสมควร เมื่อวิเคราะห์อัตราร้อยละของค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคต่อรายได้ประจำ ของครัวเรือนในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคจะคิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒๐ ของรายได้ประจำของครัวเรือน

ตาราง รายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน ในช่วงปี ๒๕๕๘

ประเทศ/ภาค/ จังหวัด	ขนาดของ ครัวเรือนโดยเฉลี่ย (คน/ครัวเรือน)	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน		อัตราร้อยละของ ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค บริโภคต่อรายได้ประจำ
		ต่อครัวเรือน		ต่อครัวเรือน		
		รายได้ทั้งสิ้น	รายได้ประจำ	ค่าใช้จ่าย ทั้งสิ้น	ค่าใช้จ่ายเพื่อการ อุปโภคบริโภค	
ทั่วราชอาณาจักร	๒.๙	๒๖,๙๑๕	๒๖,๕๑๘	๒๑,๑๕๗	๑๘,๔๓๑	๖๙.๕
ภาคกลาง	๒.๘	๒๖,๖๐๑	๒๖,๑๓๘	๒๑,๐๕๕	๑๘,๑๙๕	๖๙.๖
ปราจีนบุรี	๒.๘	๒๔,๑๖๖	๒๔,๐๔๔	๒๐,๙๙๕	๑๘,๑๕๓	๘๖.๘

แผนภูมิ เปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่ายของจังหวัดปราจีนบุรี ภาคกลาง และประเทศ

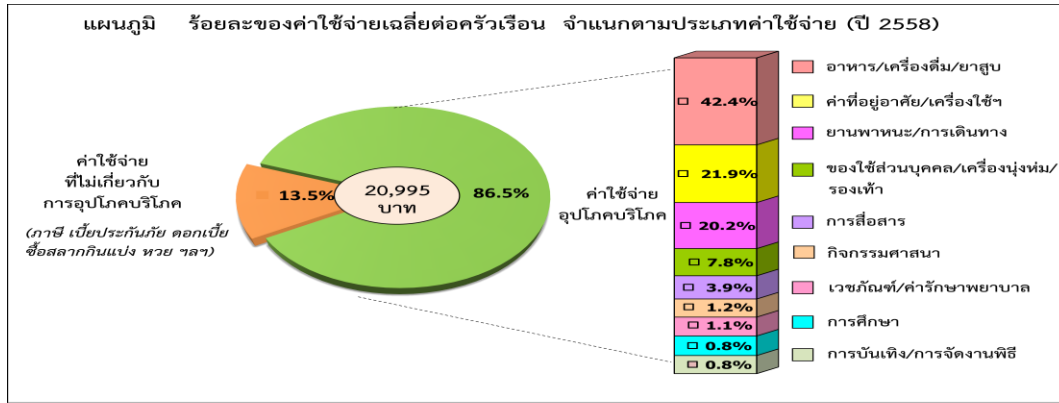

เมื่อเปรียบเทียบรายได้ประจำของครัวเรือนของประชาชนในจังหวัดปราจีนบุรี กับค่าใช้จ่าย พบว่า ค่าใช้จ่ายมีสัดส่วนร้อยละ ๘๖.๘ ของรายได้ ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในจังหวัดปราจีนบุรี ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๖.๕ เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ๓ ลำดับแรก คือ อาหาร/เครื่องดื่ม/ยาสูบ ค่าที่อยู่อาศัย/เครื่องใช้ฯ และยานพาหนะ/การเดินทาง

ตาราง รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๕๘

สถานะทางเศรษฐกิจสังคม	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน	หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน	ร้อยละของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ประจำ
ครัวเรือนทั้งสิ้น	๒๔,๑๖๖	๒๐,๙๙๕	๑๖๑,๔๓๓	๘๖.๘๘
ผู้ถือครองทำการเกษตร				
ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่ดิน	๒๙,๒๓๖	๒๗,๘๕๙	๓๓๔,๔๖๑	๙๕.๒๙
ส่วนใหญ่เช่าที่ดิน / ทำฟรี ^{๑/}	๒๑,๖๔๑	๒๓,๕๖๗	๒๐๖,๙๔๙	๑๐๗.๔๑
ประมง,ป่าไม้,ล่าสัตว์,หาของป่า บริการทางการเกษตร	-	-	-	-
ผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร	๒๙,๗๕๗	๒๓,๖๕๙	๑๗๒,๖๐๘	๗๙.๕๑
ลูกจ้าง				
ผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ นักวิชาการ และนักบริหาร	๔๖,๙๖๗	๓๙,๙๙๖	๖๕๔,๑๒๓	๘๕.๑๖
คนงานเกษตร	๑๓,๔๓๔	๑๒,๒๒๗	๓๐,๗๒๕	๙๑.๐๒
คนงานทั่วไป	๑๘,๓๑๔	๑๘,๗๕๔	๒๑๒,๙๓๒	๑๐๒.๔๐
เสมียนพนักงาน พนักงานขาย และให้บริการ	๒๓,๘๗๗	๒๐,๑๒๓	๘๖,๙๘๐	๘๔.๒๘
ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต	๒๗,๒๖๔	๒๓,๑๐๒	๙๒,๖๙๐	๘๔.๗๓
ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ	๑๔,๓๔๕	๑๔,๓๒๑	๒๑๔,๗๔๓	๙๙.๘๓

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๕๘ จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานสถิติแห่งชาติ

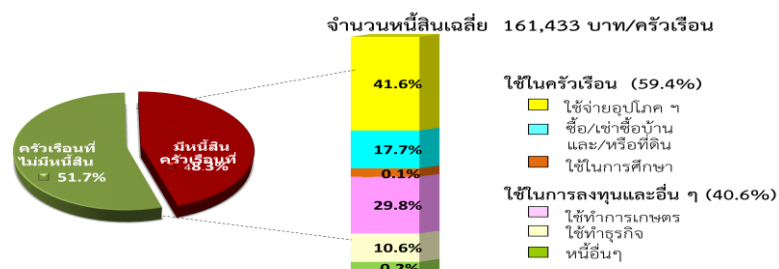
(๓.๒) การเป็นหนี้สิน

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – พ.ศ. ๒๕๕๘ สัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนของประชากรจังหวัดปราจีนบุรี มีสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๔๖.๑ ซึ่งสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นหนี้สินร้อยละ ๔๘.๓ ของครัวเรือนทั้งสิ้น ซึ่งหนี้สินส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๙.๔ เป็นหนี้สินที่เกิดจากการใช้จ่ายในครัวเรือน สัดส่วนการเป็นหนี้ที่สูงที่สุด ได้แก่ ลูกจ้าง (ผู้จัดการ นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงาน) ร้อยละ ๙๙.๓ และอีก ร้อยละ ๔๐.๖ เป็นหนี้ที่ครัวเรือนนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ด้านการเกษตร และลงทุนในธุรกิจส่วนตัว ซึ่งหนี้ในภาคครัวเรือนนี้คาดว่าจะส่งผลถึงสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดปราจีนบุรีในภาพรวมได้ เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าประชาชนมีการนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีการนำมาลงทุนจึงสามารถที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจให้เติบโตขึ้นได้

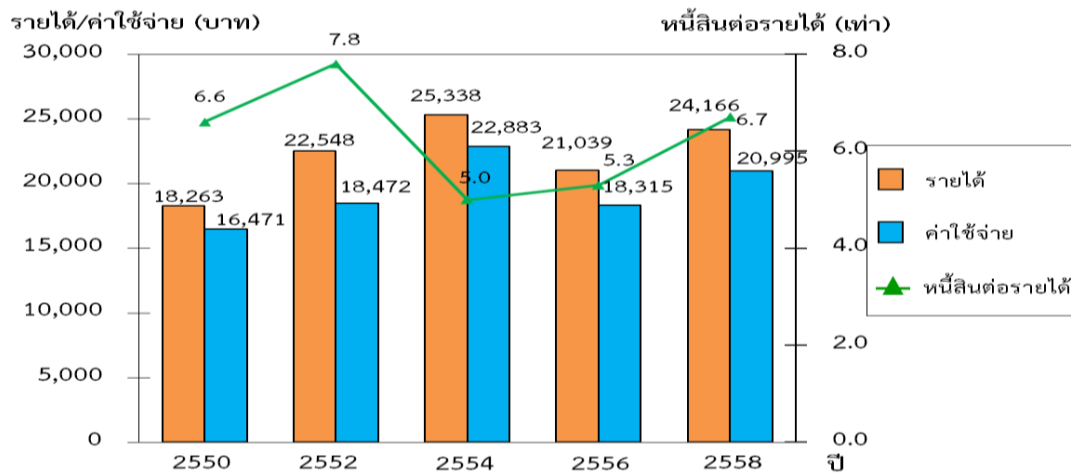
ตาราง หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน อัตราการเปลี่ยนแปลง พ.ศ. ๒๕๕๔ – พ.ศ. ๒๕๕๘

รายการ	พ.ศ.		
	๒๕๕๔	๒๕๕๖	๒๕๕๘
หนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน	๑๒๗,๕๐๓	๑๑๐,๕๑๙	๑๖๑,๔๓๓
อัตราการเปลี่ยนแปลง	-	-๑๓.๓	๔๖.๑

แผนภูมิ ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีหนี้สินและหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม (ปี ๒๕๕๘)

แผนภูมิ รายได้และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการยังชีพเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้สินต่อรายได้ของครัวเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๘

๒) ด้านการเกษตร

ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ภาคเกษตรของจังหวัดปราจีนบุรี มีสัดส่วนร้อยละ ๔.๓ หรือมีมูลค่า ๗,๘๙๗ ล้านบาท ผลผลิตสาขาเกษตร ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพด กล้วย ไข่ และผลไม้ต่างๆ รวมทั้งไผ่ตง ซึ่งกระจายอยู่แทบทุกอำเภอในจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีรายละเอียดผลผลิตและมูลค่าตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด (ด้านพืช)

ปีการผลิต	ชนิดราคาสินค้า	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/ไร่ (กก./ไร่)	ราคาที่เกษตรกรขายได้(บาท/ตัน)	มูลค่าผลผลิตตามราคาที่เกษตรกรขายได้(บาท)
๒๕๕๓	ข้าวนาปี	๕๐๖,๓๒๔	๒๒๗,๙๘๐	๔๕๗	๙,๒๐๐	๒,๐๙๗,๔๑๖,๐๐๐
	มันสำปะหลัง	๒๕๑,๙๖๓	๖๒๕,๓๔๖	๓,๘๙๘	๒,๘๐๐	๑,๗๕๐,๙๖๘,๘๐๐
	ข้าวนาปรัง	๑๔๙,๐๒๐	๑๐๗,๗๖๖	๗๒๖	๗,๓๐๐	๗๘๖,๙๖๑,๘๐๐
	ไผ่ตง	๔๒,๘๔๒	๖๙,๐๒๙	๑,๖๑๑	๕,๑๑๐	๓๕๒,๗๓๘,๑๙๐
	อ้อยโรงงาน	๒๔,๘๒๑	๓๑๖,๘๐๖	๑๒,๗๖๔	๑,๐๗๐	๓๓๘,๘๘๒,๔๒๐
	มะม่วง	๑๑,๔๓๒	๑๑,๖๘๓	๑,๑๕๙	๑๔,๐๘๐	๑๖๔,๔๙๖,๖๔๐
	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๒๔,๕๑๗	๒๐,๔๘๗	๘๕๓	๕,๒๐๐	๑๐๖,๕๓๒,๔๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรกรจังหวัดปราจีนบุรี

ตาราง มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด (ด้านพืช)

ปีการผลิต	ชนิดราคา สินค้า	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต(ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย/ไร่ (กก./ไร่)	ราคา ที่เกษตรกร ขายได้(บาท/ตัน)	มูลค่าผลผลิตตาม ราคาที่เกษตรกร ขายได้(บาท)
๒๕๕๔	มันสำปะหลัง	๒๙๕,๒๐๗	๑,๑๘๗,๐๑๗	๔,๐๒๑	๒,๖๐๐	๓,๐๘๖,๒๔๔,๒๐๐
	ข้าวนาปี	๕๒๓,๙๓๙	๒๖๗,๘๘๕	๕๓๐	๙,๐๗๐	๒,๔๒๙,๗๑๖,๙๕๐
	ข้าวนาปรัง	๑๔๗,๔๔๐	๑๐๘,๕๔๕	๗๓๖	๘,๐๐๐	๘๖๘,๓๖๐,๐๐๐
	อ้อยโรงงาน	๒๘,๗๖๓	๓๔๑,๐๖๘	๑๑,๘๕๘	๑,๐๔๐	๓๕๔,๗๑๐,๗๒๐
	ไผ่ตง	๓๓,๑๔๐	๕๕,๖๕๔	๑,๗๖๔	๕,๘๐๐	๓๒๒,๔๔๔,๐๐๐
	ยางพารา	๒๑,๑๙๗	๑,๗๕๘	๒๔๗	๑๑๘,๐๐๐	๒๐๗,๔๔๔,๐๐๐
	มะม่วง	๑๒,๖๑๘	๑๒,๒๗๒	๑,๒๖๒	๑๓,๙๒๐	๒,๑๙๑,๗๕๔,๒๔๐
๒๕๕๕	ข้าวนาปี	๔๖๓,๒๖๘	๑๘๓,๘๗๒	๔๔๓	๑๑,๙๒๐	๒,๑๙๑,๗๕๔,๒๔๐
	มันสำปะหลัง	๒๔๐,๕๑๙	๘๖๖,๖๙๔	๓,๙๕๑	๑,๘๔๐	๑,๕๙๙,๗๑๖,๙๖๐
	ข้าวนาปรัง	๑๕๐,๒๓๖	๙๗,๑๓๖	๗๑๓	๑๐,๖๙๐	๑,๐๓๘,๓๘๓,๘๔๐
	อ้อยโรงงาน	๓๓,๒๗๗	๔๖๖,๖๖๖	๑๔,๐๒๖	๑,๐๙๐	๕๐๘,๖๖๕,๙๔๐
	ยางพารา	๒๑,๑๗๘	๒,๘๐๐	๒๕๕	๙๐,๙๔๐	๒๕๕,๖๓๒,๐๐๐
	มะม่วง	๑๑,๕๗๑	๑๓,๑๘๒	๑,๓๓๒	๑๘,๗๒๐	๒๔๖,๗๖๗,๐๔๐
	ทุเรียน	๒,๓๔๒	๒,๑๘๑	๑,๐๓๒	๔๒,๐๐๐	๙๑,๖๐๒,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี

ตาราง ราคาผลผลิตด้านประมงที่สำคัญของจังหวัด

อำเภอ	เนื้อที่เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืด (ไร่)	จำนวนครัวเรือน เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จืด (ครัวเรือน)	ปริมาณการ ผลิตสัตว์น้ำ (พันตัน)	มูลค่าการผลิตสัตว์ น้ำ (ล้านบาท)
เมืองปราจีนบุรี	๔,๒๘๖	๑,๕๙๗	๒,๖๓๓	๗๕.๔๒๕
กบินทร์บุรี	๑,๐๑๓	๖,๕๒๕	๑,๔๕๐	๘.๙๗๔
นาดี	๔๒๐	๑,๘๗๓	๗๘๑.๙๕	๑๔.๕๓๑
บ้านสร้าง	๓๘,๐๙๕	๑,๗๓๘	๓,๘๒๕.๙๑	๙๐.๒๘
ประจันตคาม	๗๔๐	๒,๓๙๓	๓๐๖.๘๕	๙.๖
ศรีมหาโพธิ์	๒,๕๑๗	๑,๖๓๔	๔๑๐.๘๗	๑๙.๒๖
ศรีมโหสถ	๒,๗๗๔	๔๗๖	๑๒๐.๕๗	๕.๗๘
รวม	๔๙,๘๔๕	๑๖,๒๓๖	๙,๕๒๙	๒๒๓.๘๕

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลกลางกระทรวงมหาดไทยและจังหวัดปราจีนบุรี (www.moi.go.th/MOIWEB) ณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕

สัตว์เศรษฐกิจ	จำนวนผลผลิต (ตัว)				
	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘
สุกร	๑๕๙,๘๗๔	๒๒๙,๑๘๖	๑๘๖,๒๔๒	๒๕๕,๖๑๓	๒๑๘,๙๒๔
ไก่เนื้อ	๑๒,๕๘๒,๒๑๐	๑๕,๙๘๙,๖๙๒	๑๗,๖๓๐,๙๖๑	๑๖,๓๔๑,๐๔๖	๑๖,๔๙๖,๓๓๘
ไก่ไข่	๒,๕๑๖,๓๒๐	๒,๙๑๑,๔๙๖	๙๓๘,๕๒๓	๒,๕๘๓,๘๕๐	๒,๑๕๕,๖๔๗
โคเนื้อ	๒๔,๑๒๕	๑๘,๕๑๗	๑๑,๓๖๒	๑๒,๔๐๗	๑๐,๘๓๗
กระบือ	๑๐,๒๐๙	๑๐,๒๒๔	๕,๖๗๖	๖,๓๖๙	๕,๘๑๙
เป็ด	๘๑๒,๖๐๐	๙๐๕,๗๑๑	๖๘๗,๐๔๕	๓๓๒,๓๐๕	๓๔๐,๓๒๒
แพะ	๑,๐๘๙	๘๔๓	๗๓๑	๕๙๙	๖๒๕
แกะ	๑๗	-	๕๐	-	-
ไก่พื้นเมือง	๖๐๗,๙๙๒	๗๘๗,๒๗๖	๓๘๐,๐๐๒	๖๐๐,๖๐๖	๑,๒๗๕,๗๑๙

ตาราง ราคาผลผลิตด้านปศุสัตว์

ปีการผลิต	ชนิดสัตว์	ปริมาณการผลิต	ราคา(บาท/ตัว)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
๒๕๕๓	ไก่เนื้อ	๕๖,๗๙๒,๕๗๐	๘๔	๔,๗๗๐,๕๗๕,๘๘๐
	เป็ดเนื้อ	๑,๕๔๓,๑๕๖	๑๔๖	๒๒๕,๓๐๐,๗๗๖
	ไก่ไข่	๔,๐๒๔,๗๙๙	๑๓๐	๕๒๓,๒๒๓,๘๗๐
	ไก่พื้นเมือง	๘๑๓,๓๓๔	๘๓	๖๗,๕๐๖,๗๒๒
	สุกร	๑๘๓,๑๘๘	๖,๐๐๐	๑,๐๙๙,๑๘๒,๐๐๐
๒๕๕๔	ไก่เนื้อ	๖๑,๑๑๙,๙๔๕	๘๕	๕,๑๙๕,๑๙๕,๓๒๕
	เป็ดเนื้อ	๓,๑๗๗,๓๗๒	๑๔๔	๔๕๗,๕๔๑,๕๖๘
	ไก่ไข่	๖,๕๑๖,๓๒๐	๑๓๐	๘๔๗,๑๒๑,๖๐๐
	ไก่พื้นเมือง	๑,๒๑๕,๙๘๔	๘๕	๑๐๓,๓๕๘,๙๔๐
	สุกร	๓๑๙,๗๔๘	๖,๑๐๐	๑,๙๕๐,๔๖๒,๘๐๐
๒๕๕๕	ไก่เนื้อ	๗๑,๙๕๓,๖๑๔	๘๖	๖,๑๘๘,๐๑๐,๘๐๔
	เป็ดเนื้อ	๓,๕๒๐,๖๐๐	๑๔๙	๕๒๔,๕๖๙,๔๐๐
	ไก่ไข่	๕,๑๙๒,๐๐๐	๑๓๐	๖๗๔,๙๖๐,๐๐๐
	ไก่พื้นเมือง	๑,๕๗๔,๕๕๒	๘๖	๑๓๕,๔๑๑,๔๗๒
	สุกร	๔๕๘,๓๗๒	๖,๒๐๐	๒,๘๔๑,๙๐๖,๔๐๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี

๓) ด้านอุตสาหกรรม

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่า อุตสาหกรรมการเกษตรมีสัดส่วนในการเข้ามาลงทุนสูงสุด จำนวน ๖๙ โรง คิดเป็นร้อยละ ๘.๐๔ รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๙

เมื่อพิจารณาวงเงินลงทุน พบว่า อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ มีวงเงินลงทุนสูงสุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๓๘ รองลงมาคือ อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๘.๕๔ และตามมาด้วย อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๐.๘๕

หากพิจารณาประเภทอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานมากที่สุด พบว่า อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มีการจ้างมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๘.๘๖ รองลงมาคือ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล มีการจ้างแรงงาน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๒.๘๐ และลำดับที่ ๓ คืออุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย มีการจ้างแรงงาน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘.๕๗

อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ เป็นอุตสาหกรรมในกลุ่มक्टरที่ได้รับการส่งเสริม มีผลทำให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจที่เชื่อมโยง/สนับสนุน ตลอดจนที่อยู่อาศัยก็มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดดีขึ้น

ตารางแสดงจำนวนโรงงาน แรงงาน เงินลงทุน แยกตามประเภทอุตสาหกรรม จังหวัดปราจีนบุรีปี ๒๕๕๘

ที่	หมวดอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	แรงงาน (คน)	กำลังผลิต(แรงแม)
๑	อุตสาหกรรมการเกษตร	๖๙	๑,๗๓๑	๙๙๔	๕๕,๒๐๑.๓๒
๒	อุตสาหกรรมอาหาร	๖๗	๗,๔๙๗	๖,๑๔๙	๑๓๔,๕๕๕.๓๙
๓	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	๗	๒,๗๕๒	๑,๗๑๓	๘๑,๙๒๑.๕๒
๔	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๓๓	๑๔,๗๐๕	๗,๘๒๗	๑๓๘,๓๒๕.๗๖
๕	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	๑๙	๒,๙๐๒	๘,๑๖๖	๑๖,๙๐๙.๒๑
๖	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	๑๗	๒,๒๓๒	๔,๑๒๕	๒๖,๙๖๐.๓๕
๗	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๓๒	๓,๖๕๐	๙๒๖	๔๔,๑๒๙.๗๒
๘	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์	๓๓	๔๓๑	๑,๖๘๙	๑๓,๕๐๗.๒๙
๙	อุตสาหกรรมกระดาษฯ	๒๖	๓๔,๗๑๖	๓,๓๘๙	๕๙๘,๓๙๔.๓๗
๑๐	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	๖	๗๑๒	๗๘๙	๕,๒๙๙.๓๓
๑๑	อุตสาหกรรมเคมี	๒๗	๒,๗๘๖	๙๒๗	๓๗,๑๘๙.๖๓
๑๒	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	๙	๑๖๐	๙๖	๑๐,๙๐๕.๐๔
๑๓	อุตสาหกรรมยาง	๑๑	๒,๔๑๓	๒,๒๕๘	๘๕,๐๗๑.๙๙
๑๔	อุตสาหกรรมพลาสติก	๖๗	๗,๕๕๗	๔,๙๙๖	๙๓,๒๐๖.๓๕
๑๕	อุตสาหกรรมโลหะ	๕๐	๑,๘๕๓	๙๗๘	๒๓,๒๙๒.๐๗

ที่	หมวดอุตสาหกรรม	จำนวน โรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	แรงงาน (คน)	กำลังผลิต(แรงม้า)
๑๖	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๘	๕,๓๒๒	๒,๐๕๗	๒๔๙,๖๘๐.๙๓
๑๗	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	๖๐	๔,๑๒๙	๖,๐๗๗	๖๔,๑๖๖.๒๓
๑๘	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	๓๖	๑๑,๒๓๗	๑๒,๑๙๘	๑๒๓,๔๒๘.๒๗
๑๙	อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	๔๖	๓๓,๒๓๘	๑๗,๙๖๕	๑๖๒,๙๙๓.๕๔
๒๐	อุตสาหกรรมขนส่ง	๖๑	๑๙,๔๕๖	๖,๘๕๗	๑๒๖,๓๒๔.๙๕
๒๑	อุตสาหกรรมอื่นๆ	๑๖๔	๑๙,๙๗๑	๕,๐๕๔	๑,๐๑๕,๙๑๐.๐๗
	รวม	๘๕๘	๑๗๙,๑๕๐	๙๕,๒๓๐	๓,๑๐๗,๓๗๓.๓๓

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี

ตาราง การจดทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรมของจังหวัดปราจีนบุรี

ปี	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	แรงงาน (คน)
๒๕๕๔	๔๑	๓,๔๙๗	๑,๕๔๕
๒๕๕๕	๓๘	๓,๙๙๑	๑,๖๖๓
๒๕๕๖	๕๕	๑๒,๕๘๙	๒,๕๔๕
๒๕๕๗	๕๕	๕,๖๖๐	๒,๗๙๖
๒๕๕๘	๑๘	๒,๑๒๒	๗๕๘

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี

จำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ ตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – พ.ศ. ๒๕๕๘ จังหวัดปราจีนบุรีมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนโรงงานอย่างต่อเนื่อง แสดงถึงการขยายตัวของการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งในกลุ่มจังหวัด จังหวัดปราจีนบุรีมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นลำดับที่ ๒ รองจากจังหวัดสระแก้ว ในขณะที่จังหวัดอื่นในกลุ่มจังหวัดการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเริ่มชะลอตัวลง

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนการลงทุน ร้อยละ ๗.๖๖ เมื่อเทียบกับกลุ่มจังหวัด และมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๓.๐๕

ตาราง จำนวนโรงงาน ของกลุ่มภาคกลางตอนกลาง พ.ศ. ๒๕๕๖ – พ.ศ. ๒๕๕๘

จังหวัด	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ๕๘
ฉะเชิงเทรา	๒,๐๐๕	๒,๐๙๒	๑,๙๙๗	-๔.๕๔
ปราจีนบุรี	๘๔๑	๘๘๕	๙๑๒	๓.๐๕
นครนายก	๓๑๗	๓๒๒	๓๑๑	-๓.๔๒
สระแก้ว	๕๓๘	๕๙๓	๖๒๑	๔.๐๒
สมุทรปราการ	๘,๒๓๑	๘,๔๓๙	๘,๐๕๓	-๔.๕๗
กลุ่มภาคกลางตอนกลาง	๑๑,๙๓๒	๑๒,๓๓๕	๑๑,๘๙๔	-๓.๕๘

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ – พ.ศ. ๒๕๕๘ มีจำนวนโรงงานที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวทั้งสิ้น ๒๔๔ สถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๒๖ โดยมีจำนวนโรงงานที่เข้าโครงการในระดับ ๑ จำนวน ๕๖ สถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๑ ระดับ ๒ จำนวน ๗๘ สถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๕ และระดับ ๓ จำนวน ๑๑๐ สถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑๙

ตาราง จำนวนสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียว พ.ศ. ๒๕๕๕ – พ.ศ. ๒๕๕๘

สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ	2555	2556	2557	2558	รวม 4 ปี
จำนวนโรงงานรวม	713	772	817	834	834
ระดับ 1	12	16	28	-	56
ร้อยละ	1.68	2.07	3.43	-	6.71
ระดับ 2	24	29	10	15	78
ร้อยละ	3.37	3.76	1.22	1.8	9.35
ระดับ 3	18	37	25	30	110
ร้อยละ	2.52	4.79	3.06	3.6	13.19
จำนวนโรงงานที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 3 ระดับรวม	54	82	63	45	244
ร้อยละของโรงงานที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 3 ระดับ	7.57	10.62	7.71	5.4	29.26

๔) ด้านการท่องเที่ยว

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง จำนวน ๒๐,๕๓๒ ล้านบาท และค่ากลางของประเทศ จำนวน ๒๒.๓๑๓ ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่า รายได้ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลางเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๑๒.๗๖ และสูงกว่า ค่ากลางของประเทศ ร้อยละ ๓.๗๖ จังหวัดปราจีนบุรีมีส่วนการเพิ่มขึ้นของรายได้เพียง ร้อยละ ๑๕.๑๔ น้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัด

ตาราง จำนวนรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัด และกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง พ.ศ. ๒๕๕๘

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	รายได้	ร้อยละ
สมุทรปราการ	๔,๙๐๑.๑๖	๒๑.๑๗
ฉะเชิงเทรา	๓,๙๘๔.๓๓	๑๗.๒๑
ปราจีนบุรี	๓,๕๐๔.๔๙	๑๕.๑๔
นครนายก	๕,๘๔๗.๔๑	๒๕.๒๖
สระแก้ว	๔,๙๑๔.๙๑	๒๑.๒๓
กลุ่มภาคกลางตอนกลาง	๒๓,๑๕๒.๓๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวของจังหวัดในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – พ.ศ. ๒๕๕๘ มีแนวโน้มเติบโตขึ้น ดังจะเห็นได้จากจำนวนผู้มาเยือน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่มีอัตราเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓.๔๙ จากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยที่ ผู้มาเยี่ยมเยือนกว่าร้อยละ ๙๒.๓๔ เป็นชาวไทย สำหรับชาวต่างประเทศมีประมาณร้อยละ ๗ เท่านั้น

ตาราง แสดงข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

รายการ	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	
				๒๕๕๗	๒๕๕๘
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	๑,๒๗๗,๐๓๖	๑,๒๙๓,๑๐๗	๑,๓๓๘,๒๖๙	๑.๒๖	๓.๔๙
ชาวไทย	๑,๑๘๙,๘๖๑	๑,๒๐๔,๙๓๑	๑,๒๔๙,๑๙๔	๑.๒๗	๓.๖๗
ชาวต่างประเทศ	๘๗,๑๗๕	๘๘,๑๗๖	๘๙,๐๗๕	๑.๑๕	๑.๐๒
จำนวนนักท่องเที่ยว ^{๑/}	๗๗๐,๓๙๙	๗๗๔,๔๔๘	๗๙๓,๓๐๑	๐.๕๓	๒.๔๓
ชาวไทย	๗๐๖,๐๓๔	๗๐๙,๕๓๙	๗๒๘,๓๒๔	๐.๕๐	๒.๖๕
ชาวต่างประเทศ	๖๔,๓๖๕	๖๔,๙๐๙	๖๕,๙๗๗	๐.๘๕	๐.๑๐
จำนวนนักท่องเที่ยว ^{๒/}	๕๐๖,๖๓๗	๕๑๘,๖๕๙	๕๔๔,๙๖๘	๒.๓๗	๕.๐๗
ชาวไทย	๔๘๓,๘๒๗	๔๙๕,๓๙๒	๕๒๐,๘๗๐	๒.๓๙	๕.๑๔
ชาวต่างประเทศ	๒๒,๘๑๐	๒๓,๒๖๗	๒๔,๐๙๘	๒.๐๐	๓.๕๗

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (ปราจีนบุรี)

จากข้อมูลของการท่องเที่ยวจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ระยะเวลาของนักท่องเที่ยวจะพำนักรอยู่ในจังหวัดปราจีนบุรีประมาณ ๒ วัน โดยชาวต่างประเทศจะใช้เวลาในการพำนักรที่ยาวกว่า โดยที่นักท่องเที่ยวมีการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อหัวต่อวันประมาณ ๑,๕๐๐ – ๒,๐๐๐ บาท สำหรับรายได้จากการท่องเที่ยว โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสูงถึง ๓,๕๐๔.๔๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึง ร้อยละ ๘.๙๖

ตาราง แสดงข้อมูลระยะเวลาพัก ค่าใช้จ่ายและรายได้จากการท่องเที่ยว

รายการ	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	
				๒๕๕๗	๒๕๕๘
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	๒.๐๒	๒.๐๐	๒.๐๒	-๐.๙๙	๑.๐๐
ชาวไทย	๒.๐๐	๑.๙๙	๒.๐๑	-๐.๕๐	๑.๐๑
ชาวต่างประเทศ	๒.๑๕	๒.๑๔	๒.๑๗	-๐.๔๗	๑.๔๐
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน) ^{๓/}					
ผู้เยี่ยมเยือน	๒,๐๒๒.๖๗	๒,๐๗๖.๐๔	๑,๖๓๐.๐๗	๒.๖๔	-๒๑.๔๘
จำนวนนักท่องเที่ยว ^{๓/}	๑,๖๙๓.๓๕	๑,๗๒๖.๘๕	๑,๘๑๒.๒๙	๑.๙๘	๔.๙๕
จำนวนนักท่องเที่ยว ^{๒/}	๑,๐๕๖.๙๑	๑,๐๙๒.๐๙	๑,๐๙๓.๔๖	๓.๓๓	๐.๑๓
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท) ^{๓/}					
ผู้เยี่ยมเยือน	๓,๑๔๐.๖๙	๓,๒๑๖.๓๙	๓,๕๐๔.๔๙	๒.๔๑	๘.๙๖

๕) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑) จังหวัดปราจีนบุรีสามารถรักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้

ปัจจุบันจังหวัดปราจีนบุรี มีพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายคิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒๑๙ ของพื้นที่จังหวัด (๑,๐๑๘,๔๗๙.๐๖ ไร่) โดยเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจำนวน ๖ ป่า (ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำตกเขาอีโต้ ป่าสงวนแห่งชาติป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ป่าสงวนแห่งชาติป่าทุ่งโพธิ์ ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยไคร้ ป่าสงวนแห่งชาติป่าประดู่ ป่าวังตะเคียน และป่าสงวนแห่งชาติป่าแควระบม ป่าสียัด รวมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่รับผิดชอบ ๗๗,๖๘๙ ไร่) อุทยานแห่งชาติ จำนวน ๓ แห่ง (อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน อุทยานแห่งชาติปางสีดา รวมพื้นที่ ๙๓๑,๗๒๐.๐๖ ไร่) ป่าไม้ถาวรตามมติ ครม. จำนวน ๔ ป่า (เนื้อที่ ๙,๐๗๐ ไร่) ซึ่งต่ำกว่านโยบายของรัฐบาลที่จะคงพื้นที่ป่าไม้ ไว้ประมาณ ๔๐% ของพื้นที่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ – พ.ศ. ๒๕๕๘ ปัญหาการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่

- ๑) มีการบุกรุกครอบครองพื้นที่ป่าอย่างผิดกฎหมายจำนวนมาก
- ๒) มีการปลูกพืชและใช้สารเคมีในพื้นที่ป่าที่บุกรุกครอบครองจำนวนมากซึ่งส่วนใหญ่เป็นแหล่งต้นน้ำ
- ๓) พื้นที่ป่าบางแห่งยังมีสภาพป่าที่เสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ และความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๔) ปัญหาการเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่าอย่างรุนแรงในช่วงฤดูแล้ง สร้างความเสียหายแก่สภาพป่าอย่างมาก
- ๕) การลักลอบตัดไม้และล่าสัตว์ป่าในพื้นที่ป่ายังคงทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความมั่นคงทางทรัพยากรอันจะเป็นต้นทุนในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และสิ่งแวดล้อม อยู่ในภาวะวิกฤติ อีกทั้งการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าก็ยิ่งขาดเครือข่าย แนวร่วมที่เข้มแข็งและต่อเนื่อง จึงทำให้การดูแลรักษาป่าให้อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำและความมั่นคง ทางทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งอาหารอันวยประโยชน์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหายอย่างเร่งด่วน

(๒) ปริมาณน้ำฝนเริ่มมีจำนวนลดลง ถึงแม้จังหวัดปราจีนบุรีจะมีพื้นที่ป่าไม้คิดเป็นสัดส่วน เกือบครึ่งหนึ่งของพื้นที่จังหวัด แต่ปริมาณน้ำฝนที่ตกและจำนวนวันที่ฝนตกในรอบปีของจังหวัดปราจีนบุรีกลับมีจำนวนไม่มากนัก และผลจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศทำให้แนวโน้มปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในรอบปีมีจำนวนลดลงจาก ๑,๔๖๐.๙๐ มิลลิเมตร และ ๑๐๗ วัน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ลดลงเหลือ ๗๐๒ มิลลิเมตร และ ๕๘ วัน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗

(๓) ความต้องการใช้น้ำไม่เพียงพอในช่วงหน้าแล้ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปราจีนบุรี มีปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่ออุปโภคบริโภคจำนวน ๓๖.๕๑๓ ล้านลูกบาศก์เมตร (๒๒ ล้านลูกบาศก์เมตร อยู่ในเขตอำเภอเมืองปราจีนบุรี) ใช้น้ำเพื่อการเกษตรจำนวน ๔๔๙.๒๙ ล้านลูกบาศก์เมตร ใช้น้ำเพื่อภาคอุตสาหกรรมจำนวน ๑๐.๒๗๘ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำปราจีนบุรี ซึ่งเกิดจากการรวมตัวของแควพระปรังและแควหนุมาน บริเวณอำเภอกบินทร์บุรี และคลองประจันตคาม บริเวณอำเภอเมืองปราจีนบุรี และไหลไปรวมกับแม่น้ำนครนายกเป็นแม่น้ำบางปะกง มีความยาวประมาณ ๖๘ กิโลเมตร แม่น้ำปราจีนบุรี ไหลผ่าน ๖ อำเภอ รวม ๑๙ ตำบล

เมื่อพิจารณาความต้องการใช้น้ำกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่หากเป็นช่วงหน้าฝนจะไม่มีปัญหาเรื่องน้ำ แต่หากเป็นช่วงหน้าแล้งที่ปริมาณน้ำในแม่น้ำปราจีนบุรีมีน้อย และมีปัญหาเรื่องน้ำทะเลหนุนสูงจากแม่น้ำบางปะกงทำให้เกิดปัญหาน้ำกร่อยไม่สามารถนำน้ำไปใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเกษตรกรรมและการอุปโภคบริโภค

(๔) คุณภาพน้ำในแม่น้ำปราจีนบุรีเริ่มประสบปัญหาเรื่องน้ำเน่าเสีย แม่น้ำปราจีนบุรีเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดของจังหวัดปราจีนบุรีที่ใช้ในการอุปโภคและบริโภค รวมทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม ซึ่งมีผลต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในจังหวัดปราจีนบุรี แม่น้ำปราจีนเกิดจากการรวมตัวของแควพระปรังและแควหนุมานบริเวณอำเภอกบินทร์บุรี โดยไหลไปทางทิศตะวันตกสู่เขตอำเภอเมืองปราจีนบุรีและไหลไปรวมกับแม่น้ำนครนายกเป็นแม่น้ำบางปะกง มีความยาวประมาณ ๑๑๕ กิโลเมตร นับเป็นสายน้ำที่มีการใช้ประโยชน์ร่วมกันของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปราจีนบุรี ในเขตต้นน้ำปราจีนบุรีมีโรงงานมากกว่า ๗๐๐ โรงงาน โรงงานเหล่านี้ไม่ได้ตั้งอยู่เฉพาะในเขตนิคมอุตสาหกรรม ยังอยู่นอกเหนือเขตอุตสาหกรรมคือ ตั้งเรียงรายตามสองฝั่งแม่น้ำปราจีนบุรี อีกทั้งภาคเกษตรกรรมที่มีการปรับเปลี่ยนมาใช้สารเคมีเพื่อช่วยในการเพิ่มผลผลิตมากขึ้น

นอกจากนี้ยังมีการขยายตัวของชุมชน ซึ่งน้ำเสียชุมชนยังไม่มีกระบวนการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ อีกทั้งยังขาดการจัดการด้านคุณภาพน้ำที่ดีพอ จึงทำให้แม่น้ำปราจีนบุรีประสบภาวะวิกฤติน้ำเน่าเสีย อีกทั้งยังประสบปัญหาน้ำทะเลหนุนสูงจากปากแม่น้ำบางปะกง ซึ่ง น้ำเค็มจะดันน้ำกร่อยขึ้นสูงกว่าเดิมและทวีความรุนแรงและมีระยะเวลานานกว่าปกติ จากปัญหาดังกล่าวทำให้ภาพรวมของคุณภาพน้ำแม่น้ำปราจีนบุรีมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง สาเหตุเนื่องจาก

- เขตพื้นที่ชุมชนเมืองยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม และสถานประกอบการขนาดเล็กรวมถึงบ้านริมน้ำไม่มีระบบการจัดการน้ำเสียเบื้องต้น เช่น ถังดักไขมัน ก่อนปล่อยน้ำลงแม่น้ำ
- ระบบจัดการน้ำเสียจากฟาร์มสุกรไม่ได้มาตรฐาน
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มีระบบการจัดการน้ำเสียที่เหมาะสมและมาตรฐานในพื้นที่รับผิดชอบ

(๕) จังหวัดปราจีนบุรียังไม่สามารถกำจัดขยะมูลฝอยได้อย่างถูกหลักสุขาภิบาล จังหวัดปราจีนบุรี มีจำนวนประชากร ๔๗๓,๗๔๐ คน มีอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเท่ากับ ๐.๘ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน คิดเป็นปริมาณขยะเกิดขึ้น ๓๗๙ ตันต่อวัน ขยะจำนวน ๑๕๘ ตันต่อวัน เป็นขยะที่เกิดในเขตเทศบาลซึ่งเทศบาลรับไปกำจัด ที่เหลืออีก ๒๒๑ ตันต่อวัน องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งเป็นผู้รับผิดชอบ

ตาราง ปริมาณขยะมูลฝอย จังหวัดในกลุ่มภาคกลางตอนกลาง พ.ศ. ๒๕๕๕ – พ.ศ. ๒๕๕๗

จังหวัด	2555			2556			2557		
	รวม	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
รวมยอด	1,859	1,088	771	19,904	10,868	9,036	4,075	1,834	2,241
สมุทรปราการ	787	636	151	1,935	1,071	864	2,025	1,185	840
ฉะเชิงเทรา	404	184	220	789	315	474	836	339	497
สระแก้ว	252	122	130	537	185	352	525	180	345
ปราจีนบุรี	269	104	165	539	113	426	437	78	359
นครนายก	147	42	105	259	51	208	252	52	200

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ปริมาณขยะมูลฝอยของจังหวัดปราจีนบุรีมีปริมาณขยะมูลฝอยเป็นลำดับที่ ๔ ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง โดยส่วนใหญ่จะเป็นขยะมูลฝอยที่อยู่นอกเขตเทศบาล ซึ่งมีปริมาณมากกว่าขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล ถึง ๔.๕ เท่า ซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของเมืองนอกเขตเทศบาลซึ่งมีโรงงานอุตสาหกรรมและมีที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น

จังหวัดปราจีนบุรีมีสถานที่กำจัดขยะ มูลฝอยที่ค่อนข้างถูกหลักสุขาภิบาลเพียงแห่งเดียวเป็นแบบชนิดฝังกลบ (Sanitary Landfills) ของเทศบาลเมืองปราจีนบุรี โดยเป็นสถานที่กำจัดขยะแบบศูนย์รวม ตั้งอยู่บนถนนประจันตคาม ตำบลโนนหอม อำเภอเมืองปราจีนบุรี ปัจจุบันใช้เป็นพื้นที่ฝังกลบแล้วจำนวน ๘ ไร่ โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ นำขยะมากำจัดร่วมกับเทศบาลเมืองปราจีนบุรี จำนวน ๑๖ แห่ง มีปริมาณขยะที่นำมากำจัดทั้งสิ้น ๖๐ ตันต่อวัน

ปัจจุบันบ่อฝังกลบขยะของเทศบาลเมืองปราจีนบุรีกำลังประสบปัญหาด้านการกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ เนื่องจากอัตราการเพิ่มของประชากรที่สูงขึ้น การขยายตัวภาคของเศรษฐกิจ สังคม ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนทำให้ระบบฝังกลบขยะมูลฝอยที่ออกแบบและก่อสร้างไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งเดิมคาดว่าจะใช้งานได้ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ จำนวน ๑๖ แห่ง ได้นำขยะมาทิ้งรวมกันกับขยะของเทศบาลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้อายุการใช้งานของระบบกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลสั้นลง ซึ่งคาดว่าจะใช้งานได้อีกไม่เกิน ๒ ปี ในการรองรับของระบบซึ่งในปัจจุบันทำให้เทศบาลเมืองปราจีนบุรีมีการปรับขึ้นราคาค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นตันละ ๓๐๐ บาท

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จังหวัดปราจีนบุรีได้รับงบประมาณจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ในการก่อสร้างและพัฒนาระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสานเทคโนโลยี จำนวน ๑๐๗ ล้านบาท สาเหตุเนื่องจาก

- จังหวัดปราจีนบุรียังไม่มีระบบกำจัดขยะรวม และระบบกำจัดขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐาน
- จังหวัดปราจีนบุรีไม่มีการคัดแยกขยะจากต้นทาง โดยเฉพาะของเสียอันตรายจากบ้านเรือน โดยยังมีการทิ้งรวมปะปนกับขยะทั่วไป และยังไม่มีการกำจัดที่ถูกวิธี

๖) ด้านความมั่นคง

(๖.๑) จำนวนคดีอาญา

แนวโน้มจำนวนคดีอาญาของจังหวัดปราจีนบุรีมีแนวโน้มที่ลดลงโดยเฉพาะคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ และคดีชีวิต ร่างกายและเพศ ที่มีจำนวนลดลงทุกปีตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ตาราง แสดงจำนวนคดีอาญาในเขตจังหวัดปราจีนบุรี

ประเภทคดี	จำนวนคดีอาญา							
	๒๕๕๕		๒๕๕๖		๒๕๕๗		๒๕๕๘	
	เกิด	จับ	เกิด	จับ	เกิด	จับ	เกิด	จับ
๑. คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	๓๘	๓๒	๓๘	๓๒	๓๔	๒๔	๒๙	๒๔
๒. คดีชีวิต ร่างกายและเพศ	๒๑๐	๑๓๗	๒๑๐	๑๓๗	๓๐๗	๒๖๒	๒๕๐	๒๑๔
๓. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	๕๘๑	๓๒๕	๕๘๑	๓๒๕	๖๒๗	๔๑๙	๕๕๑	๓๔๑
๔. คดีที่น่าสนใจ เช่น ปล้น โจรกรรม นื้อโกง และ ยกยอก เป็นต้น	๒๘๐	๑๐๙	๒๘๐	๑๐๙	๒๔๑	๙๔	๒๙๗	๙๖

(ข้อมูล : รายงานสถิติจังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๕๕๙)

(๖.๒) ยาเสพติด

ผลการจับกุมคดียาเสพติดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - พ.ศ. ๒๕๕๕

พบว่า อยู่ในอันดับที่ ๕ ของภาคตะวันออกรองจากจังหวัดระยอง และจังหวัดชลบุรี โดยจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษทั้งหมด ๓,๒๘๐ ราย/ผู้ต้องหา ๓,๓๘๒ คน รายละเอียดปรากฏ ดังตาราง

ภ.จว.	ราย	คน	ผลิต		นำเข้า/ ส่งออก		จำหน่าย		ครอบครอง เพื่อจำหน่าย		ครอบครอง		เสพ		สมคบ/ สนับสนุนฯ		อื่น ๆ	
			ราย	คน	ราย	คน	ราย	คน	ราย	คน	ราย	คน	ราย	คน	ราย	คน	ราย	คน
ชลบุรี	๒๒,๙๔๕	๒๒,๘๕๙	๙	๑๑	๑	๑	๔๘๓	๕๓๘	๒,๕๕๐	๒,๘๑๒	๔,๗๐๗	๔,๖๘๐	๑๕,๑๘๔	๑๔,๘๐๓	๐	๐	๑๑	๑๔
ระยอง	๕,๗๔๔	๕,๘๘๖	๔	๔	๐	๐	๒๘๖	๓๒๔	๑,๐๓๐	๑,๑๖๒	๑,๕๕๐	๑,๕๕๔	๒,๘๗๑	๒,๘๓๔	๐	๐	๓	๘
จันทบุรี	๓,๓๐๐	๓,๓๑๓	๑๐	๑๐	๘	๙	๑๓๗	๑๔๕	๔๕๗	๔๙๖	๗๙๘	๗๙๐	๑,๘๙๐	๑,๘๖๓	๐	๐	๐	๐
ฉะเชิงเทรา	๕,๔๓๑	๕,๔๔๖	๒๐	๒๐	๐	๐	๑๖๙	๑๙๒	๗๒๔	๗๙๖	๑,๒๔๒	๑,๒๒๘	๓,๒๗๔	๓,๒๐๘	๐	๐	๒	๒
ปราจีนบุรี	๓,๒๘๐	๓,๓๘๒	๙	๘	๐	๐	๘๗	๑๑๘	๓๕๐	๔๒๓	๕๘๕	๕๙๘	๒,๒๔๖	๒,๒๓๒	๐	๐	๓	๓
นครนายก	๑,๖๙๕	๑,๗๕๐	๘	๘	๐	๐	๘๔	๙๓	๒๕๗	๓๐๖	๓๒๔	๓๔๐	๑,๐๒๒	๑,๐๐๓	๐	๐	๐	๐
ตราด	๙๓๖	๙๖๕	๒	๒	๒	๒	๖๑	๗๒	๗๙	๑๐๒	๑๘๘	๑๙๒	๖๐๓	๕๙๔	๐	๐	๑	๑
สระแก้ว	๒,๙๙๐	๓,๑๕๐	๙	๑๑	๑๘	๒๐	๒๘๒	๓๓๕	๓๒๒	๔๐๕	๓๘๕	๔๐๖	๑,๙๗๓	๑,๙๗๒	๐	๐	๑	๑
รวม	๔๖,๓๒๑	๔๖,๗๕๑	๗๑	๗๔	๒๙	๓๒	๑,๕๘๙	๑,๘๑๗	๕,๗๖๙	๖,๕๐๒	๙,๗๗๙	๙,๗๘๘	๒๙,๐๖๓	๒๘,๕๐๙	๐	๐	๒๑	๒๙

ที่มา : ส่วนกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๗) อื่นๆ ได้แก่

๗.๑ ด้านสังคม

(๑) ด้านการศึกษา

(๑.๑) การขยายโอกาสทางการศึกษา

สภาพการณ์การศึกษาเฉลี่ยของประชากรจังหวัดปราจีนบุรี (อายุ ๑๕ - ๕๙ ปี) อยู่ที่ระดับ ๘.๘๐ ปี เทานั้นซึ่งถือว่าค่าเฉลี่ยของคนทั่วประเทศซึ่งอยู่ที่ ๘.๙๐ ปี และเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในกลุ่มจังหวัดจะอยู่ในลำดับรองสุดท้าย โดยอันดับสุดท้ายคือ จังหวัดสระแก้ว อยู่ที่ ๘.๐๔ ปี ตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ การศึกษาเฉลี่ย ๑๐ ปี

ตารางแสดงจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลางปี พ.ศ.๒๕๕๒

จังหวัด	กลุ่มอายุ			
	๑๕ - ๓๙ ปี	๔๐ - ๕๙ ปี	๑๕ - ๕๙ ปี	๖๐ ปี ขึ้นไป
ปราจีนบุรี	๑๐.๓๘	๗.๐๖	๘.๘๐	๔.๕๕
สระแก้ว	๙.๘๕	๖.๓๙	๘.๐๔	๓.๘๓
นครนายก	๑๐.๘๗	๘.๒๙	๙.๕๓	๔.๙๓
ฉะเชิงเทรา	๑๐.๔๕	๗.๑๑	๙.๐๐	๔.๒๔
สมุทรปราการ	๑๐.๙๐	๗.๘๙	๙.๖๗	๔.๙๐
ทั้งประเทศ	๑๐.๕๐	๗.๓๐	๘.๙๐	๔.๔๐

ที่มา : กลุ่มพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศ ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

(๑.๒) อัตราการเข้าเรียน

ด้านอัตราการเข้าเรียนจะพบว่าอัตราการเข้าเรียนของประชากรของจังหวัดปราจีนบุรีอยู่ในระดับที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และของกลุ่มจังหวัดในในทุกระดับอายุ ยกเว้นในระดับอายุ ๑๘-๒๑ ปี ที่มีอัตราการเข้าเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และของกลุ่มจังหวัดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยการเข้าเรียนในระดับประเทศและของกลุ่มจังหวัดในปี ๒๕๕๒ จะอยู่ที่ร้อยละ ๕๙.๒๙ และร้อยละ ๖๙.๗๘ ตามลำดับ แต่จังหวัดปราจีนบุรีอยู่ที่ร้อยละ ๑๒.๗๔

(๑.๓) การศึกษาต่อ

จากข้อมูลการเรียนรู้ต่อนักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรีทั้งสองแห่ง พบว่า นักเรียนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๓,๙๑๖ คน เข้าศึกษาต่อจำนวน ๓,๖๑๑ คนคิดเป็นร้อยละ ๙๒.๒๑ โดยส่วนใหญ่จะเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี (เป็นจำนวนร้อยละ ๖๒.๔๕ ของผู้ที่จบ ม.๓) ส่วนอีกร้อยละ ๓๐.๒๑ จะเข้าศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ส่วนที่ออกไปประกอบอาชีพจำนวน ๓๐๕ คน นั้นส่วนใหญ่จะออกไปประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป (๑๖๖ คน) รองลงมาคือไปเป็นลูกจ้างในภาคอุตสาหกรรม

นักเรียนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรีในปีการศึกษา ๒๕๕๒ จำนวน ๑,๔๔๒ คน ประกอบอาชีพ จำนวน ๒๒๗ คน โดยผู้ที่ไปศึกษาต่อจำนวนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ ๔๙.๒๔) เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ ส่วนอีกร้อยละ ๑๓.๒๕ จะเข้าศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ที่ออกไปประกอบอาชีพ นั้นครึ่งหนึ่งจะออกไปเป็นลูกจ้างในภาคอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนที่จบม. ๓ ที่ศึกษาต่อ/ประกอบอาชีพ ปีการศึกษา ๒๕๕๒

๑. ศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
๑.๑ เรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในเขต จ. ปราจีนบุรี	๒,๒๕๕	๖๒.๔๕
๑.๒ เรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ใน จังหวัดอื่น ๆ	๑๑๗	๓.๒๔
๑.๓ เรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในเขตกรุงเทพมหานคร	๓๕	๐.๙๗
๑.๔ เข้าเรียนในสถาบันอาชีวศึกษา	๑,๐๙๑	๓๐.๒๑
๑.๕ อื่น ๆ	๑๑๓	๓.๑๓
๒. ประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
๒.๑ ภาคอุตสาหกรรม	๕๓	๑๗.๓๘
๒.๒ ภาคการเกษตร	๑๒	๓.๙๓
๒.๓ ค้าขาย ธุรกิจ	๑๒	๓.๙๓
๒.๔ งานบริการ	๒	๐.๖๖
๒.๕ รับจ้างทั่วไป	๑๖๖	๕๔.๔๓
๒.๖ อื่น ๆ	๖๐	๑๙.๖๗

๒. ประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
- รวมจำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อ (๑)	๓,๖๑๑	๙๒.๒๑
- รวมจำนวนนักเรียนที่ออกไปประกอบอาชีพ (๒)	๓๐๕	๗.๗๙
รวมนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ ๓	๓,๙๑๖	๑๐๐

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนที่จบม. ๖ ที่ศึกษาต่อ/ประกอบอาชีพ ปีการศึกษา ๒๕๕๒

๑. การศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
๑.๑ มหาวิทยาลัยของรัฐ	๗๑๐	๔๙.๒๔
๑.๒ มหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ	๑๐๔	๗.๒๑
๑.๓ มหาวิทยาลัยเอกชน	๑๔๒	๙.๘๕
๑.๔ สถาบันอาชีวศึกษา	๑๙๑	๑๓.๒๕
๑.๕ สถาบันด้านการพยาบาล	๑๗	๑.๑๘
๑.๖ สถาบันด้านการทหาร	๑๘	๑.๒๕
๑.๗ อื่น ๆ	๒๖๐	๑๘.๐๓
๒. ประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
๒.๑ ภาคอุตสาหกรรม	๑๑๓	๔๙.๗๘
๒.๒ ภาคการเกษตร	-	๐.๐๐
๒.๓ ค้าขาย ธุรกิจ	๓	๑.๓๒
๒.๔ งานบริการ	๒	๐.๘๘
๒.๕ รับจ้างทั่วไป	๘๑	๓๕.๖๘
๒.๖ อื่น ๆ	๒๘	๑๒.๓๓
- รวมจำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อ (๑)	๑,๔๔๒	๘๖.๔๐
- รวมจำนวนนักเรียนที่ออกไปประกอบอาชีพ (๒)	๒๒๗	๑๓.๖๐
รวมนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ ๖	๑,๖๖๙	๑๐๐

(๑.๔) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวัดจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ฐาน (ONET) จะพบว่า จังหวัดปราจีนบุรีจะมีผลคะแนนเฉลี่ยในระดับ ป.๖ ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลาง ภาคตะวันออก และค่าเฉลี่ยของทุกจังหวัดในกลุ่มภาคกลางตอนกลาง

ส่วนคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ฐาน (ONET) ในระดับ ม.๓ จังหวัดปราจีนบุรีจะมีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลาง ภาคตะวันออก เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดในกลุ่มภาคกลางจะมีคะแนนต่ำกว่าทุกจังหวัดยกเว้นจังหวัดนครนายก

ส่วนคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ฐาน (ONET) ในระดับ ม.๖ จังหวัดปราจีนบุรีจะมีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลาง ภาคตะวันออก เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดในกลุ่มภาคกลางจะมีคะแนนต่ำกว่าทุกจังหวัดยกเว้นจังหวัดสระแก้ว

๗.๒ ด้านสาธารณสุข

(๑) สัดส่วนแพทย์ต่อจำนวนประชากร

จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนแพทย์ต่อจำนวนประชากรที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในกลุ่มจังหวัดจะพบว่า สัดส่วนแพทย์ต่อจำนวนประชากรจะอยู่ในอันดับ ๓ จาก ๕ จังหวัด โดยมีจังหวัดสมุทรปราการ และฉะเชิงเทราที่มีสัดส่วนแพทย์ต่อจำนวนประชากรน้อยกว่า

จังหวัด	กระทรวงสาธารณสุข	กระทรวงอื่นๆ	รัฐวิสาหกิจ	หน่วยราชการอิสระ	เทศบาล	เอกชน	รวม	สัดส่วนแพทย์ต่อประชากร
กรุงเทพมหานคร	๗๑๒	๘๕๑	๕	๙๗๑	๕๐๗	๑,๕๔๕	๔,๕๙๑	๑,๒๔๓
ภาคเหนือ	๒,๕๓๗	๕๒	๐	๐	๔	๑๙๖	๒,๗๘๙	๔,๒๔๐
ภาคกลาง	๓,๕๙๙	๑๒๙	๐	๑๗	๑๒	๑,๒๒๘	๔,๙๘๕	๓,๑๔๕
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓,๔๙๕	๖๘๐	๐	๑	๑๒	๒๓๕	๔,๔๒๓	๔,๘๕๔
ภาคใต้	๑,๙๖๖	๓๕	๐	๐	๕	๒๙๕	๒,๓๐๑	๓,๘๑๕
สมุทรปราการ	๑๖๗	๒	๐	๑๔	๐	๒๒๕	๔๐๘	๒,๘๓๓
ฉะเชิงเทรา	๑๓๑	๐	๐	๐	๐	๒๓	๑๕๔	๔,๓๓๑
ปราจีนบุรี	๑๒๗	๐	๐	๐	๐	๐	๑๒๗	๔,๐๙๗
นครนายก	๔๖	๖	๐	๐	๐	๐	๕๒	๔,๘๓๑

จังหวัด	กระทรวง สาธารณสุข	กระทรวง อื่นๆ	รัฐวิสาหกิจ	หน่วย ราชการ อิสระ	เทศบาล	เอกชน	รวม	สัดส่วน แพทย์ต่อ ประชากร
สระแก้ว	๘๑	๐	๐	๐	๐	๐	๘๑	๖,๖๙๑
ทั่วประเทศ	๑๒,๓๐๙	๑,๗๔๗	๕	๙๘๙	๕๔๐	๓,๔๙๙	๑๙,๐๘๙	๓,๓๒๔

ที่มา : กลุ่มภารกิจด้านข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศสุขภาพ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.สธ

(๒) สัดส่วนพยาบาลวิชาชีพต่อประชากร

จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนพยาบาลวิชาชีพต่อจำนวนประชากรที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในกลุ่มจังหวัดจะพบว่า สัดส่วนพยาบาลวิชาชีพต่อจำนวนประชากรจะอยู่ในอันดับ ๓ จาก ๕ จังหวัด โดยมีจังหวัดนครนายก ที่มีสัดส่วนพยาบาลวิชาชีพต่อจำนวนประชากรน้อยกว่า

ตาราง แสดงจำนวนและสัดส่วนพยาบาลวิชาชีพต่อประชากร จำแนกตามสังกัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

จังหวัด	กระทรวง สาธารณสุข	กระทรวง อื่นๆ	รัฐวิสาหกิจ	หน่วย ราชการ อิสระ	เทศบาล	เอกชน	รวม	สัดส่วน แพทย์ต่อ ประชากร
กรุงเทพมหานคร	๒๐๖	๑,๐๙๖	๑๓	๕๐๘	๒๖๐	๔๓๐	๒,๕๑๓	๒,๒๗๑
ภาคเหนือ	๑,๑๑๔	๖๗	๐	๐	๑๑	๓๓	๑,๒๒๕	๙,๖๕๓
ภาคกลาง	๑,๖๕๕	๑๑๙	๐	๔	๑๒	๒๖๑	๒,๐๕๑	๗,๖๔๕
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑,๑๐๒	๙๙	๐	๑	๑๑	๒๗๔	๑,๔๘๗	๑๔,๔๓๘
ภาคใต้	๙๒๘	๔๐	๐	๐	๕	๒๑	๙๙๔	๘,๘๓๑
สมุทรปราการ	๘๗	๖	๐	๒	๑	๗	๑๐๓	๑๑,๒๒๐
ฉะเชิงเทรา	๓๖	๑	๐	๐	๐	๐	๓๗	๑๘,๐๒๕
ปราจีนบุรี	๕๙	๐	๐	๐	๐	๐	๕๙	๗,๘๐๗
นครนายก	๖๗	๑	๐	๐	๑	๐	๖๙	๓,๖๔๑
สระแก้ว	๑๓	๐	๐	๐	๐	๐	๑๓	๔๑,๖๘๘
ทั่วประเทศ	๕,๐๐๕	๑,๔๒๑	๑๓	๕๑๓	๒๙๙	๑,๐๑๙	๘,๒๗๐	๗,๖๗๓

ที่มา : กลุ่มภารกิจด้านข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศสุขภาพ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(๓) สัดส่วนจำนวนเตียงต่อประชากร

จังหวัดปราจีนบุรีมีสัดส่วนจำนวนเตียงต่อประชากร ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในกลุ่มจังหวัดจะพบว่า สัดส่วนจำนวนเตียงต่อประชากรจะอยู่ในอันดับ ๓ จาก ๕ จังหวัด โดยมีจังหวัดนครนายก ที่มีสัดส่วนจำนวนเตียงต่อประชากรน้อยกว่า

ตาราง แสดงจำนวนเตียงต่อประชากร แพทย์ต่อเตียงสังกัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

จังหวัด	จำนวนเตียง	จำนวนเตียงต่อประชากร	จำนวนแพทย์ต่อเตียง	จำนวนผู้ป่วยนอกใหม่ (คน)	จำนวนผู้ป่วยนอกทั้งหมด (คน)	จำนวนผู้ป่วยใน	จำนวนวันอยู่ผู้ป่วยใน	อัตรา การ ครอง เตียง
กรุงเทพมหานคร	๑๕,๐๗๔	๓๗๙	๓	๓,๐๑๗,๔๕๗	๒๑,๑๓๖,๐๙๕	๖๒๖,๒๗๙	๓,๕๖๐,๓๓๓	๖๕
ภาคเหนือ	๑๗,๔๑๙	๖๗๙	๖	๙,๗๖๕,๙๗๓	๓๖,๗๑๔,๔๗๑	๑,๒๘๕,๖๒๙	๔,๗๓๘,๑๓๒	๗๕
ภาคกลาง	๓๗,๘๕๔	๔๑๔	๙	๑๗,๗๑๖,๙๒๗	๖๖,๗๙๘,๔๖๐	๒,๓๗๙,๙๘๗	๙,๘๒๒,๘๘๓	๗๑
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๙,๖๗๓	๗๒๔	๗	๒๑,๐๔๒,๒๑๓	๖๗,๑๐๖,๘๘๖	๒,๔๓๒,๙๕๗	๙,๓๗๗,๖๖๘	๘๗
ภาคใต้	๑๗,๕๔๘	๕๐๐	๘	๘,๒๓๖,๔๘๖	๒๗,๘๒๒,๑๒๓	๑,๓๗๙,๓๑๔	๕,๐๖๑,๕๒๔	๗๙
สมุทรปราการ	๒,๖๔๐	๔๓๘	๒	๑,๗๑๗,๕๗๘	๕,๔๗๘,๙๑๓	๑๖๓,๖๔๖	๕๘๖,๙๐๕	๖๑
ฉะเชิงเทรา	๑,๒๔๕	๕๓๖	๙	๗๖๗,๖๗๒	๒,๘๓๙,๘๒๖	๘๔,๕๗๒	๓๔๑,๗๐๐	๗๕
ปราจีนบุรี	๙๓๙	๖๐๙	๘	๔๔๕,๔๐๔	๑,๓๘๘,๘๘๙	๓๘,๗๕๕	๒๐๑,๗๕๑	๖๖
นครนายก	๙๔๑	๒๖๗	๑๘	๓๕๕,๕๓๒	๙๑๗,๓๗๐	๔๑,๙๗๖	๑๙๕,๘๑๔	๕๗
สระแก้ว	๘๓๘	๖๔๗	๑๐	๔๗๑,๓๕๙	๑,๖๒๙,๒๘๖	๕๕,๖๖๙	๒๒๔,๗๕๑	๗๓
ทั่วประเทศ	๑๑๗,๕๖๘	๕๔๐	๖	๕๙,๗๗๙,๐๕๖	๒๑๙,๕๗๘,๐๓๕	๘,๑๐๔,๑๖๖	๓๒,๕๖๐,๕๔๐	๗๖

ที่มา : กลุ่มภารกิจด้านข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศสุขภาพ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข

& : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี)

สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐและเอกชน

จังหวัดปราจีนบุรี

มีสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐและเอกชนกระจายอยู่ทุกอำเภอ ในภาครัฐ สถานบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วยโรงพยาบาลศูนย์ จำนวน ๑ แห่ง (รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร) โรงพยาบาลทั่วไปขนาดเล็ก จำนวน ๑ แห่ง (รพ.กบินทร์บุรี) โรงพยาบาลชุมชน จำนวน ๕ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวน ๙๓ แห่ง และสถานบริการสุขภาพชุมชน ๑ แห่ง (สสข.วังรี อ.นาดี) สังกัดกระทรวงกลาโหม ๑ แห่ง (รพ.ค่ายจักรพงษ์) จำนวนประชากรต่อเตียง คิดเป็น ๕๓๑ : ๑

สำหรับภาคเอกชน มีสถานพยาบาลเอกชน ทั้งหมดจำนวน ๑๑๙ แห่ง จำแนกเป็นสถานพยาบาล จำนวน ๒ แห่ง คลินิกเวชกรรมทั่วไป จำนวน ๓๘ แห่ง คลินิกเวชกรรมเฉพาะทาง จำนวน ๒๙ แห่ง คลินิกทันตกรรมทั่วไป จำนวน ๒๒ แห่ง คลินิกการพยาบาลฯ จำนวน ๑๕ แห่ง คลินิกเทคนิคการแพทย์ จำนวน ๕ แห่ง คลินิกการแพทย์แผนไทย จำนวน ๒ แห่ง คลินิกการแพทย์แผนไทยประยุกต์ จำนวน ๒ แห่ง สหคลินิก จำนวน ๔ แห่ง ส่วนร้านขายยา และ สถานที่ผลิตยาแผนโบราณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ (๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗) มีร้านขายยาทั้งหมด ๑๒๗ แห่ง จำแนกเป็น ขายยาแผนปัจจุบัน (ขย.๑) จำนวน ๑๐๓ แห่ง ขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจสุรีจา(ขย.๒) จำนวน ๑๒ แห่ง ขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจสุรีจาสำหรับสัตว์ (ขย.๓) จำนวน ๑ แห่ง ขายยาแผนโบราณ จำนวน ๑๑ แห่ง และผลิตยาแผนโบราณ ๓ แห่ง

บุคลากรทางการแพทย์ที่สำคัญ อัตราส่วนเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และสาธารณสุขบางประเภทต่อประชากร เฉพาะสถานบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (จำนวนตามตำแหน่งที่คนครอง) คือ แพทย์ ๑ ต่อ ๓,๘๔๑ ทันตแพทย์ ๑ ต่อ ๑๓,๗๘๒ เภสัชกร ๑ ต่อ ๙,๓๗๒ พยาบาลวิชาชีพ/พยาบาลเทคนิค ๑ ต่อ ๕๖๑ (แพทย์ จำนวน ๑๓๘ คน ทันตแพทย์ จำนวน ๔๑ คน เภสัชกร จำนวน ๕๙ คน พยาบาลวิชาชีพ จำนวน ๗๗๒ คน และพยาบาลเทคนิค จำนวน ๓๓ คน)

สำหรับเครือข่ายสาธารณสุขนั้นกำลังสำคัญในการร่วมดำเนินงานด้านสาธารณสุข คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อ.ส.ม.) ข้อมูลเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ มี อ.ส.ม. จำนวน ๘,๔๓๑ คน จำแนกรายอำเภอดังนี้ อำเภอเมืองปราจีนบุรี จำนวน ๑,๖๑๒ คน อำเภอประจันตคาม จำนวน ๑,๐๑๒ คน อำเภอกบินทร์บุรี จำนวน ๒,๘๕๕ คน อำเภอบ้านสร้าง จำนวน ๖๑๔ คน อำเภอนาดี จำนวน ๗๘๐ คน อำเภอศรีมโหสถ จำนวน ๔๔๗ คน อำเภอศรีมหาโพธิ์ จำนวน ๑,๒๒๒ คน

สถานการณ์การเจ็บป่วย : ผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการรักษาจากสถานบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามกลุ่มสาเหตุ (๒๑ กลุ่มโรค) แนวโน้มอัตราป่วยของผู้ป่วยนอกย้อนหลังกลุ่มโรคระบบหายใจครองอันดับ ๑ มาตลอด เมื่อพิจารณาโรคที่ป่วย ๑๐ อันดับแรก อันดับของโรคไม่มีความแตกต่างกันมากนัก แต่กลุ่มโรคเกี่ยวกับต่อมไทรอยด์ โภชนาการ และเมตาบอลิซึม อัตราป่วยมีแนวโน้มสูงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งกลุ่มโรคนี้เป็นโรคที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม สาเหตุการเจ็บป่วยของผู้ป่วยนอก ๓ อันดับแรกได้แก่ ๑) โรคระบบไหลเวียนเลือด ๒) โรคระบบหายใจ และ ๓) โรคเกี่ยวกับต่อมไทรอยด์ โภชนาการ และเมตาบอลิซึม ส่วนผู้ป่วยในที่ได้รับการรักษาจำแนกตามกลุ่มสาเหตุ (๗๕ กลุ่มโรค) แนวโน้มและอัตราป่วยของผู้ป่วยในย้อนหลังอัตราป่วย ๑๐ อันดับแรก สาเหตุการป่วยที่สำคัญอยู่ในกลุ่มโรคเรื้อรัง ได้แก่ กลุ่มความผิดปกติเกี่ยวกับต่อมไทรอยด์ โภชนาการ และเมตาบอลิซึมอื่น ๆ กลุ่มโรคความดันโลหิตสูงและ

กลุ่มโรคเบาหวาน สาเหตุการเจ็บป่วยของผู้ป่วยใน ๓ อันดับแรกได้แก่ ๑) ความผิดปกติ ของต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึมอื่นๆ ๒) โรคแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ การเจ็บครรภ์ การคลอด ระยะหลังคลอด และภาวะอื่นๆ ทางสูติกรรมที่ไม่ได้ระบุไว้ที่อื่น ๓) โรคติดเชื้อและปรสิตอื่นๆ

สำหรับโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา จากรายงานโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ช่วงวันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ รวมทั้งสิ้น ๓๖,๒๐๓ ฉบับ เป็นผู้ป่วยด้วยโรคต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น ๓๓ โรค และจัดลำดับโรคที่พบสูงสุด ๕ อันดับแรกคือ ๑) อูจจาระร่วง ๒) ตาแดง ๓) ใช้ไม่ทราบสาเหตุ ๔) ปอดบวม ๕) อาหารเป็นพิษ

สถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ข้อมูลจาก “ระบบรายงานสภาวะการมีบุตรของวัยรุ่น” แสดงให้เห็นแนวโน้มในระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมาว่าสถานการณ์การคลอดบุตรของวัยรุ่นอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอด โดยในกลุ่มวัยรุ่นอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องเฝ้าระวังตามเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลก มีค่าร้อยละเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สำหรับอัตราการคลอดบุตรในมารดาอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีการคลอด ในหญิงอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี (หญิงวัยรุ่น) จำนวน ๑,๐๖๘ คน คิดเป็นอัตราการคลอดมีชีพ ๗๒.๙๙ คนต่อหญิงวัยรุ่น ๑,๐๐๐ คน สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (เดือน ต.ค. - ส.ค. ๒๕๕๘) มีหญิงวัยรุ่นคลอด จำนวน ๔๒๘ คน คิดเป็นอัตราการคลอดมีชีพ ๓๐.๐๔ คนต่อหญิงวัยรุ่น ๑,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้เป็นารคลอดซ้ำ (ครรภ์ที่ ๒ ขึ้นไป) จำนวน ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙๙ ของหญิงวัยรุ่นคลอดทั้งหมด

๗.๓ สรุป

การพัฒนาด้านสังคมของจังหวัดปราจีนบุรี มีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้าน ดังนี้

(๑) เด็กและเยาวชนของจังหวัดปราจีนบุรีมีโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่รัฐบาลได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และรัฐธรรมนูญได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้รัฐจัดการเรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย มีผลทำให้เด็กและเยาวชนของจังหวัดปราจีนบุรีมีโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้น โดยอัตราการเข้าเรียนของเด็กและเยาวชนของจังหวัดปราจีนบุรีระดับอายุ ๖ - ๑๑ ปี และ ๑๒ - ๑๔ ปี จะอยู่ในระดับร้อยละ ๑๐๐ ส่วนระดับอายุ ๑๕ - ๑๗ ปี มีอัตราการเข้าเรียนอยู่ในระดับร้อยละ ๗๔.๐๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๗๘.๗๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และเพิ่มอย่างต่อเนื่อง จนตลอดปี พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของเด็กและเยาวชนของจังหวัดปราจีนบุรียังไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย ตามที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดเป้าหมายไว้ว่าจะยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักให้สูงกว่าร้อยละ ๕๐ โดยคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (ONET) ชั้น ป.๖ ของนักเรียนในโรงเรียนของจังหวัดปราจีนบุรีในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ อยู่ที่ร้อยละ ๓๗.๔๗, ๓๓.๒๙, ๓๗.๑๔ และ ๒๙.๑๒ ตามลำดับ คะแนนของนักเรียนชั้น ม.๓ ทั้ง ๔ วิชาหลัก อยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ ๔๐ ส่วนคะแนน

ของนักเรียนชั้น ม.๖ วิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ อยู่ที่ร้อยละ ๒๒.๑๓, ๒๗.๐๓ และ ๒๙.๙๐ ส่วนภาษาไทยจะอยู่ที่ร้อยละ ๔๕.๕๖

(๓) คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - พ.ศ. ๒๕๕๑) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของจังหวัดปราจีนบุรีที่ สมศ. ไม่ให้การรับรองเป็นจำนวนถึง ๑๐๗ แห่ง จากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดปราจีนบุรี ๒๗๓ แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๙

(๔) การขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ยังเป็นปัญหาของจังหวัดปราจีนบุรี ถึงแม้แนโยบายของรัฐบาลจะมีการส่งเสริมและพัฒนาด้านการสาธารณสุขอย่างมาก ในระยะปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - พ.ศ. ๒๕๕๕ แต่จังหวัดปราจีนบุรี ยังมีปัญหาการขาดกำลังคนด้านสาธารณสุข โดยสัดส่วนแพทย์ต่อจำนวนประชากรของจังหวัดปราจีนบุรีในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ อยู่ที่ ๓,๗๔๙ คนต่อแพทย์ ๑ คน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลางและประเทศซึ่งอยู่ที่ระดับ ๓,๑๔๕ คน และ ๓,๓๒๔ คนต่อแพทย์ ๑ คน ตามลำดับ และสัดส่วนพยาบาลวิชาชีพต่อประชากร ของจังหวัดปราจีนบุรี ยังสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับภาคกลางและประเทศ โดยจังหวัดมีสัดส่วนพยาบาลต่อประชากรอยู่ที่ ๗,๘๐๗ คนต่อพยาบาล ๑ คน ในขณะที่ภาคกลางและทั้งประเทศอยู่ที่ ๗,๖๔๕ คน และ ๗,๖๗๓ คน ตามลำดับ

(๕) จำนวนคนเสียชีวิตจากโรคหัวใจและมะเร็งยังไม่ลดลง สาเหตุการตายจากโรคหัวใจและมะเร็งของคนในจังหวัดปราจีนบุรียังอยู่ในระดับคงที่ ไม่มีแนวโน้มลดลง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีคนตายจากสาเหตุโรคหัวใจและโรคมะเร็งทุกชนิดอยู่ที่จำนวน ๑๑๕ คน และ ๓๓๖ คน ตามลำดับ

(๖) คนปราจีนบุรีมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินดีขึ้น จากแนวโน้มของจำนวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และพ.ศ. ๒๕๕๔ สถิติจำนวนคดีอาญายังมีแนวโน้มที่สูงขึ้น โดยจำนวนคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญที่เกิดขึ้น จำนวน ๔๒ คดีในปี ๒๕๕๔ อยู่ที่จำนวน ๓๘ คดี และ ๔๐ คดี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ส่วนคดีความผิดต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีจำนวนคดี ๒๕ คดี และมีอัตราการเกิดคดีเพิ่มขึ้นจำนวน ๒๑๐ คดี และ ๒๐๙ คดี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และ พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามลำดับ

(๗) จังหวัดปราจีนบุรีกำลังเคลื่อนตัวสู่สังคมที่มีผู้สูงอายุมากขึ้น จากสถิติสัดส่วนประชากรของจังหวัดปราจีนบุรี มีแนวโน้มของการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุ จากเดิมมีจำนวนร้อยละ ๑๔.๑๘ ของประชากร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๗๐,๙๗๕ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๕ ต่อประชากรทั้งหมด จากสภาพปัญหาที่พบมากที่สุด คือผู้สูงอายุช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ขาดรายได้ ไม่มีคนดูแลและผู้สูงอายุไม่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ

(๘) สถาบันครอบครัวของจังหวัดปราจีนบุรีเริ่มเห็นแนวโน้มของปัญหา สถิติการหย่าร้างของจังหวัดปราจีนบุรี เนื่องจากหัวหน้าครอบครัวที่มีความประพฤติไม่เหมาะสม เริ่มมีแนวโน้มลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีการหย่าร้างจำนวน ๗๗๔ ครอบครัว เป็น ๖๐๒ ครอบครัว นอกจากนี้สถิติ

การตั้งครุฑก่อนวัยอันควร แสดงให้เห็นแนวโน้มในระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมาว่าสถานการณ์การคลอดบุตร ของวัยรุ่นอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอด โดยในกลุ่มวัยรุ่นอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องเฝ้าระวังตามเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลก มีค่าร้อยละเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สำหรับอัตราการคลอดบุตรในมารดาอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีการคลอดในหญิงอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี (หญิงวัยรุ่น) จำนวน ๑,๐๖๘ คน คิดเป็นอัตราการคลอดมีชีพ ๗๒.๙๙ คนต่อหญิงวัยรุ่น ๑,๐๐๐ คน สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (เดือน ต.ค. - ส.ค. ๒๕๕๘) มีหญิงวัยรุ่นคลอด จำนวน ๔๒๘ คน คิดเป็นอัตราการคลอดมีชีพ ๓๐.๐๔ คนต่อหญิงวัยรุ่น ๑,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้เป็นการคลอดซ้ำ (ครุฑที่ ๒ ขึ้นไป) จำนวน ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙๙ ของหญิงวัยรุ่นคลอดทั้งหมด

(๙) ปัญหาเสพติดของจังหวัดปราจีนบุรีเริ่มมีแนวโน้มลดลง จากสถิติจำนวนผู้ติดสารเสพติดต่อจำนวนประชากรแสนคนในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ อยู่ในอัตรา ๙๐๖ ลดลงเป็น ๕๔๐ และ ๔๖๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามลำดับ นอกจากนี้สถิติคดียาเสพติดมีอัตราที่ลดจำนวน จาก ๔,๙๖๕ คดีในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็น ๓,๒๑๐ คดีในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และ ๒,๒๐๕ คดีในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

(๑๐) ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ปราจีนบุรี เป็นจังหวัดที่ภาคอุตสาหกรรมเติบโต อย่างต่อเนื่องโดยส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขั้นสูงซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้แรงงานชาวไทยประเภทกึ่งทักษะ (Semi-Skilled Labor) โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมยานยนต์ และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จากสถิติของจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า อัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ ๐.๖๑ แต่ยังประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ ซึ่งภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดมีความต้องการแรงงานทดแทนและแรงงานใหม่รวมทั้งสิ้น ๔๙,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘ ของกำลังแรงงานรวมในจังหวัด

จากปัญหาการขาดแคลนแรงงานดังกล่าว ทางจังหวัดได้แก้ไขปัญหานี้ในเบื้องต้น โดยนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ รับแรงงานจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้ามาทำงานในจังหวัด มากขึ้น เนื่องจากจังหวัดมีอาณาเขตติดต่อกัน อย่างไรก็ดี สิ่งที่จังหวัดปราจีนบุรีต้องการในระยะยาวคือให้มีการแก้ไขกฎเกณฑ์การจ้างแรงงาน ของอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ซึ่งกำหนดว่าไม่อนุญาตให้ใช้แรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือ ในโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ทั้งนี้ หากมีการผ่อนปรนกฎเกณฑ์ดังกล่าว คาดว่าจะสามารถรับแรงงานต่างด้าวเพื่อชดเชยการขาดแคลนแรงงานของภาคอุตสาหกรรมได้

จังหวัดปราจีนบุรี มีประชากรย้ายถิ่นจากต่างจังหวัดเป็นจำนวนมากที่เข้ามาทำงานในภาคอุตสาหกรรม สำหรับแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาในจังหวัด ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในภาคก่อสร้างและร้านอาหาร ทั้งนี้ เหตุการณ์แรงงานกัมพูชาที่อพยพกลับประเทศในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ ที่ผ่านมามีผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในธุรกิจภาคก่อสร้าง เมื่อประสบปัญหาข้างต้นธุรกิจจึงปรับตัวโดยการโยกย้ายคนงานระหว่างโครงการก่อสร้างต่างๆ ขณะที่ข้อมูลจากสำนักงานแรงงานจังหวัดชี้ว่า อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานอื่นๆ มีปัญหาขาดแคลนแรงงานอย่างต่อเนื่องเช่น อุตสาหกรรมรองเท้าและเครื่องหนัง สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น ปัจจุบันหลังจากแรงงานกัมพูชาเริ่มย้ายกลับเข้ามาทำงาน อีกครั้ง จึงทำให้ปัญหาขาดแคลนแรงงานเบาบางลง

๒.๓ เครื่องมือการวิเคราะห์ทางการบริหาร โดยจังหวัดปราจีนบุรีใช้เครื่องมือ ระบบ SWOT

จากการสำรวจข้อมูลศักยภาพโดยใช้ระบบ SWOT ซึ่งมาจากความคิดเห็น ความต้องการ และข้อเท็จจริง ที่ได้ออกไปประชาคมในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด จำนวน ๕ ครั้ง คือ

๑. เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ : จัดประชุมประชาคมทุกส่วนราชการ ณ ห้องประชุมทวารวดี ศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี

๒. เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ : จัดประชุมประชาคมอำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอนาดี ณ โรงแรมแคนทารี อำเภอกบินทร์บุรี

๓. เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ : จัดประชุมประชาคมอำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอประจันตคาม อำเภอบ้านสร้าง อำเภอสรีมหาโพธิ และอำเภอสรีมโหสถ ณ โรงแรมทวารวดี อำเภอสรีมหาโพธิ

๔. เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๙ : จัดประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ ภาคเข้า ณ ห้องประชุมทวารวดี และภาคบ่าย ณ ห้องประชุมสระมรกด ศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี

๕. เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙ : จัดประชุมประชาคมจังหวัดปราจีนบุรี ณ หอประชุมจังหวัดปราจีนบุรี นอกจากนี้ยังได้จัดประชุมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๖. เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เชิญผู้แทนทุกส่วนราชการ และภาคเอกชนมาร่วมประชุม เพื่อเชื่อมโยงยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคผ่านกระบวนการบูรณาการแผนยุทธศาสตร์ ให้เป็นแผนเดียว (One - Plan) ผ่านระบบ Video Conference ณ ห้องประชุมศูนย์การเรียนรู้ ศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี

๗. เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๙ ภาคเช้า เชิญผู้แทนส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และส่วนราชการที่ประสงค์จะเสนอโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๔) ร่วมรับฟังการบรรยายการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และการออกแบบฟอร์มการเสนอโครงการจากผู้แทนสำนักงบประมาณ ณ ห้องประชุมทวารวดี ศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี

๘. เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ภาคบ่าย เชิญผู้แทนส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และส่วนราชการที่ประสงค์จะเสนอโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๔) ร่วมรับฟังการบรรยายการเชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัดกับแผนของส่วนราชการ โดยผู้แทนการบูรณาการกลาง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงบประมาณ และกระทรวงมหาดไทย) ผ่านระบบ Video Conference ณ ห้องประชุมศูนย์การเรียนรู้ ศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี

๙. เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ จัดการประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดปราจีนบุรี ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เพื่อพัฒนาร่างแผนพัฒนาจังหวัด ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๔) และผลการรับฟังความคิดเห็นจากประชาคมจังหวัด เกี่ยวกับร่างแผนพัฒนาจังหวัดฯ ดังกล่าวจะได้มาซึ่งข้อมูลศักยภาพ (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) ดังนี้

จุดแข็ง	
๑. แพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร ๒. แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและประวัติศาสตร์ระดับโลก ๓. แหล่งพัฒนาอุตสาหกรรมขั้นสูง ๔. มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายและอุดมสมบูรณ์ ๕. ผลไม้มีคุณภาพสูง / เป็นแหล่งสมุนไพร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย ๖. แหล่งการเกษตรกรรมที่สำคัญ ๗. ตั้งอยู่ในจุดภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมในการพัฒนาเชื่อมโยงกับภูมิภาคและประชาคมอาเซียน / เป็นเมืองนำอยู่อันดับ ๔ ของประเทศ ๘. วัฒนธรรม ประเพณี ๙. มีความพร้อมในการทำงาน ทั้งในระบบและนอกระบบ มีทักษะและระดับฝีมือพื้นฐาน / จำนวนสถานศึกษามีความพร้อมในการผลิตกำลังแรงงานในจังหวัด เป็นแหล่ง supply สามารถผลิตกำลังแรงงานเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมและภาคอื่นๆ ๑๐. ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง ๑๑. การเกษตรเข้มแข็ง ๑๒. อยู่ใกล้เมืองหลวงของประเทศ ๑๓. มีพื้นที่ติดอุทยานเขาใหญ่ ๑๔. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย ๑๕. อากาศดี ระดับ ๗ ของโลก ๑๖. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและผลไม้หลายชนิด ๑๗. มีเกษตรกรรมที่ยั่งยืน ๑๘. มีมหาวิทยาลัยที่เป็นแหล่งความรู้สำหรับเยาวชน ๑๙. ผลไม้มีคุณภาพ ๒๐. มีน้ำตกมากที่สุดในประเทศไทย	๒๑. มีแหล่งท่องเที่ยว ๒ แหล่ง คือ แก่งหินเพิงและห้วยโสมง ๒๒. พื้นที่เหมาะสมในการทำการเกษตร ๒๓. เป็นแหล่งผลิตสินค้าทางการเกษตร ๒๔. มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก ๒๕. ประชาชนมีความรู้ด้านการเกษตร ด้านพื้นที่ทำกินและด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒๖. เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สมบูรณ์ ๒๗. เป็นศูนย์กลางของการขนส่ง ๒๘. พื้นที่เหมาะสมในการเชื่อมโยงภูมิภาคและ AEC ๒๙. มีเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ล้อมรอบ ๓๐. เป็นแหล่งพันธุ์กรรมพืช ผัก สมุนไพร ๓๑. มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ๓๒. มีพื้นที่ในการทำการเกษตร อย่างพอเพียง ๓๓. เป็นแหล่งผลิตอาหารด้านการประมงด้านการเกษตรที่สมบูรณ์ ๓๔. วัฒนธรรมและสืบสานประเพณีพื้นบ้าน ๓๕. การเกษตรครบวงจร ๓๖. มีทางรถไฟผ่ากลางเมือง ๓๗. เป็นพื้นที่ที่น่าสนใจของนักลงทุนต่างประเทศ ๓๘. มีศูนย์การเรียนรู้หลากหลาย ๓๙. อากาศดี (มีต้นไม้มาก ป่าเขา) ๔๐. พื้นที่ของจังหวัดขนาดพอเหมาะต่อการพัฒนา ๔๑. เป็นจังหวัดที่มีลักษณะทางกายภาพเหมาะแก่การประกอบอาชีพต่าง ๆ มากมาย ๔๒. มีภาคเกษตรและอุตสาหกรรมผสมผสาน ๔๓. ผู้ปกครองหมู่บ้าน ตำบล ชรก.ท้องถิ่น ส่วนกลางในจังหวัดมีความยืดหยุ่นแก้ไขปัญหามา แม้ว่ากฎหมายจะไม่ครอบคลุมและเสี่ยงต่อการกระทำผิดกฎหมาย ๔๔. วิทยุหน้าตาดีโดยเฉลี่ย

จุดอ่อน

๑. เยาวชนมีค่านิยม วัฒนธรรม และศีลธรรมที่เปลี่ยนไป ๒. กำจัดขยะไม่ถูกวิธี มีขยะตกค้าง / ทิ้งขยะไม่เป็นที่ขาดจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกัน เกิดมลพิษทางสิ่งแวดล้อม ๓. การพัฒนาที่ก้าวกระโดด ขาดการวางแผนในระบบรวมทำให้เกิดปัญหากระทบด้านสิ่งแวดล้อมและทางสังคม ๔. กำลังแรงงานภาคอุตสาหกรรมยังไม่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้พอเพียง / การจ้างงานแบบ out sources ทำให้แรงงานขาดสิทธิประโยชน์และสวัสดิการตามกฎหมาย ๕. ระบบขนส่งเข้าสู่จังหวัดค่อนข้างลำบาก ๖. แหล่งกักเก็บน้ำดิบ เพื่อการอุปโภค บริโภค ไม่เพียงพอต่อการบริการประชาชน ๗. ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ เช่น ตลาดน้ำอินโดจีนกบินทร์ ให้มีความหลากหลาย ๘. ไม่มีเขื่อนกักเก็บน้ำไว้เพื่อการเกษตร / ขาดแคลนแหล่งน้ำในฤดูแล้ง ๙. ประชากรแฝงเยอะ อาจเกิดปัญหาอาชญากรรมมากขึ้น ๑๐. การคมนาคมไม่สะดวก ถนนชำรุดง่าย ไม่ทนทาน ๑๑. ขาดการส่งเสริมจากภาครัฐ (เงินทุน ดอกเบี้ยต่ำ) ๑๒. แหล่งท่องเที่ยวสกปรก ๑๓. ประชาชนไม่ตระหนักถึงการคัดแยกขยะในครัวเรือน ๑๔. การแบ่งเขตการปกครอง พื้นที่ทับซ้อนของตำบล ๑๕. สิ่งแวดล้อมเป็นพิษจากอุตสาหกรรม ๑๖. การใช้ภาษาในการสื่อสาร เพื่อรองรับ AEC ๑๗. ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ และภัยธรรมชาติ ๑๘. ขาดการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม ๑๙. Climate Changes / ทรัพยากรที่ใช้ในการพัฒนาจังหวัดต้องปันไปแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	๒๐. ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และบูรณะโบราณสถาน ๒๑. เศรษฐกิจไม่เข้มแข็ง ๒๒. เกษตรกรยังมีหนี้สิน ๒๓. การจราจรเริ่มติดขัด รถเริ่มเยอะ ๒๔. แรงงานด้านอุตสาหกรรมเป็นแรงงานนอกพื้นที่ ๒๕. พื้นที่ประสบภัยธรรมชาติ น้ำท่วม ภัยแล้ง น้ำเค็ม โรคพืช โรคสัตว์ ๒๖. ขาดการส่งเสริมการปลูกสมุนไพร ๒๗. การคมนาคม เช่น ถนนแคบ ถนนชำรุด ทำให้เกิดปัญหาในการขนส่ง ๒๘. คนในชุมชนยังขาดการมีส่วนร่วม ๒๙. คนในชุมชน เช่น ผู้ด้อยโอกาส ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือหรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ๓๐. ขาดการสนับสนุนการปลูกสมุนไพร ๓๑. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง ๓๒. การเปลี่ยนแปลงผู้สูงอายุของจังหวัด ๓๓. ปัญหาด้านมลพิษทางกลิ่น ๓๔. ขาดการส่งเสริมภูมิปัญญา ๓๕. ระบบคมนาคมล้าสมัย ๓๖. ปลอ่ยให้มีฟาร์มไก่ฟาร์มหมู ในพื้นที่ยากเกินไปทำให้มีผลกระทบในชุมชน ๓๗. สิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านมีมลพิษจากโรงงาน ๓๘. แหล่งท่องเที่ยวขาดงบประมาณสนับสนุน ๓๙. การให้ความรู้ความเข้าใจต่อประชาชนในพื้นที่ค่อนข้างน้อยทำให้ขาดความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ๔๐. การขาดความร่วมมือ ความเข้าใจของประชาชนขาดการประสานงานจากภาครัฐ ๔๑. ขาดโอกาสในการกำหนดสินค้าในการเกษตรราคาถูก ๔๒. ขาดการพัฒนาโดยผู้นำอย่างต่อเนื่อง ๔๓. ขาดการวางแผนในการจัดการขยะอย่างถาวร ๔๔. มีประชากรแฝงมากขึ้น
---	---

โอกาส

๑. กระแสความนิยมสินค้าและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่ ๒. การพัฒนาเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว (การพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง) ๓. รัฐบาลที่แล้วสนับสนุนให้จังหวัดปราจีนบุรีในเรื่องสมุนไพรในระดับภูมิภาคภาคกลาง ๔. จังหวัดปราจีนบุรี ตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่มีโอกาสพัฒนาเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในระดับอาเซียน ๕. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ๖. อุตสาหกรรมเจริญเติบโตมากขึ้น โรงงานมีมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนมีงานทำ ๘. รัฐบาลมีนโยบาย เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบคลัสเตอร์ ๙. นโยบายของภาครัฐมีทิศทางที่ชัดเจนขึ้น ๑๐. การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ ๑๑. การขยายเส้นทาง ๓๐๔ รูปแบบพิเศษมีสะพานยกระดับอุโมงค์ ๑๒. มีกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาลงทุน การมีงานทำการเจริญเติบโตเศรษฐกิจของชุมชน ๑๓. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ๑๔. มีเงินทุนหมุนเวียนในชุมชน ๑๕. มีงบประมาณเข้ามาสู่จังหวัดมากพอสมควร ๑๖. นักลงทุนด้านอุตสาหกรรมเข้ามาลงทุนมาก ๑๗. นโยบายประเทศส่งเสริมเศรษฐกิจ ๑๘. มีโอกาสต่อยอดผลผลิตทางการเกษตร	๑๙. มีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมมาก ต่างชาติมากขึ้น ๒๐. มีงบประมาณและแหล่งสนับสนุนจากรัฐบาลส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว ๒๑. นโยบายของภาครัฐมีทิศทางที่ชัดเจนขึ้น ๒๒. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ๒๓. มีงบประมาณจัดสรรลงมาจำนวนมาก ๒๔. ลักษณะทางกายภาพได้เปรียบสามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง ๒๕. รัฐบาลส่งเสริมการส่งออกระหว่างประเทศ ๒๖. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ๒๗. มีแหล่งเงินทุนในการกู้ยืมในระบบ ๒๘. ภาคอุตสาหกรรมขยายตัว ๒๙. ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ๓๐. การเติบโตด้านเศรษฐกิจการเกษตร ๓๑. มีแหล่งท่องเที่ยวอ่างเก็บน้ำห้วยโสมง ๓๒. มีเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน ๓๓. ประชาชน องค์กรภาครัฐ เอกชน ให้ความร่วมมือสนใจต่อสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ๓๔. รัฐบาลหรือผู้นำเข้มแข็งขึ้น ๓๕. การพัฒนาเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว ๓๖. กระแสความนิยมสินค้าและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่
---	---

อุปสรรค

๑. ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ๒. มาตรฐาน + คุณภาพการจัดบริการด้านสังคม / ความสัมพันธ์ในครอบครัว / สังคมผู้สูงอายุ / ฐานข้อมูลด้านสังคม / ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ๓. ขาดงบประมาณ ๔. ภาวะน้ำท่วม ๕. ผังเมืองที่ไม่ชัดเจน ๖. แหล่งกักเก็บน้ำไม่เพียงพอ ขาดเขื่อนกักเก็บน้ำและภัยแล้ง ๗. ระยะเวลาในการเรียนรู้ภัยพิบัติของคนมีน้อย/ขาดหลักสูตรการจัดการภัยพิบัติ ๘. รัฐบาลแก้ปัญหาสินค้าการเกษตรไม่ได้ ๙. ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าภายใต้ AEC ๑๐. ระเบียบการใช้งบประมาณของ อบท. ยังขาดความชัดเจน ทำให้ถูก สตง. เรียกเงินคืน ๑๑. กลไกการตลาดที่เป็นอุปสรรคต่อราคาของผลผลิตทางการเกษตร ๑๒. ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ๑๓. การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด ๑๔. ความร่วมมือระหว่างองค์กรและหน่วยงาน ๑๕. การพัฒนาขาดความต่อเนื่อง ๑๖. สังคมแตกแยก มีความขัดแย้งสูง ๑๗. ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ถูกทำลาย ๑๘. ปัญหาน้ำเค็มในช่วงฤดูแล้ง ๑๙. นโยบายของรัฐมีข้อจำกัดต่อการปฏิบัติของข้าราชการ ๒๐. ระเบียบ/กฎหมาย อบท. ไม่ชัดเจน	๒๑. มีมลพิษจากอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น ๒๒. การสืบทอดอาชีพเกษตรมีแนวโน้มลดลง ๒๓. วิถีชีวิตชนบท ถูกกระแสโลกาภิวัตน์ทำลายสิ้น ๒๔. ไม่สามารถออกเอกสารสิทธิที่ดินที่ชัดเจนได้ เพราะที่ดินเขตอุทยานและเขตป่าไม้ ๒๕. ประชากรส่วนใหญ่รายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย ๒๖. ยังไม่มีการช่วยเหลือกับผู้สูงอายุและคนพิการ รายได้น้อย ๒๗. ห่วงเวลาของจังหวัดกับท้องถิ่นไม่สอดคล้อง ๒๘. การเกิดสาธารณภัยต่างๆ ประชาชนไม่เข้าใจในปัญหาอุปสรรค ๒๙. การกำหนดมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี ๓๐. คนหันมาใส่ใจการดูแลสุขภาพมากขึ้น ๓๑. ระเบียบ กฎหมาย บางอย่างไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ๓๒. การพัฒนาด้านคมนาคมไม่สะดวกในการขนส่งสินค้า ๓๓. การบริหารงานของรัฐบาล ๓๔. การเข้าร่วมบูรณะหรือปรับปรุงสถานที่ต่างๆ ของหน่วยงานยังไม่จริงจัง ๓๕. ผู้นำขาดความต่อเนื่องในการบริหาร ๓๖. ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าภายใต้ AEC ๓๗. ขาดการพัฒนาเส้นทางและจุดจำหน่ายสินค้า ๓๘. แรงงานทางภาคเกษตรมีน้อย ๓๙. อุปสรรคทางวัฒนธรรมของคนรุ่นใหม่ไม่ค่อยเข้าถึง
---	---

จากประเด็นต่างๆ สามารถนำมาจัดลำดับความสำคัญของ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ใน ๕ อันดับแรก ดังนี้

จุดแข็ง ๑. แพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร์ ๒. แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและประวัติศาสตร์ระดับโลก ๓. มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ ๔. แหล่งพัฒนาอุตสาหกรรมขั้นสูง ๕. ผลไม้มีคุณภาพสูง / เป็นแหล่งสมุนไพร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น๓๗	จุดอ่อน ๑. ระบบโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอในการให้บริการ ๒. ศักยภาพด้านการให้บริการการท่องเที่ยวในระดับต่ำ ๓. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และธรรมชาติมีมากแต่กระจายตัว ขาดเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงที่ดีมีคุณภาพ ๔. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง ๕. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง
โอกาส ๑. กระแสความนิยมสินค้าและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่ ๒. การพัฒนาเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว (การพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง) ๓. รัฐบาลที่แล้วสนับสนุนให้จังหวัดปราจีนบุรีในเรื่องสมุนไพรในระดับภูมิภาคภาคกลาง ๔. จังหวัดปราจีนบุรี ตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่มีโอกาสพัฒนาเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในระดับอาเซียน ๕. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	อุปสรรค ๑. ภาวะภัยแล้ง ๒. ภาวะน้ำท่วม ๓. การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของจังหวัด ๔. การสืบทอดอาชีพเกษตรมีแนวโน้มลดลง ๕. ระบบคุณค่าที่ดีของสังคมไทยเสื่อมถอยลง

จังหวัดปราจีนบุรี
๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

ซึ่งประชาคมจังหวัดปราจีนบุรี และคณะกรรมการ ก.บ.จ. จังหวัดปราจีนบุรี ได้รับทราบว่าจังหวัดมีปัจจัยภายในเกี่ยวกับจุดแข็งในเรื่อง การมีภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย ซึ่งโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดได้ใช้ต่อยอดในเรื่อง ระบบการรักษาโดยแพทย์แผนไทย และสมุนไพร การมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ การมีต้นทุนด้านเกษตรกรรมที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นด้านพื้นที่ สภาพแวดล้อม อากาศซึ่งส่งผลทำให้เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่เข้มแข็ง รวมทั้งการมีจุดภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมในการพัฒนาให้เกิดการเชื่อมโยงในประเทศ ภูมิภาค และประชาคมอาเซียน โดยมีที่ตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศ ใกล้ท่าเรือแหลมฉบัง และยังใกล้กับท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ การมีการคมนาคมระบบรางผ่านกลางเมือง นอกจากนี้ประชาชนยังมีจุดแข็งในเรื่องการมีความรู้ด้านการเกษตร ด้านพื้นที่ทำกิน และด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งจะนำพาสังคมไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ได้ อีกทั้งยังมีมหาวิทยาลัย ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งความรู้สำหรับเยาวชน ส่งผลทำให้มีความพร้อมในการทำงานทั้งในระบบและนอกระบบ ทั้งเรื่องทักษะ และระดับฝีมือพื้นฐาน สามารถผลิตกำลังแรงงาน เข้าสู่ระบบอุตสาหกรรม และภาคส่วนต่างๆ ได้

สำหรับปัจจัยภายในในเรื่อง จุดอ่อน นั้น ยังคงมีปัจจัยสำคัญในแง่ของการวางแผนในระบบรวม เนื่องจากจังหวัดมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ทำให้เกิดปัญหากระทบด้านสิ่งแวดล้อม ขยะ สังคม การเบียดเบียนทางวัฒนธรรม ประกอบกับการขาดการตอบสนองอย่างรวดเร็วจากภาครัฐในเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน และแหล่งน้ำ รวมทั้งการมีประชากรแฝง การมีแรงงานทั้งใน และนอกพื้นที่ เพิ่มขึ้นจำนวนมาก ทำให้มีการเดินทางสัญจร และการใช้ถนนในเขตจังหวัด เป็นสายทางในการเชื่อมต่อการคมนาคมไปยังจุดหมายต่างๆ ซึ่งกระทบไปถึงเรื่องระบบการจราจรและความปลอดภัยทางถนน รวมทั้ง การขาดการพัฒนา และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงเรื่องแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคไม่เพียงพอต่อการบริการประชาชน อันส่งผลทำให้ประชาชนขาดการมีส่วนร่วม มีการปล่อยปะละเลยในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน เช่น การมีฟาร์มไก่ ฟาร์มหมู ในพื้นที่ที่ยากเกินไป คนในชุมชน และผู้ด้อยโอกาส ยังไม่ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นอย่างเต็มที่ ทำให้ขาดความร่วมมือขาดความเข้าใจของประชาชน และขาดการประสานงานจากภาครัฐ

สำหรับปัจจัยภายนอก เรื่อง โอกาส นั้น จังหวัดมีโอกาสดจากกระแสความนิยมในเรื่องรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่ การพัฒนาเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว ซึ่งเป็นพื้นที่ใกล้เคียงของจังหวัด ซึ่งน่าจะเป็นโอกาสอันดีในการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง การมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การส่งเสริมโดยภาครัฐเกี่ยวกับเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ระบบโลจิสติกส์ การมีทิศทางที่ชัดเจน การจัดสรรงบประมาณลงมาในพื้นที่ การส่งเสริมการลงทุน นโยบาย Super Cluster การส่งเสริมการส่งออก การมีแหล่งทุน การเติบโตด้านเศรษฐกิจการเกษตร การมีกองทุนหมุนเวียน รวมไปถึงการมีลักษณะทางกายภาพที่ได้เปรียบในการคมนาคมหลายเส้นทาง และประชาชน ภาคเอกชน และภาครัฐ ให้ความร่วมมือ/ให้ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นนิมิตหมายอันดีที่จังหวัดได้มีโอกาสข้างต้น

สำหรับปัจจัยภายนอกในด้านอุปสรรค นั้น ยังคงมีปัญหาในเรื่องราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ การขาดงบประมาณ การผังเมืองที่ไม่ชัดเจน การประสบกับสภาวะภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง อุทกภัย น้ำทะเลหนุน อันส่งผลทำให้มีน้ำเค็มเข้ามาในพื้นที่ ซึ่งเป็นการทำลายระบบพืชผลทางการเกษตร รวมไปถึงมาตรฐาน และคุณภาพการจัดบริการด้านสังคม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การไม่บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด การพัฒนาขาดความต่อเนื่อง ทำให้สังคมแตกแยกมีความขัดแย้งสูง นโยบายของรัฐมีข้อจำกัดต่อการปฏิบัติของข้าราชการ ระเบียบ/กฎหมาย ของท้องถิ่นไม่ชัดเจน ผู้นำขาดความต่อเนื่องในการบริหาร อันส่งผลทำให้วิถีชีวิตชนบทแปรเปลี่ยนไป รวมทั้งการถูกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบ นอกจากนี้ยังมีปัญหามลพิษจากอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงสภาวะอากาศ (Climate change) ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย และรัฐบาลยังแก้ปัญหาสินค้าการเกษตรไม่ได้ รวมทั้งผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าภายใต้ AEC หรือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ซึ่งอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าจังหวัดปราจีนบุรี มีความเหมาะสมในทางกายภาพ ที่ตั้ง ในการเป็นจุดเชื่อมโยงการคมนาคม ซึ่งสามารถใช้เป็นเส้นทางไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคตะวันออก โดยมีจุดหมายสำคัญในการขนส่งสินค้าออก และรับสินค้าเข้า ที่ท่าเรือแหลมฉบัง และท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ โดยมีระบบรางเป็นโอกาสที่จะเป็นระบบสนับสนุนรอง ที่จะใช้เป็นประโยชน์ได้ในอนาคต สำหรับด้านการเกษตร / จังหวัด มีความเหมาะสมในเรื่องทรัพยากร มีต้นทุนเดิมที่เหมาะสมทางด้านพื้นที่ทางการเกษตร และอุตสาหกรรม ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพ ประชาชนมีองค์ความรู้ แต่ในทางกลับกัน เมื่อเกิดการพัฒนาย่างรวดเร็ว ทำให้ส่งผลกระทบด้านปัญหาสิ่งแวดล้อม ขยะ การเบียดเบียนทางวัฒนธรรม ซึ่งกระทบต่อวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม การเกิดปัญหาสังคมของเด็กและเยาวชน การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รวมไปถึงการไม่แก้ไข เรื่อง โครงสร้างพื้นฐานอย่างเร่งด่วนในเรื่องการก่อสร้างถนน และการพัฒนาแหล่งน้ำ ทำให้เกิดปัญหาสะสม กระทบกระเทือนไปถึงการไม่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ทำให้เกิดความเสื่อมโทรม ประชาชน เริ่มไม่ให้ความร่วมมือ ภาครัฐตอบสนองช้า การจัดระบบงบประมาณ ถูกปรับลดงบประมาณอย่างไม่มีเหตุผล ไม่คำนึงถึงความจำเป็น และความต้องการของประชาชนตามที่จังหวัดเสนอ รวมทั้ง ปัจจัยภายนอก ในเรื่องอุปสรรคที่ภาครัฐยังไม่สามารถแก้ปัญหาเรื่องราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ การขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้นำขาดความต่อเนื่องในการบริหาร ประกอบกับปัญหาสภาวะอากาศ กระแสโลกาภิวัตน์ ปัญหามลพิษ ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย แต่ในทางตรงกันข้าม จังหวัดก็ยังมีโอกาสในการพัฒนาทั้งทางด้านเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ซึ่งรัฐบาลยังคงให้การส่งเสริมในภาพรวมทั้งระบบโลจิสติกส์ การส่งเสริมการลงทุน การหาแหล่งทุน และการมีข้อได้เปรียบเฉพาะตัวของจังหวัด ในเรื่องการคมนาคม ทำให้ประชาชนภาคเอกชน และภาครัฐยังคงให้ความร่วมมือ และให้ความสนใจต่อปัญหาของจังหวัด / ทำให้มีประชาคมระดับอำเภอ และประชาคมระดับจังหวัดที่เข้มแข็งสามารถดึงเอาข้อมูลต่างๆ ข้างต้น มาหลอมรวมเป็นศักยภาพของจังหวัด อันนำมาซึ่งวิสัยทัศน์ตามแผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – พ.ศ. ๒๕๖๔) “ปราจีนบุรีเมืองน่าอยู่ คู่แหล่งท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย แพทย์แผนไทยและสมุนไพรสู่สากล”

ด้านสังคมเพื่อความเป็นปราชญ์เมืองน่าอยู่

ประชาคมจังหวัดปราจีนบุรี ได้เห็นความสำคัญทางด้านสังคม โดยได้บรรจุประเด็นทางสังคม และการศึกษา รวมทั้ง เรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส เข้ามาเป็นประเด็นที่ถกเถียงกันในวงประชาคม โดยประชาคมจังหวัดเห็นด้วยที่จะบรรจุให้ “การยกระดับการบริหารจัดการงานด้านสังคมการศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน และส่งเสริมโอกาสทางสังคม บนฐานแห่งความพอเพียง” เป็นส่วนหนึ่งของประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการขับเคลื่อนทางด้านสังคมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นช่องทางให้ กระทรวง/กรม และหน่วยงานในจังหวัดสามารถใช้เป็นช่องทางในการนำแผนงาน/โครงการ เข้ามาขับเคลื่อนในจังหวัดได้อย่างแนบเนียน และไม่เคอะเขิน เนื่องจากในห้วงเวลา ๒ - ๓ ปี ที่ผ่านมาโครงการซึ่งขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัด มีโครงการทางด้านสังคมน้อยมาก เมื่อเทียบกับโครงการด้านอื่นๆ แต่มีใช้ว่าในห้วงเวลาดังกล่าว ประเด็นนี้จะถูกละเลยโดยสิ้นเชิงแต่ กระทรวง/กรม ได้เข้ามาดำเนินการในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน เพียงแต่ประชาคมของจังหวัด อยากที่จะเห็นว่าแผนพัฒนาของจังหวัด ให้ความสำคัญในเรื่องทางสังคม เคียงคู่ไปกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพื่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดี และมีคุณภาพที่สุดที่พึงจะมีซึ่งจังหวัดเชื่อว่า เป็นนิมิตหมายอันดีที่ทุกภาคส่วนจะได้มาร่วมกันทำให้เกิดการพัฒนาทางสังคมทางตรง นอกจากที่จะเป็น การพัฒนาด้านอื่นๆ ในทางตรง และส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางสังคมในทางอ้อม

.....

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การมีแหล่งธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การอุดมด้วยวัฒนธรรม การมีทุนเดิมด้านศาสนา อาทิ พระพุทธรูป สมัยทวารวดี อายุ ๕๐๐ ปี ต้นศรีมหาโพธิ์ จากต้นตอในอินเดีย อายุ ๒,๐๐๐ ปี และ พุทธสถานเก่าแก่ เช่น รอยพระพุทธรูปท่าคุ สระแก้ว และสระขวัญ จึงนำสู่การมีอารยธรรม วัฒนธรรม และ ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัดปราจีนบุรีที่จะเป็นแม่เหล็ก หรือ Magnet ดึงดูดให้เกิดการขยายตัว ด้านการท่องเที่ยว นอกจากการมีทุนเดิมข้างต้นผู้บริหารของจังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการ บริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาและแก้ไข ปัญหาทางเศรษฐกิจจังหวัดปราจีนบุรี (ก.ร.อ.) จังหวัดปราจีนบุรี ได้เห็นชอบให้มีการกำหนดเส้นทาง การท่องเที่ยวของจังหวัด จำนวน ๑๔ สายทาง เพื่อเป็นการจัดหมวดหมู่ด้านการท่องเที่ยว ให้นักท่องเที่ยว ได้เข้ามาสัมผัสตามจุดหมายที่ปรารถนา โดยจังหวัดคาดหวังว่าการจัดกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์ จะเป็นจุดเริ่มต้น แห่งการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยวไทย และนักท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยใช้โครงการที่จะดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด มาเป็นกิจกรรมดึงดูด ทั้งในรูปกิจกรรมส่งเสริมพุทธศาสนาใน “โครงการจัดงานเทศกาลมาฆปุรณมีศรีปราจีน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐” ซึ่งจัดเป็นครั้งที่ ๓๑ หรือ โครงการด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม โดยใช้อาหารเป็นสื่อกลางใน “โครงการนิทรรศการเทศกาลครัวภาคกลาง” หรือโครงการซึ่งใช้ประโยชน์ทางสายน้ำ มาเป็นกิจกรรมดึงดูดใน “โครงการสายน้ำแห่งธรรม” และการจัดกิจกรรม ซึ่งใช้การอุตสาหกรรมเป็นสื่อในการดึงดูด เช่น “โครงการ The Best Industry & Cluster Expo ๒๐๑๖ - ๒๐๑๘” นอกจากนี้ ยังมีโครงการซึ่งใช้ความจงรักภักดีในสถาบันพระมหากษัตริย์ มาเป็นกิจกรรมขับเคลื่อนให้เกิด การกระตุ้นเรื่องการท่องเที่ยว เช่น “โครงการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ พระบรมวงศานุวงศ์” ซึ่งโครงการต่างๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นก่อน ๑ ปี ที่จะเริ่มแผนพัฒนาจังหวัด ๔ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งจังหวัดเชื่อว่าโครงการเหล่านี้ จะเป็นโครงการที่กระตุ้นให้เกิดการขับเคลื่อน ทางด้านการท่องเที่ยวในระยะยาว ซึ่งจะนำสู่การท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเชิงนิเวศ เชิงสุขภาพ เชิงศาสนา เชิงวัฒนธรรม เชิงศิลปะ เชิงทั่วไป (สนุกสนาน/ผ่อนคลาย) และเชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งประชาคมจังหวัด ได้เห็นความสำคัญให้ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” ถูกบรรจุอยู่ในวิสัยทัศน์ของจังหวัดด้วย เพื่อเป็นการกระตุ้น ให้เกิดการท่องเที่ยวในเชิงอื่นๆ หรือ รูปแบบอื่นๆ ภายในจังหวัดปราจีนบุรี

หมายเหตุ : ๑๔ เส้นทางท่องเที่ยวของจังหวัดปราจีนบุรี คือ ๑. เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศาสนา ๒. เส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ - แม่น้ำปราจีนบุรี ๓. เส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๔. เส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และผจญภัย ๕. เส้นทางท่องเที่ยวตามฤดูกาล ๖. เส้นทางท่องเที่ยววิถีตะวันตก ๗. เส้นทางชุมทองปราจีนบุรี ๘. เส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ๙. เส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ๑๐. เส้นทางท่องเที่ยว ตามรอยเสด็จประพาสต้น ๑๑. เส้นทางเดินทัพประวัติศาสตร์ ๑๒. เส้นทางท่องเที่ยวหัตถกรรมชุมชน ๑๓. เส้นทางท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์ ๑๔. เส้นทางท่องเที่ยวนิคมอุตสาหกรรม

.....

อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ ได้มีมติเห็นชอบให้จังหวัดปราจีนบุรี เป็น ๑ ใน ๙ จังหวัด เรื่อง Super Cluster โดยให้สิทธิในการส่งเสริมอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ ปิโตรเคมี ดิจิทัล food innovation Medical Hub โดยให้ลดภาษีเงินได้นิติบุคคล ๘ ปี ลดหย่อนร้อยละ ๕๐ ยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักร ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับผู้เชี่ยวชาญชั้นนำระดับนานาชาติ เป็นต้น โดยจังหวัดได้ใช้โอกาสนี้โน้มน้าวและแจ้งข้อเท็จจริงกับประชาชนในจังหวัดให้เข้าใจถึงการที่รัฐบาลเลือกจังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็น ๑ ใน ๙ จังหวัด Super Cluster เนื่องจากมีประชาชนบางพื้นที่ และบางกลุ่ม ได้รับข้อมูลข่าวสาร และการโฆษณาชวนเชื่อที่ผิดๆ เสมือนว่ารัฐบาลบังคับขึ้นใจให้จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งมีความพร้อมในพื้นที่ด้านการเกษตร ต้องเปลี่ยนพฤติกรรมและความเป็นอยู่มาเป็นชาวโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม โดยประชาชนไม่สามารถประกอบอาชีพด้านการเกษตรได้ (ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ได้ทราบในการจัดทำประชาคมระดับอำเภอ) โดยได้มีการชี้แจงข้อเท็จจริงถึงนโยบายรัฐบาลในเรื่องการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ในเรื่อง Super Cluster ข้างต้น หากจะมาทำการอุตสาหกรรมในพื้นที่ โดยใช้นโยบาย Super Cluster เป็นตัวขับเคลื่อนเท่านั้น มิได้หมายรวมถึง การบังคับให้ประชาชนต้องประกอบอาชีพอุตสาหกรรม โดยประชาชนยังคงสามารถประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ยังคงดำเนินชีวิตความเป็นอยู่เดิม และการทำอุตสาหกรรมในพื้นที่ จะต้องมีความระมัดระวัง จะต้องใช้การธรรมาภิบาล ระหว่างโรงงานกับประชาชนในพื้นที่ข้างเคียง รวมไปถึงการทิ้งของเสีย หรือการอุตสาหกรรม ในพื้นที่ที่กำหนด การจัด CSR ในพื้นที่ การประชาสัมพันธ์การดำเนินการต่าง ๆ ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม การเฝ้าระวังโรคภัยไข้เจ็บที่อาจเกิดจากการดำเนินกิจการ เป็นต้น อันเป็นผลทำให้ประชาคมจังหวัด เห็นชอบให้มีวิสัยทัศน์ ในเรื่อง “อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ในการกำหนดให้จังหวัดปราจีนบุรีเป็นพื้นที่ ๑ ใน ๙ จังหวัด Super Cluster และนโยบายด้านการอุตสาหกรรมของประเทศ โดยกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งกำหนดให้จังหวัดปราจีนบุรี เป็นจังหวัดนำร่องในเรื่อง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เช่นกัน

หมายเหตุ : ๙ จังหวัด Super Cluster คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดปทุมธานี จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดปราจีนบุรี

.....

ด้านเกษตรปลอดภัย

การมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน และทรัพยากรต่างๆ ที่เกื้อหนุนให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ ในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี ทำให้จังหวัดมีต้นทุนด้านเกษตรกรรม ประกอบกับสภาพที่เหมาะสมด้านพื้นที่ สภาพแวดล้อม อากาศ ซึ่งส่งผลทำให้เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่เข้มแข็ง นอกจากนี้ประชาชนยังมีภูมิปัญญาท้องถิ่น อันเป็นองค์ความรู้เสริมความรู้ด้านการเกษตร ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ ยังคงประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่ว่าจะเป็นประกอบอาชีพหลัก หรือ ประกอบอาชีพเสริม และทุกคนมีความฝันว่า จะต้องทำให้การเกษตรเป็นเกษตรที่ปลอดภัย สมดังเจตนารมณ์ของประชาคมจังหวัดที่ได้ผลักดันและเห็นชอบให้วิสัยทัศน์ทางด้านเกษตรกลับมาอีกราวหนึ่ง “เกษตรปลอดภัย” จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะมาเติมเต็มวิสัยทัศน์ของจังหวัด โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด ในเรื่อง การพัฒนาด้านเกษตรกรรม และบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ เป็นตัวขับเคลื่อนหลัก และมีประเด็นยุทธศาสตร์อื่นๆ เป็นตัวขับเคลื่อนเสริม เพื่อให้มีการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ และเป็นเกษตรที่ปลอดภัย

.....

แพทย์แผนไทย และสมุนไพร

จังหวัดปราจีนบุรี มีทุนเดิมซึ่งสามารถนำมาต่อยอดขยายผลในการดำเนินการด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร มาจากการวิจัยและการคิดค้น ของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร และมูลนิธิโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ซึ่งได้ส่งเสริมให้มีการบำบัดรักษาโดยใช้การแพทย์แผนไทยเป็นการเฉพาะการรักษาโดยใช้การแพทย์แผนไทยร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยใช้การสกัดสมุนไพรเป็นตัวยาในการขับเคลื่อนการรักษา ดังนั้น จังหวัดจึงเห็นความสำคัญ ในเรื่องการแพทย์แผนไทย ควบคู่ไปกับการใช้สมุนไพรไทย เป็นหลักในการดำเนินการ โดยได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรในจังหวัด ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบของตัวยา

นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุข ยังได้นำเสนอเรื่องสมุนไพรเป็นวาระแห่งชาติ โดยได้กำหนดให้จังหวัดปราจีนบุรี เป็น ๑ ใน ๔ จังหวัด นำร่องด้านสมุนไพร หรือ เป็นเมืองสมุนไพร (Herb City) โดยประชาคมของจังหวัดได้กำหนด และเห็นชอบร่วมกันให้การแพทย์แผนไทย และสมุนไพร บรรลุอยู่ในวิสัยทัศน์ของจังหวัดด้วย คือ “แพทย์แผนไทย และสมุนไพรสู่สากล” ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ เรื่อง การส่งเสริมแพทย์แผนไทย สอดคล้องกับวาระแห่งชาติเรื่องเมืองสมุนไพร และสอดคล้องกับการขับเคลื่อน เรื่อง เชื้อตื้อยาในที่ประชุม G๗๗ ซึ่งประเทศไทยเป็นประธานในวาระปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – พ.ศ. ๒๕๖๐ ในเรื่องที่จะใช้สมุนไพรเป็นตัวยา แทนการใช้ยาปฏิชีวนะ ซึ่งเป็นสิ่งที่ประชาคมโลกเริ่มวิตกกังวลในปัญหานี้

หมายเหตุ : จังหวัดนำร่องเรื่อง เมืองสมุนไพร หรือ Herb City ในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย : ภาคเหนือ คือ จังหวัดเชียงราย ภาคใต้ คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ จังหวัดสกลนคร ภาคกลางและภาคตะวันออก คือ จังหวัดปราจีนบุรี

.....

ส่วนที่ ๓

สรุปข้อมูลแผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี

๓. สรุปข้อมูลแผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี

แผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

วิสัยทัศน์ : ปราจีนบุรีเมืองน่าอยู่ คู่แหล่งท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย แพทย์แผนไทย และสมุนไพรสู่สากล

เป้าประสงค์รวม : จังหวัดเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เป็นแหล่งอารยธรรมสมัยทวารวดีและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอุดมสมบูรณ์ ชุมชนสังคมเข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางการแพทย์แผนไทย และพัฒนาสมุนไพรสู่สากล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖
พัฒนาด้านเกษตรกรรม และบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ	พัฒนาด้านการค้าและอุตสาหกรรม	ยกระดับการบริหารจัดการงานด้านสังคม การศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและส่งเสริมโอกาสทางสังคมบนฐานแห่งความพอเพียง	พัฒนาด้านท่องเที่ยว	พัฒนาเมืองน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมและโลจิสติกส์	พัฒนาด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๑. การเกษตรปลอดภัย ๒. ช่องทางการจำหน่ายจากผู้ผลิตถึงผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ๓. ระบบชลประทานครอบคลุมทุกพื้นที่เกษตรกรรม	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๑. ผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้บริโภคได้รับประโยชน์จากโอกาสทางการค้าและกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจสู่เศรษฐกิจฐานรากอย่างทั่วถึง ๒. ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ๓. วิสาหกิจชุมชนได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๑. การบริหาร จัดการงานด้านสังคมมีคุณภาพและมาตรฐาน ๒. การดำเนินงานต่อกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพ ๓. คุณภาพชีวิต สุขภาพกายและใจที่ดี ครอบครัวอบอุ่น และชุมชนเข้มแข็ง ๔. คุณภาพการศึกษาของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรีได้มาตรฐาน ๕. ประชากรในจังหวัดได้รับโอกาสทางการศึกษาจนจบหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพเท่าเทียมและเป็นธรรม ๖. มีการส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ๗. ประชากรในจังหวัดได้รับการส่งเสริมการมีงานทำ	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๑. คุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ ผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้มาตรฐานมีศักยภาพ ดึงดูด เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้เข้าจังหวัด อย่างต่อเนื่อง	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๑. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ๒. จังหวัดปราจีนบุรีมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ ๓. จังหวัดปราจีนบุรีมีระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐาน	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๑. มีแหล่งปลูกพืชสมุนไพรตามมาตรฐาน GAP/ เกษตรอินทรีย์ ๒. กระบวนการผลิตและแปรรูปสมุนไพรใช้เป็นอาหาร ยา อาหารเสริม อาหารสัตว์ OTOP ๓. มีการใช้สมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ๔. มีการวิจัยและพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย ๕. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีศักยภาพในการแข่งขันจากการตลาดทั้งในและต่างประเทศ
ตัวชี้วัด ๑. จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP (ไถ่เนื้อ, กุ้ง, ปลา) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ แปลง/ฟาร์ม/ปี ๒. ร้อยละของมูลค่าผลผลิตที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๕/ปี) ๓. ร้อยละของอาหารสด ปราศจากสารปนเปื้อน (ร้อยละ ๙๕/ปี)	ตัวชี้วัด ๑. ร้อยละของมูลค่าสินค้าและบริการที่ได้รับการส่งเสริมเพิ่มขึ้น ๒. ผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมายสร้างรายได้เพิ่มขึ้น ๓. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการการอำนวยความสะดวกทางการค้า (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐)	ตัวชี้วัด ๑. ร้อยละองค์กรสวัสดิการสังคมของจังหวัดผ่านการรับรองมาตรฐานการจัดสวัสดิการสังคมองค์กร (มสค.) ๒. ร้อยละของบุคลากร เครือข่ายอาสาสมัคร และภาคประชาชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ	ตัวชี้วัด ๑. สัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี ๒. สัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี	ตัวชี้วัด ๑. ร้อยละของความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากภัยพิบัติ/อุบัติเหตุทางถนนลดลง (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ของปีที่ผ่านมา) ๒. ร้อยละของอาคารขนาดใหญ่ได้รับการตรวจสอบระบบความปลอดภัย (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐)	ตัวชี้วัด ๑. จำนวนพื้นที่ปลูกสมุนไพรตามมาตรฐาน GAP/ เกษตรอินทรีย์ (๒ แปลง/ปี) ๒. จำนวนตลาดกลางสมุนไพร (๑ แห่ง)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖
๔. ร้อยละผลผลิตของพืชเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น (ทุเรียน, ส้มโอ) (ร้อยละ ๕/ปี) ๕. จำนวนนวัตกรรมใหม่ด้านการเกษตรที่เพิ่มขึ้น (ปีละ ๒ นวัตกรรม) ๖. ร้อยละของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อจัดหาปัจจัยการผลิต (ร้อยละ ๕/ปี) ๗. ร้อยละของชนิดสินค้าทางการเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๐) ๘. จำนวนช่องทางการจำหน่ายจากผู้ผลิตถึงผู้บริโภค (๒ ช่องทาง/ปี) ๙. ร้อยละพื้นที่ชลประทานและแหล่งน้ำที่เพิ่มขึ้น	๔. จำนวนครั้งของการจัดประชุมเพื่อส่งเสริมให้อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตร ใช้วัตถุดิบภายในพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น ๕. จำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนากระบวนการผลิตและการออกแบบบรรจุภัณฑ์	๓. ร้อยละของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและสถานรับเลี้ยงเด็กได้รับการคุ้มครองและพัฒนา ๔. ร้อยละของเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และเครือข่ายทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนา ๕. ร้อยละของนักเรียน นักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ๖. จำนวนประชาชนวัยแรงงานในพื้นที่เป้าหมายได้รับการด้านแรงงาน (รง) ๗. ร้อยละของสถานศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรีที่ผ่านการประกันคุณภาพภายนอกและมีระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ ๘. ร้อยละของการส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ๙. ร้อยละของประชากรในจังหวัดปราจีนบุรีได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ๑๐. ร้อยละของจำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพตาม ข้อกำหนดมาตรฐานแรงงาน ๑๑. ร้อยละของแรงงานที่ได้รับการพัฒนาในรายการฝึกอบรมฝีมือแรงงานไทยในการขับเคลื่อนการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม	๓. สัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากสินค้าและบริการด้านสุขภาพไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี ๔. จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวได้รับการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มมากขึ้น (๒ แห่ง/ปี) ๕. ร้อยละของแรงงานที่เข้ารับการพัฒนาในรายการฝึกอบรมฝีมือแรงงานไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถของภาคบริการและการท่องเที่ยว	๓. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชน ได้รับการแก้ไขความเสี่ยงจากสาธารณภัยและภัยพิบัติ ๔. ร้อยละของประชาชนในชุมชน/หมู่บ้าน/สถานศึกษา/อปท. ได้รับปลูกฝังวัฒนธรรม ลดความเสี่ยงภัยด้วยตนเอง ๕. ร้อยละของหมู่บ้านปลอดยาเสพติดที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ กพร.กำหนด ๖. ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ที่เพิ่มขึ้น (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐) ๗. ร้อยละของแหล่งน้ำตามธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่แหล่งน้ำ) ๘. ร้อยละของความยาวของการพังทลายของตลิ่งริมแม่น้ำและลำคลองในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรีลดลง (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐) ๙. ร้อยละของโรงงานอุตสาหกรรมสถานประกอบการได้รับการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ๑๐. ร้อยละของจำนวนหมู่บ้านและโรงเรียนมีการคัดแยกขยะและมีการนำขยะไปใช้ประโยชน์ ๑๑. ร้อยละของจำนวนชุมชนมีการกำหนดทิศทางการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๑๒. จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่สร้างจิตสำนึกให้ประชาชน/เยาวชน เกิดความรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชนของตนเอง ๑๓. ร้อยละของพื้นที่สีเขียวและพื้นที่นันทนาการเพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจหรือออกกำลังกาย เพิ่มขึ้น ๑๔. จำนวนโครงการที่มีการรณรงค์ให้ประชาชนรู้จักและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๑๕. จำนวนชุมชนที่มีแผนบริหารจัดการพลังงานในชุมชน เพิ่มขึ้น	๓. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตและแปรรูปจากสมุนไพรเพิ่มขึ้น (อย่างน้อย ๒ ผลิตภัณฑ์/ปี) (อาหาร ยา อาหารเสริม อาหารสัตว์) ๔. ร้อยละของสถานบริการสาธารณสุข จัดบริการแพทย์แผนไทยครบวงจร (ร้อยละ ๕๐) ๕. ร้อยละของผู้รับบริการแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๘) ๖. ร้อยละของครัวเรือนมีการใช้สมุนไพรในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ ๑๕ ของครัวเรือน) ๗. จำนวนผลงานวิจัยด้านแพทย์แผนไทย และสมุนไพร (ไม่น้อยกว่า ๒ เรื่อง / ปี) ๘. จำนวนนวัตกรรมด้านสมุนไพรในชุมชน (๒/ปี)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖
				๑๖. จำนวนเส้นทางคมนาคมเข้าสู่ชุมชน, อุตสาหกรรมทุกแห่งได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐาน (ร้อยละ ๕๐ จากปี ๖๐) ๑๗. ร้อยละของแรงงานที่ได้รับความรู้เข้ามามีส่วนร่วมในระบบการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ๑๘. ร้อยละของแรงงานที่เข้ารับการพัฒนานาในโครงการฝึกอบรมฝีมือแรงงานรองรับระบบขนส่ง โลจิสติกส์ และการก่อสร้าง	
กลยุทธ์ ๑. ส่งเสริมขบวนการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรไปสู่การตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย ๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจสินค้าเกษตร (Zoning) ๓. น้อมนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนา ๔. เพิ่มประสิทธิภาพการลดต้นทุนการผลิต ๕. พัฒนาลาดกลางการค้าเกษตร ๖. พัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอในพื้นที่เกษตรกรรม	กลยุทธ์ ๑. สร้างความสามารถทางการแข่งขันและโอกาสทางการค้าให้กับผู้ประกอบการ ๒. การสร้างความเป็นธรรมทางการค้าและการคุ้มครองผู้บริโภค ๓. ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตร ใช้วัตถุดิบภายในพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น ๔. ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม ๕. พัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังและจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและชุมชน ๖. ส่งเสริมและถ่ายทอดนวัตกรรมทางด้านพลังงาน ๗. ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมทางด้านอุตสาหกรรมวิสาหกิจชุมชน	กลยุทธ์ ๑. ผลักดันให้องค์กรสวัสดิการสังคมเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน ๒. พัฒนาสมรรถนะบุคลากรเครือข่าย อาสาสมัคร และภาคประชาชน ๓. บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ภาคประชาสังคมในการบริการด้านเด็ก เยาวชน คนพิการ และผู้สูงอายุ ๔. จัดทำมาตรฐานกลางในการประเมินมาตรฐานในการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนจังหวัด ๕. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๖. ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการกับตลาดแรงงานในพื้นที่ ๗. พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัย ๘. จัดงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ	กลยุทธ์ ๑. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวสินค้า บริการ การตลาด ประชาสัมพันธ์ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว รวมทั้งสร้างความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว ๒. พื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมพื้นบ้านดั้งเดิมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น ๓. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ๔. น้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชน ๕. พัฒนาเป็นศูนย์กลางการศึกษาดูงานด้านสุขภาพและแพทย์แผนไทย	กลยุทธ์ ๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปรับปรุงพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุ/อุบัติเหตุของจังหวัด ๒. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการเฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุ/อุบัติเหตุของจังหวัด ๓. กำกับดูแลความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยของอาคารขนาดใหญ่ ๔. สนับสนุนการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในรูปประชารัฐแบบบูรณาการ ๕. สนับสนุนการแก้ไขความเสี่ยงจากสาธารณภัย และภัยพิบัติ แบบใช้โครงสร้าง และไม่ใช้โครงสร้าง ๖. สนับสนุนการปลูกฝังวัฒนธรรมลดความเสี่ยงภัยด้วยตนเองแบบมีส่วนร่วม ๗. สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย และภัยพิบัติในรูปประชารัฐแบบบูรณาการ ๘. ส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลผู้ขับขี่รถสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ๙. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเฝ้าระวังด้านยาเสพติด ๑๐. ส่งเสริมให้เยาวชนได้มีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์	กลยุทธ์ ๑. พัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร ๒. สนับสนุนการจัดตั้งตลาดกลางสมุนไพร ๓. ส่งเสริมขยายช่องทางการใช้ประโยชน์ การเพิ่มมูลค่าสมุนไพร ๔. สนับสนุนการจัดบริการการแพทย์แผนไทยครบวงจร ๕. บูรณาการการแพทย์พื้นบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่น การแพทย์แผนไทยร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ๖. ส่งเสริมการใชยาสมุนไพร แทนยาแผนปัจจุบัน ๗. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยอย่างต่อเนื่อง ๘. ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานการวิจัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖
		๙. ส่งเสริมและพัฒนาให้สถานประกอบกิจการมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านแรงงาน ๑๐. จัดงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ		๑๑. ส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่สาธารณะและศาสนสถาน ๑๒. พัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำต้นทุน เพื่อการเกษตร และอุปโภค-บริโภค ตลอดจนสามารถป้องกันและบรรเทาปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งน้ำเค็มหนุน ๑๓. ส่งเสริมให้มีการป้องกันการพังทลายของตลิ่ง ๑๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีระบบการกักน้ำเสีย ๑๕. ส่งเสริมให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังการปล่อยน้ำเสียสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ๑๖. ส่งเสริมให้มีองค์ความรู้ในการบริหารจัดการขยะ ๑๗. ส่งเสริมให้ประชาชนได้กำหนดทิศทางการใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนที่เป็นถิ่นที่อยู่ ๑๘. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก และตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด ๑๙. ส่งเสริมให้มีเครือข่ายประชาชนเฝ้าระวังการบุกรุกพื้นที่สาธารณประโยชน์ ๒๐. ส่งเสริมการบริหารจัดการพลังงานอย่างมีส่วนร่วม ๒๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความสะดวกในการเข้าถึงทุกพื้นที่อย่างเท่าเทียมกัน ๒๒. ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในจังหวัดปราจีนบุรี ๒๓. ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม ๒๔. ปรับปรุงถนนให้มีคุณภาพดีสามารถใช้งานได้โดยสะดวกปลอดภัย ๒๕. ส่งเสริมผู้ประกอบการให้พัฒนากำลังคนด้านโลจิสติกส์ได้มีความรู้ทักษะและมาตรฐาน	

๓.๑ วิสัยทัศน์ (Vision) จังหวัดปราจีนบุรี

“ปราจีนบุรีเมืองน่าอยู่ คู่แหล่งท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย
แพทย์แผนไทย และสมุนไพรสู่สากล”

พันธกิจ (Mission)

- (๑) ปฏิบัติภารกิจตามกฎหมายให้บรรลุผลและสนองนโยบายของรัฐบาลในทุกมิติโดยยึดความต้องการ และความจำเป็นของประชาชนเป็นหลัก
- (๒) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านการค้า การลงทุน การอุตสาหกรรม การเกษตร การดำเนินการด้านสังคมและการศึกษาให้เกิดความเท่าเทียม การจัดการสิ่งแวดล้อมและระบบการคมนาคมเพื่อความเป็นเมืองน่าอยู่
- (๓) ส่งเสริมและรักษาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศให้เกิดผลอย่างยั่งยืน
- (๔) พัฒนาความสามารถในด้านการเกษตรกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้มีมาตรฐานสากล

๓.๒ เป้าประสงค์รวม (Goal) จังหวัดปราจีนบุรี

จังหวัดเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เป็นแหล่งอารยธรรมสมัยทวารวดีและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอุดมสมบูรณ์ ชุมชนสังคมเข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางการแพทย์แผนไทย และพัฒนาสมุนไพรสู่สากล

๓.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	พัฒนาด้านเกษตรกรรม และบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	พัฒนาด้านการค้าและอุตสาหกรรม
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	ยกระดับการบริหารจัดการงานด้านสังคม การศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและส่งเสริมโอกาสทางสังคม บนฐานแห่งความพอเพียง
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔	พัฒนาด้านท่องเที่ยว
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕	พัฒนาเมืองน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมและโลจิสติกส์
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖	พัฒนาด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๓.๔ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
๑. พัฒนาด้านเกษตรกรรม และบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ	๑. การเกษตรปลอดภัย ๒. ช่องทางการจำหน่ายจากผู้ผลิตถึงผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ๓. ระบบชลประทานครอบคลุมทุกพื้นที่เกษตรกรรม
๒. พัฒนาด้านการค้าและอุตสาหกรรม	๑. ผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้บริโภคได้รับ ประโยชน์จากโอกาสทางการค้าและกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจสู่เศรษฐกิจฐานรากอย่างทั่วถึง ๒. ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ๓. วิสาหกิจชุมชนได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
๓. ยกระดับการบริหารจัดการงานด้านสังคม การศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและส่งเสริมโอกาสทางสังคมบนฐานแห่งความพอเพียง	๑. การบริหาร จัดการงานด้านสังคมมีคุณภาพและมาตรฐาน ๒. การดำเนินงานต่อกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพ ๓. คุณภาพชีวิต สุขภาพกายและใจที่ดี ครอบคลุม อบอุ่น และชุมชนเข้มแข็ง ๔. คุณภาพการศึกษาของนักเรียน นักศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรีได้มาตรฐาน ๕. ประชากรในจังหวัดได้รับโอกาสทางการศึกษาจนจบหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพเท่าเทียมและเป็นธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
	๖. มีการส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ๗. ประชากรในจังหวัดได้รับการส่งเสริมการมีงานทำ
๔. พัฒนาด้านท่องเที่ยว	๑. คุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ ผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้มาตรฐาน มีศักยภาพ ดึงดูด เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้เข้าจังหวัดอย่างต่อเนื่อง
๕. พัฒนาเมืองน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมและโลจิสติกส์	๑. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ๒. จังหวัดปราจีนบุรีมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ ๓. จังหวัดปราจีนบุรีมีระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐาน
๖. พัฒนาด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร	๑. มีแหล่งปลูกพืชสมุนไพรตามมาตรฐาน GAP/ เกษตรอินทรีย์ ๒. กระบวนการผลิตและแปรรูปสมุนไพรใช้เป็นอาหาร ยา อาหารเสริม อาหารสัตว์ OTOP ๓. มีการใช้สมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ๔. มีการวิจัยและพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย ๕. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีศักยภาพในการแข่งขันจากการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๓.๕ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาด้านเกษตรกรรม และบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑. จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP (ไก่เนื้อ, กุ้ง, ปลา) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ แปลง/ฟาร์ม/ปี	๕	๕	๕	๕	๒๐	
๒. ร้อยละของมูลค่าผลผลิตที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๕/ปี)	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๓. ร้อยละของอาหารสด ปราศจากสารปนเปื้อน (ร้อยละ ๙๕/ปี)	๙๕%	๙๕%	๙๕%	๙๕%	๙๕%	
๔. ร้อยละผลผลิตของพืชเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น (ทุเรียน, ส้มโอ) (ร้อยละ ๕/ปี)	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๕. จำนวนนวัตกรรมใหม่ด้านการเกษตรที่เพิ่มขึ้น (ปีละ ๒ นวัตกรรม)	๒	๒	๒	๒	๘	
๖. ร้อยละของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อจัดหาปัจจัยการผลิต (ร้อยละ ๕/ปี)	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๗. ร้อยละของชนิดสินค้าทางการเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๐)	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	
๘. จำนวนช่องทางการจำหน่ายจากผู้ผลิตถึงผู้บริโภค (๒ ช่องทาง/ปี)	๒	๒	๒	๒	๘	
๙. ร้อยละพื้นที่ชลประทานและแหล่งน้ำที่เพิ่มขึ้น	๒%	๒%	๒%	๒%	๒%	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาด้านการค้าและอุตสาหกรรม

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑. ร้อยละของมูลค่าสินค้าและบริการที่ ได้รับการส่งเสริมเพิ่มขึ้น	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๒. ผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมายสร้างรายได้ เพิ่มขึ้น	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๓. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ การอำนวยความสะดวกทางการค้า (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐)	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	
๔. จำนวนครั้งของการจัดประชุมเพื่อ ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตด้าน การเกษตร ใช้วัตถุดิบภายในพื้นที่จังหวัด เพิ่มขึ้น	๒	๒	๒	๒	๘	
๕. จำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ได้รับการพัฒนากระบวนการผลิตและการ ออกแบบบรรจุภัณฑ์	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๑๒๐	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการบริหารจัดการงานด้านสังคม การศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและส่งเสริมโอกาสทางสังคมบนฐานแห่งความพอเพียง

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑. ร้อยละองค์กรสวัสดิการสังคมของจังหวัด ผ่านการรับรองมาตรฐานการจัดสวัสดิการ สังคมองค์กร (มสค.)	๒๕%	๕๐%	๗๕%	๑๐๐%	๑๐๐%	
๒. ร้อยละของบุคลากร เครือข่ายอาสาสมัคร และภาคประชาชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๑๐๐%	๑๐๐%	
๓. ร้อยละของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและสถานรับเลี้ยงเด็กได้รับการคุ้มครองและพัฒนา	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๑๐๐%	๑๐๐%	
๔. ร้อยละของเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และเครือข่ายทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนา	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	
๕. ร้อยละของนักเรียน นักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	
๖. จำนวนประชาชนวัยแรงงานในพื้นที่ เป้าหมายได้รับบริการด้านแรงงาน	๕๐๐	๖๐๐	๗๐๐	๘๐๐	๒,๖๐๐	
๗. ร้อยละของสถานศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี ที่ผ่านการประกันคุณภาพภายนอกและมีระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๑๐๐%	๑๐๐%	
๘. ร้อยละของการส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๑๐๐%	๑๐๐%	
๙. ร้อยละของประชากรในจังหวัดปราจีนบุรี ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อการมีงานทำ	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๑๐๐%	๑๐๐%	

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑๐. ร้อยละของจำนวนสถานประกอบกิจการที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพตามข้อกำหนดมาตรฐานแรงงาน	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๘๗.๕%	
๑๑. ร้อยละของแรงงานที่ได้รับการพัฒนาในรายการฝึกอบรมฝีมือแรงงานไทยในการขับเคลื่อนการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๘๗.๕%	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาด้านท่องเที่ยว

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑. สัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑๕%	
๒. สัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๓. สัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากสินค้าและบริการด้านสุขภาพไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑๕%	
๔. จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวได้รับการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มมากขึ้น (๒ แห่ง/ปี)	๒	๒	๒	๒	๘	
๕. ร้อยละของแรงงานที่เข้ารับ การพัฒนาในรายการฝึกอบรมฝีมือแรงงานไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถของภาคบริการ และการท่องเที่ยว	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๘๗.๕%	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาเมืองน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมและโลจิสติกส์

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑. ร้อยละของความสูญเสียในชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนลดลง (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ของปีที่ผ่านมา)	๓%	๓%	๓%	๓%	๓%	
๒. ร้อยละของอาคารขนาดใหญ่ได้รับการตรวจสอบระบบความปลอดภัย (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐)	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	
๓. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชน ได้รับการแก้ไขความเสี่ยงจากสาธารณสุขภัยและภัยพิบัติ (ร้อยละ ๒)	๒%	๒%	๒%	๒%	๒%	
๔. ร้อยละของประชาชนในชุมชน/หมู่บ้าน/สถานศึกษา/อปท. ได้รับปลูกฝังวัฒนธรรมลดความเสี่ยงภัยด้วยตนเอง	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	
๕. ร้อยละของหมู่บ้านปลอดยาเสพติดที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ กพร.กำหนด	๖๕%	๖๕%	๖๕%	๖๕%	๖๕%	
๖. ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ที่เพิ่มขึ้น (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐)	๒๐%	๒๐%	๒๐%	๒๐%	๒๐%	
๗. ร้อยละของแหล่งน้ำตามธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่แหล่งน้ำ)	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	
๘. ร้อยละของความยาวของการพังทลายของตลิ่งริมแม่น้ำและลำคลองในพื้นที่จังหวัดลดลง (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐)	๒๐%	๒๐%	๒๐%	๒๐%	๒๐%	
๙. ร้อยละของโรงงานอุตสาหกรรม สถานบริการได้รับการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑๐. ร้อยละของจำนวนหมู่บ้านและโรงเรียนมีการคัดแยกขยะและมีการนำขยะไปใช้ประโยชน์	๔๐%	๔๐%	๔๐%	๔๐%	๔๐%	
๑๑. ร้อยละของจำนวนชุมชนมีการกำหนดทิศทางการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑%	๑%	๑%	๑%	๑%	
๑๒. จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่สร้างจิตสำนึกให้ประชาชน/เยาวชน เกิดความรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชนของตนเอง	๒	๒	๒	๒	๘	
๑๓. ร้อยละของพื้นที่สีเขียวและพื้นที่นันทนาการเพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจหรือออกกำลังกายเพิ่มขึ้น	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๑๔. จำนวนโครงการที่มีการรณรงค์ให้ประชาชนรู้จักและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	๒	๒	๒	๒	๘	
๑๕. จำนวนชุมชนที่มีแผนบริหารจัดการพลังงานในชุมชนเพิ่มขึ้น	๒	๒	๒	๒	๘	
๑๖. จำนวนเส้นทางคมนาคมเข้าสู่ชุมชน, อุตสาหกรรมทุกแห่งได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐาน (ร้อยละ ๕๐ จากปี ๖๐)	๕๐%	๕๐%	๕๐%	๕๐%	๕๐%	
๑๗. ร้อยละของแรงงานที่ได้รับความรู้เข้ามามีส่วนร่วมในระบบการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๘๗.๕%	
๑๘. ร้อยละของแรงงานที่เข้ารับการพัฒนาในโครงการฝึกอบรมฝีมือแรงงานรองรับระบบขนส่ง โลจิสติกส์ และการก่อสร้าง	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๘๗.๕%	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑. จำนวนพื้นที่ปลูกสมุนไพรตามมาตรฐาน GAP/ เกษตรอินทรีย์ (๒แปลง/ปี)	๒	๒	๒	๒	๘	
๒. จำนวนตลาดกลางสมุนไพร (๑ แห่ง)	-	-	-	๑	๑	
๓. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตและแปรรูปจากสมุนไพรเพิ่มขึ้น (อย่างน้อย ๒ ผลิตภัณฑ์/ปี) (อาหาร ยา อาหารเสริม อาหารสัตว์)	๒	๒	๒	๒	๘	
๔. ร้อยละของสถานบริการสาธารณสุขจัดบริการแพทย์แผนไทยครบวงจร (ร้อยละ ๕๐)	๕๐%	๕๐%	๕๐%	๕๐%	๕๐%	
๕. ร้อยละของผู้รับบริการแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น (ร้อยละ๑๘)	๑๘%	๑๘%	๑๘%	๑๘%	๑๘%	
๖. ร้อยละของครัวเรือนมีการใช้สมุนไพรในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ ๑๕ ของครัวเรือน)	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑๕%	
๗. จำนวนผลงานวิจัยด้านแพทย์แผนไทย และสมุนไพร (ไม่น้อยกว่า ๒ เรื่อง/ปี)	๒	๒	๒	๒	๘	
๘. จำนวนนวัตกรรมด้านสมุนไพรในชุมชน (๒ นวัตกรรม/ปี)	๒	๒	๒	๒	๘	

๓.๖ กลยุทธ์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาด้านเกษตรกรรม และบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมขบวนการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรไปสู่การตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย
๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจสินค้าเกษตร (Zoning)
๓. น้อมนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนา
๔. เพิ่มประสิทธิภาพการลดต้นทุนการผลิต
๕. พัฒนาตลาดกลางการเกษตร
๖. พัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอในพื้นที่เกษตรกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาด้านการค้าและอุตสาหกรรม

กลยุทธ์

๑. สร้างความสามารถทางการแข่งขันและโอกาสทางการค้าให้กับผู้ประกอบการ
๒. การสร้างความเป็นธรรมทางการค้าและการคุ้มครองผู้บริโภค
๓. ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตร ใช้วัตถุดิบภายในพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น
๔. ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม
๕. พัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังและจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและชุมชน
๖. ส่งเสริมและถ่ายทอดนวัตกรรมทางด้านพลังงาน
๗. ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมทางด้านอุตสาหกรรมวิสาหกิจชุมชน

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการบริหารจัดการงานด้านสังคม การศึกษาให้มีคุณภาพ
มีมาตรฐานเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและส่งเสริมโอกาสทางสังคมบนฐาน
แห่งความพอเพียง**

กลยุทธ์

๑. ผลักดันให้องค์กรสวัสดิการสังคมเข้าสู่อำนาจรับรองมาตรฐาน
๒. พัฒนาสมรรถนะบุคลากร เครือข่าย อาสาสมัคร และภาคประชาชน
๓. บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาคประชาสังคมในการบริการด้านเด็ก เยาวชน คนพิการและ
๔. จัดทำมาตรฐานกลางในการประเมินมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน
๕. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๖. ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาสอดคล้องความต้องการกับตลาดแรงงานในพื้นที่
๗. พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่
๘. จัดงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ

ผู้สูงอายุ

จังหวัด

ทันสมัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาด้านท่องเที่ยว

กลยุทธ์

๑. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ การตลาด ประชาสัมพันธ์ และปัจจัยสนับสนุน
- การท่องเที่ยว รวมทั้งสร้างความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว
๒. พัฒนาผู้ประกอบการวัฒนธรรมพื้นบ้านดั้งเดิมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น
 ๓. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์
 ๔. น้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชน
 ๕. พัฒนาเป็นศูนย์กลางการศึกษาดูงานด้านสุขภาพและแพทย์แผนไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาเมืองน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมและโลจิสติกส์

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปรับปรุงพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุ/อุบัติเหตุของ
จังหวัด
๒. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการเฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุ
ของจังหวัด
๓. กำกับดูแลความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยของอาคารขนาดใหญ่
๔. สนับสนุนการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในรูปประจักษ์รูปแบบบูรณาการ
๕. สนับสนุนการแก้ไขความเสี่ยงจากสาธารณภัย และภัยพิบัติ แบบใช้โครงสร้าง และไม่ใช้
โครงสร้าง
๖. สนับสนุนการปลูกฝังวัฒนธรรมลดความเสี่ยงภัยด้วยตนเองแบบมีส่วนร่วม
๗. สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย และภัยพิบัติในรูปประจักษ์รูปแบบบูรณาการ
๘. ส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลผู้ขับซึ่รถสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง
๙. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเฝ้าระวังด้านยาเสพติด
๑๐. ส่งเสริมให้เยาวชนได้มีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์
๑๑. ส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่สาธารณะและศาสนสถาน
๑๒. พัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการเกษตรและอุปโภค-บริโภค ตลอดจนสามารถ
ป้องกันและบรรเทาปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งน้ำเค็มหนุน
๑๓. ส่งเสริมให้มีการป้องกันการพังทลายของตลิ่ง
๑๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีระบบการกักตุนน้ำเสีย
๑๕. ส่งเสริมให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ
๑๖. ส่งเสริมให้มีองค์ความรู้บริหารจัดการขยะ
๑๗. ส่งเสริมให้ประชาชนได้กำหนดทิศทางการใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนที่เป็นถิ่นที่อยู่
๑๘. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ
จังหวัด
๑๙. ส่งเสริมให้มีเครือข่ายประชาชนเฝ้าระวังการบุกรุกพื้นที่สาธารณประโยชน์
๒๐. ส่งเสริมการบริหารจัดการพลังงานอย่างมีส่วนร่วม
๒๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่อย่างเท่าเทียมกัน
๒๒. ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในจังหวัดปราจีนบุรี
๒๓. ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม
๒๔. ปรับปรุงถนนให้มีคุณภาพดี สามารถใช้งานได้โดยสะดวกปลอดภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

กลยุทธ์

๑. พัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร
๒. สนับสนุนการจัดตั้งตลาดกลางสมุนไพร
๓. ส่งเสริมขยายช่องทางการใช้ประโยชน์ การเพิ่มมูลค่าสมุนไพร
๔. สนับสนุนการจัดบริการการแพทย์แผนไทยครบวงจร
๕. บูรณาการการแพทย์พื้นบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่น การแพทย์แผนไทยร่วมกับการแพทย์แผน

ปัจจุบัน

๖. ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพร แทนยาแผนปัจจุบัน
๗. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยอย่างต่อเนื่อง
๘. ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานการวิจัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาด้านเกษตรกรรม และบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑. จำนวนแปลงจำนวนแปลง/ ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP (ไถ่เนื้อ, กุ้ง, ปลา) เพิ่มขึ้นไม่ น้อยกว่า ๕ แปลง/ฟาร์ม/ปี	๕	๕	๕	๕	๒๐	๑. ส่งเสริมขบวนการผลิตและ การตลาดสินค้าเกษตรไปสู่ การตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย
๒. ร้อยละของมูลค่าผลผลิตที่ได้ มาตรฐานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๕/ปี)	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๓. ร้อยละของอาหารสด ปราศจาก สารปนเปื้อน (ร้อยละ ๙๕/ปี)	๙๕%	๙๕%	๙๕%	๙๕%	๙๕%	๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการ เขตเศรษฐกิจสินค้าเกษตร (Zoning)
๔. ร้อยละผลผลิตของพืชเศรษฐกิจ ที่เพิ่มขึ้น (ทุเรียน, ส้มโอ) (ร้อยละ ๕/ปี)	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๕. จำนวนนวัตกรรมใหม่ด้าน การเกษตรที่เพิ่มขึ้น (ปีละ ๒ นวัตกรรม)	๒	๒	๒	๒	๘	๓. น้อมนำแนวทางเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ในการพัฒนา
๖. ร้อยละของสหกรณ์/กลุ่ม เกษตรกรที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อ จัดหาปัจจัยการผลิต (ร้อยละ ๕/ปี)	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๗. ร้อยละของชนิดสินค้าทาง การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น (ร้อย ละ ๑๐)	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๔. เพิ่มประสิทธิภาพการลด ต้นทุนการผลิต
๘. จำนวนช่องทางการจำหน่าย จากผู้ผลิตถึงผู้บริโภค (๒ ช่องทาง/ ปี)	๒	๒	๒	๒	๘	
๙. ร้อยละพื้นที่ชลประทานและ แหล่งน้ำที่เพิ่มขึ้น	๒%	๒%	๒%	๒%	๒%	๕. พัฒนาลาดกลางการเกษตร
						๖. พัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำให้ เพียงพอในพื้นที่เกษตรกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาด้านการค้าและอุตสาหกรรม

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑. ร้อยละของมูลค่าสินค้าและบริการที่ได้รับการส่งเสริมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๕ ของมูลค่าเดิม)	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	๑. สร้างความสามารถทางการแข่งขันและโอกาสทางการค้าให้กับผู้ประกอบการ ๒. การสร้างความเป็นธรรมทางการค้าและการคุ้มครองผู้บริโภค ๓. ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตร ใช้วัตถุดิบภายในพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น ๔. ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม ๕. พัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังและจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและชุมชน ๖. ส่งเสริมและถ่ายทอดนวัตกรรมทางด้านพลังงาน ๗. ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมทางด้านอุตสาหกรรมวิสาหกิจชุมชน
๒. ผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมายสร้างรายได้เพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๕ ของรายได้เดิม)	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๓. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการการอำนวยความสะดวกทางการค้า (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐)	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	
๔. จำนวนครั้งของการจัดประชุมเพื่อส่งเสริมให้อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตร ใช้วัตถุดิบภายในพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น (จำนวนครั้ง)	๒	๒	๒	๒	๘	
๕. จำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนากระบวนการผลิตและการออกแบบบรรจุภัณฑ์ (จำนวนราย)	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๑๒๐	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการบริหารจัดการงานด้านสังคม การศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน
เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและส่งเสริมโอกาสทางสังคมบนฐานแห่งความพอเพียง

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑. ร้อยละองค์กรสวัสดิการสังคมของจังหวัดผ่านการรับรองมาตรฐานการจัดสวัสดิการสังคมองค์กร (มสก.)	๒๕%	๕๐%	๗๕%	๑๐๐%	๑๐๐%	๑. ผลักดันให้องค์กรสวัสดิการสังคมเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน ๒. พัฒนาสมรรถนะบุคลากรเครือข่าย อาสาสมัคร และภาคประชาชน ๓. บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ภาคประชา รัฐในการบริการด้านเด็ก เยาวชน คนพิการ และผู้สูงอายุ ๔. จัดทำมาตรฐานกลางในการประเมินมาตรฐานในการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนจังหวัด ๕. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๖. ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการกับตลาดแรงงานในพื้นที่
๒. ร้อยละของบุคลากร เครือข่ายอาสาสมัคร และภาคประชาชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๑๐๐%	๑๐๐%	
๓. ร้อยละของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและสถานรับเลี้ยงเด็กที่ได้รับการคุ้มครองและพัฒนา	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๑๐๐%	๑๐๐%	
๔. ร้อยละของเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และเครือข่ายทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนา	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	
๕. ร้อยละของนักเรียน นักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	
๖. จำนวนประชาชนวัยแรงงานในพื้นที่เป้าหมายได้รับการด้านแรงงาน	๕๐๐	๖๐๐	๗๐๐	๘๐๐	๒,๖๐๐	
๗. ร้อยละของสถานศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรีที่ผ่านการประกันคุณภาพภายนอกและมีระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๑๐๐%	๑๐๐%	
๘. ร้อยละของการส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๑๐๐%	๑๐๐%	

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๙. ร้อยละของประชากรใน จังหวัดปราจีนบุรีได้รับการ ส่งเสริมสนับสนุนการจัด การศึกษาเพื่อการมีงานทำ	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๑๐๐%	๑๐๐%	๗. พัฒนาระบบเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการศึกษา และการบริหารจัดการที่ทันสมัย ๘. จ้างงานเร่งด่วนและพัฒนา ทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความ เดือดร้อนด้านอาชีพ ๙. ส่งเสริมและพัฒนาให้สถาน ประกอบกิจการมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมด้านแรงงาน ๑๐. จ้างงานเร่งด่วนและพัฒนา ทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความ- เดือดร้อนด้านอาชีพ
๑๐. ร้อยละของจำนวนสถาน ประกอบกิจการที่ผ่านการพัฒนา ศักยภาพตามข้อกำหนด มาตรฐานแรงงาน	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๘๗.๕%	
๑๑. ร้อยละของแรงงานที่ได้รับ การพัฒนาในรายการฝึกอบรม ฝีมือแรงงานไทยในการขับเคลื่อน การแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๘๗.๕%	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาด้านท่องเที่ยว

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑. สัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ การตลาด ประชาสัมพันธ์ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว รวมทั้งสร้างความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว ๒. พัฒนาประเพณีวัฒนธรรม พื้นบ้านดั้งเดิมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น ๓. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ๔. น้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชน ๕. พัฒนาเป็นศูนย์กลางการศึกษาดูงานด้านสุขภาพและแพทย์แผนไทย
๒. สัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๓. สัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากสินค้าและบริการด้านสุขภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑๕%	
๔. จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวได้รับการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มมากขึ้น (๒ แห่ง/ปี)	๒	๒	๒	๒	๘	
๕. ร้อยละของแรงงานที่เข้ารับการพัฒนาในรายการฝึกอบรมฝีมือแรงงานไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถของภาคบริการและการท่องเที่ยว	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๘๗.๕%	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาเมืองน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมและโลจิสติกส์

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑. ร้อยละของความสูญเสียในชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนลดลง (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ของปีที่ผ่านมา)	๓%	๓%	๓%	๓%	๓%	๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปรับปรุงพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุ/อุบัติเหตุของจังหวัด ๒. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามา มีบทบาทในการเฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุ/อุบัติเหตุของจังหวัด ๓. กำกับดูแลความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยของอาคารขนาดใหญ่ ๔. สนับสนุนการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในรูปพระราชบัญญัติแบบบูรณาการ ๕. สนับสนุนการแก้ไขความเสี่ยงจากสาธารณภัย และภัยพิบัติ แบบใช้โครงสร้าง และไม่ใช้โครงสร้าง ๖. สนับสนุนการปลูกฝังวัฒนธรรมลดความเสี่ยงภัยด้วยตนเองแบบมีส่วนร่วม ๗. สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย และภัยพิบัติในรูปพระราชบัญญัติแบบบูรณาการ
๒. ร้อยละของอาคารขนาดใหญ่ได้รับการตรวจสอบระบบความปลอดภัย (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐)	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	
๓. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับการแก้ไขความเสี่ยงจากสาธารณภัยและภัยพิบัติ	๒%	๒%	๒%	๒%	๒%	
๔. ร้อยละของประชาชนในชุมชน/หมู่บ้าน/สถานศึกษา/อปท.ได้รับปลูกฝังวัฒนธรรม ลดความเสี่ยงภัยด้วยตนเอง	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	
๕. ร้อยละของหมู่บ้านปลอดภัยาเสพติด ที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ กพร. กำหนด	๖๕%	๖๕%	๖๕%	๖๕%	๖๕%	
๖. ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ที่เพิ่มขึ้น (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐)	๒๐%	๒๐%	๒๐%	๒๐%	๒๐%	
๗. ร้อยละของแหล่งน้ำตามธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่แหล่งน้ำ)	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	๑๐%	
๘. ร้อยละของความยาวของการพังทลายของตลิ่งริมแม่น้ำและลำคลองในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรีลดลง (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐)	๒๐%	๒๐%	๒๐%	๒๐%	๒๐%	
๙. ร้อยละของโรงงานอุตสาหกรรมสถานประกอบการกิจการบริการได้รับการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑๐. ร้อยละของจำนวนหมู่บ้านและโรงเรียนมีการคัดแยกขยะและมีการนำขยะไปใช้ประโยชน์	๔๐%	๔๐%	๔๐%	๔๐%	๔๐%	๘. ส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลผู้ขับขีรถสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ๙. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเฝ้าระวังด้านยาเสพติด ๑๐. ส่งเสริมให้เยาวชนได้มีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ๑๑. ส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่สาธารณะและศาสนสถาน ๑๒. พัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำต้นทุน เพื่อการเกษตร และอุปโภค-บริโภค ตลอดจนสามารถป้องกันและบรรเทาปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำเค็มหนุน ๑๓. ส่งเสริมให้มีการป้องกันการพังทลายของตลิ่ง ๑๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีระบบการกำจัดน้ำเสีย ๑๕. ส่งเสริมให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ ๑๖. ส่งเสริมให้มีองค์ความรู้บริหารจัดการขยะ ๑๗. ส่งเสริมให้ประชาชนได้กำหนดทิศทางการใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนที่เป็นถิ่นที่อยู่
๑๑. ร้อยละของจำนวนชุมชนมีการกำหนดทิศทางการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑%	๑%	๑%	๑%	๑%	
๑๒. จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่สร้างจิตสำนึกให้ประชาชน/เยาวชน เกิดความรักและหวงแหนทรัพยากร ธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชนของตนเอง	๒	๒	๒	๒	๘	
๑๓. ร้อยละของพื้นที่สีเขียวและพื้นที่นันทนาการเพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจหรือออกกำลังกายเพิ่มขึ้น	๕%	๕%	๕%	๕%	๕%	
๑๔. จำนวนโครงการที่มีการรณรงค์ให้ประชาชนรู้จักและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	๒	๒	๒	๒	๘	
๑๕. จำนวนชุมชนที่มีแผนบริหารจัดการพลังงานในชุมชน เพิ่มขึ้น	๒	๒	๒	๒	๘	
๑๖. จำนวนเส้นทางคมนาคมเข้าสู่ชุมชน , อุตสาหกรรมทุกแห่งได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐาน (ร้อยละ ๕๐ จากปี ๖๐)	๕๐%	๕๐%	๕๐%	๕๐%	๕๐%	
๑๗. ร้อยละของแรงงานที่ได้รับความรู้เข้ามามีส่วนร่วมในระบบการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๘๗.๕%	
๑๘. ร้อยละของแรงงานที่เข้ารับการพัฒนาในโครงการฝึกอบรมฝีมือแรงงานรองรับระบบขนส่งโลจิสติกส์และการก่อสร้าง	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๘๗.๕%	

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
						๑๘. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก และตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด ๑๙. ส่งเสริมให้มีเครือข่ายประชาชนเฝ้าระวังการบุกรุกพื้นที่สาธารณประโยชน์ ๒๐. ส่งเสริมการบริหารจัดการพลังงานอย่างมีส่วนร่วม ๒๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความสะดวกในการเข้าถึงทุกพื้นที่อย่างเท่าเทียมกัน ๒๒. ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในจังหวัด ๒๓. ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม ๒๔. ปรับปรุงถนนให้มีคุณภาพดี สามารถใช้งานได้โดยสะดวกปลอดภัย ๒๕. ส่งเสริมผู้ประกอบการให้พัฒนากำลังคนด้านโลจิสติกส์ได้มีความรู้ ทักษะและมาตรฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๖๑-๖๔	
๑. จำนวนพื้นที่ปลูกสมุนไพรตามมาตรฐาน GAP/ เกษตรอินทรีย์ (๒ แปลง/ปี)	๒	๒	๒	๒	๘	๑. พัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร ๒. สนับสนุนการจัดตั้งตลาดกลางสมุนไพร ๓. ส่งเสริมขยายช่องทางการใช้ประโยชน์ การเพิ่มมูลค่าสมุนไพร ๔. สนับสนุนการจัดบริการการแพทย์แผนไทยครบวงจร ๕. บูรณาการการแพทย์พื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น การแพทย์แผนไทยร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ๖. ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรแทนยาแผนปัจจุบัน ๗. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยอย่างต่อเนื่อง ๘. ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานการวิจัย
๒. จำนวนตลาดกลางสมุนไพร (๑ แห่ง)	-	-	-	๑	๑	
๓. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตและแปรรูปจากสมุนไพรเพิ่มขึ้น (อย่างน้อย ๒ ผลิตภัณฑ์/ปี) (อาหาร ยา อาหารเสริม อาหารสัตว์)	๒	๒	๒	๒	๘	
๔. ร้อยละของสถานบริการสาธารณสุข จัดบริการแพทย์แผนไทยครบวงจร (ร้อยละ ๕๐)	๕๐%	๕๐%	๕๐%	๕๐%	๕๐%	
๕. ร้อยละของผู้รับบริการแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๘)	๑๘%	๑๘%	๑๘%	๑๘%	๑๘%	
๖. ร้อยละของครัวเรือนมีการใช้สมุนไพรในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ ๑๕ ของครัวเรือน)	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑๕%	๑๕%	
๗. จำนวนผลงานวิจัยด้านแพทย์แผนไทย และสมุนไพร (ไม่น้อยกว่า ๒ เรื่อง/ปี)	๒	๒	๒	๒	๘	
๘. จำนวนนวัตกรรมด้านสมุนไพรในชุมชน (๒/ปี)	๒	๒	๒	๒	๘	

๐/๓/๓.๑-๓.๕

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของ
จังหวัด/กลุ่มจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดปราจีนบุรี ที่ ๑ พัฒนาด้านเกษตรกรรม และบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ
กลยุทธ์ที่ ๖ : พัฒนาและจัดการแหล่งน้ำให้เพียงพอในพื้นที่เกษตรกรรม
โครงการที่ ๓ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อพัฒนาการเกษตรกรรมและแก้ไขปัญหา
ภัยแล้ง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อ กิจกรรม	๓.๑ แก้มลิงหนองอ้ายกาจ งบประมาณ ๒๐.๐๐ ล้านบาท ๓.๒ ปรับปรุงประตูระบายน้ำคลองขุดทอง งบประมาณ ๒๕.๐๐ ล้านบาท ๓.๓ ท่อระบายน้ำคลองไผ่ชะเลียด ๑ งบประมาณ ๙.๐๐ ล้านบาท ๓.๔ ท่อระบายน้ำคลองไผ่ชะเลียด ๒ งบประมาณ ๙.๐๐ ล้านบาท ๓.๕ ประตูระบายน้ำปลายคลองบางปลาแร่ งบประมาณ ๒๕.๐๐ ล้านบาท
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวงเป็นโครงการประเภทรับน้ำนองและบรรเทาอุทกภัย โดยรับน้ำนองจากแม่น้ำปราจีนบุรีผ่านคลองธรรมชาติที่เชื่อมกับแม่น้ำปราจีนบุรี โดยอาศัยประตูระบายน้ำและท่อระบายน้ำปากคลองควบคุมปริมาณน้ำของโครงการ คลองธรรมชาติในโครงการใช้เป็นคลองส่งน้ำและคลองระบายน้ำ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะสำหรับการเกษตรกรรม ซึ่งประกอบด้วย ทำนา เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา และสวนผลไม้ โดยน้ำต้นทุนของโครงการได้มาจากแม่น้ำปราจีนบุรีและแม่น้ำบางปะกง และน้ำที่เก็บกักไว้ในคลองช่วงฤดูน้ำหลาก จึงจำเป็นต้องสร้างแก้มลิงและอาคารชลประทานต่างในคลองเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตรกรรมและอุปโภคบริโภค
๓. วัตถุประสงค์	๓.๑ เพื่อใช้เก็บกักน้ำไว้บรรเทาความเดือดร้อนของพื้นที่การเกษตรและอุปโภคบริโภค ในฤดูแล้ง ๓.๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวง ๓.๒ เพื่อยกฐานะความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ เมื่อมีการพัฒนาแหล่งน้ำแล้วจะสามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรของราษฎรให้สูงขึ้น
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	สามารถเก็บกักน้ำไว้ในโครงการบางพลวงสำหรับใช้ในกรณีฝนทิ้งช่วงและในฤดูแล้งและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ชลประทานบางพลวง
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	จำนวน ๕ แห่ง
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	๑) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมืองฯ) ๒) ยุทธศาสตร์จังหวัด
๗. ระยะเวลา	๔ ปี
๘. กิจกรรม	ก่อสร้างพัฒนาและจัดการแหล่งน้ำให้เพียงพอในพื้นที่เกษตรกรรม
๘.๑ กิจกรรม งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปีที่ ๑ จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๒๐.๐๐ ล้านบาท ปีที่ ๒ จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๒๕.๐๐ ล้านบาท ปีที่ ๓ จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๑๘.๐๐ ล้านบาท ปีที่ ๔ จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๒๕.๐๐ ล้านบาท ปีที่ ๑ จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๒๐.๐๐ ล้านบาท โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวง

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด
และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

จังหวัด..... ปราจีนบุรี

การดำเนินการ	ดำเนินการ แล้ว	ไม่ได้ ดำเนินการ
๑) สำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด ดังต่อไปนี้ ☐ มอบให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา หรือบุคคลอื่นใดทำการศึกษา สำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ☒ มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ดำเนินการหรือร่วมกับหน่วยงานอื่น ทำการศึกษาสำรวจ ความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ☐ แต่งตั้งคณะกรรมการของ ก.บ.จ. ขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ ประสานงานเพื่อให้ได้ ข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ☐ ดำเนินการอื่นตามที่ ก.บ.จ. เห็นสมควร โดยดำเนินการ.....	✓	
๒) จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดไม่ว่าจะเป็น ราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลางและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ในจังหวัด รวมทั้ง ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟัง ความคิดเห็น เกี่ยวกับ แผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา ๕๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่ง พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑	✓	
๓) การประชุมของ ก.บ.จ. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาว่า ด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และหลักเกณฑ์ และ วิธีการที่ ก.บ.จ. กำหนด	✓	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุม
คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ).....

(..... นายอุกฤษ ฝั่งใสภา) ๐ ๗

ผู้ว่าราชการจังหวัด..... ปราจีนบุรี

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐)	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
วิสัยทัศน์	เมื่อนำอยู่ คู่อุตสาหกรรม เชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย ก้าวไกลโลจิสติกส์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสุขภาพ ศูนย์กลาง การแพทย์แผนไทย	ปราจีนบุรีเมื่อนำอยู่ คู่แหล่งท่องเที่ยวและ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย แพทย์แผนไทย และสมุนไพรสู่สากล	จากผลการวิเคราะห์ SWOT ของประชาคม จังหวัด
เป้าประสงค์รวม	๑. ประชาชนมีคุณภาพชีวิต ที่ดี มีโอกาสเข้าถึงบริการ ของรัฐอย่างเท่าเทียมกัน มีสุขภาวะที่ดี ได้รับ การศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบครัวอบอุ่นและมีความ ยึดมั่นในคุณธรรมและ จริยธรรม รวมถึงประชาชน มีงานทำที่มั่นคงและมี รายได้เพียงพอต่อการ ดำรงชีวิต ๒. ฐานเศรษฐกิจหลักของ จังหวัดมีการเติบโตอย่าง มั่นคงและมีเสถียรภาพ โดย ภาคการผลิต ทั้งเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ มีมูลค่ามากขึ้นและขยายตัว ในระดับสูงใกล้เคียงกับ ประเทศ สามารถสร้างงาน และรายได้จากฐานอาชีพที่ เกิดขึ้นอย่างหลากหลายใน จังหวัดมากขึ้น รวมทั้ง บรรเทาปัญหาความเหลื่อม ล้ำด้านรายได้ ๓. ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมได้รับการ	จังหวัดเป็นฐานการผลิต อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และ ฐานการผลิตสินค้าเกษตร ปลอดภัย เป็นแหล่งอารย ธรรมสมัยทวารวดีและ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอุดมสมบูรณ์ ชุมชนสังคมเข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางการแพทย์ แผนไทย และพัฒนา สมุนไพรสู่สากล	เพื่อให้กระชับและสอดคล้อง กับวิสัยทัศน์จังหวัด

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐)	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)	เหตุผลของการ ปรับเปลี่ยน
	อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหาร จัดการอย่างสมดุลเพื่อเป็น ฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งมีขีดความสามารถ ในการรองรับภัยพิบัติที่จะ เกิดขึ้น		
ประเด็นยุทธศาสตร์	๑. ส่งเสริมและพัฒนา อุตสาหกรรมในพื้นที่ให้เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับ ประชาคมอาเซียน ๒. เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตและการจำหน่ายสินค้า เกษตรที่มีคุณภาพและได้ มาตรฐานสอดคล้องกับ ศักยภาพของพื้นที่และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ๓. พัฒนาศักยภาพด้านการ ท่องเที่ยว สินค้า บริการ และผลิตภัณฑ์ ๔. ยกระดับการจัดบริการ สังคมให้มีคุณภาพและ มาตรฐานสอดคล้องกับทุก สถานการณ์ เพื่อความสงบ เรียบร้อย และความมั่นคง ของจังหวัด ๕. อนุรักษ์ ป่าไม้ และ บริหารจัดการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างสอดคล้อง กับศักยภาพของพื้นที่	๑. พัฒนาด้านเกษตรกรรม และบริหารจัดการน้ำอย่าง บูรณาการ ๒. พัฒนาด้านการค้าและ อุตสาหกรรม ๓. ยกระดับการบริหาร จัดการงานด้านสังคม การศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน เพื่อสร้าง ภูมิคุ้มกันและส่งเสริม โอกาสทางสังคมบนฐาน แห่งความพอเพียง ๔. พัฒนาด้านท่องเที่ยว ๕. พัฒนาเมืองน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมและโลจิสติกส์ ๖. พัฒนาด้านการแพทย์ แผนไทยและสมุนไพร	การจัดเรียงลำดับ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป็นไปตามผลจากการ ประชาคมในระดับ อำเภอที่ให้ความสำคัญ กับเรื่องเกษตรกรรม และแหล่งน้ำมากกว่า อุตสาหกรรม ขณะที่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ ถูกยกระดับขึ้นมา เนื่องจากความโดดเด่น ของโรงพยาบาล เจ้าพระยาอภัยภูเบศร และการส่งเสริม ความรู้ด้านสมุนไพร และแผนแพทย์ไทย มายาวนานต่อเนื่อง

จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัด และรายจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด
ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

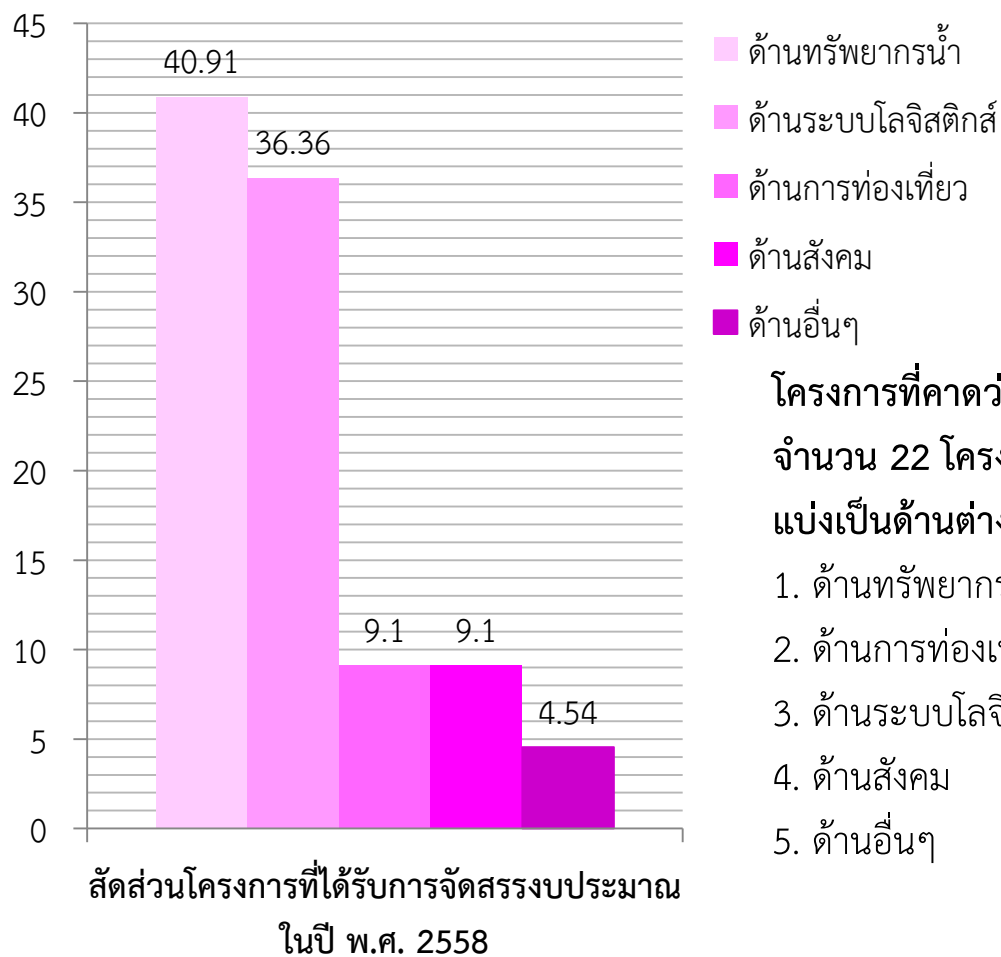
กลุ่มจังหวัด ภาคกลางตอนกลาง	ฉะเชิงเทรา	ปราจีนบุรี	สระแก้ว	นครนายก	สมุทรปราการ
เส้นทาง การค้า การลงทุน การคมนาคม และการค้าภาคตะวันออกของไทยสู่อินโดจีน		-เมืองนำอยู่	- แหล่งการค้าชายแดนและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ		-เมืองปริมณฑล ศูนย์กลางการขนส่ง และกระจายสินค้า เพื่อรองรับการผลิต การค้า การลงทุน การบริการ และการพาณิชย์
แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย	- แหล่งผลิตเกษตรปลอดภัย (พืชผัก ปลากระพง ไข่ไก่ และสุกร)	-เกษตรปลอดภัย แพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทยสู่สากล	- เมืองเกษตรอินทรีย์	-แหล่งเกษตรกรรมและผลิตอาหารปลอดภัย สนับสนุนครัวโลกและความมั่นคงทางอาหารของประเทศ	
อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เกษตรแปรรูปและสมุนไพร	-เมืองอุตสาหกรรมสีเขียว	-เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ			-เมืองอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการส่งออก
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สุขภาพ และวัฒนธรรม	- แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	- ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	- ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและอารยธรรมโบราณ	-ทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและบริการ สร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	
สังคม		-เมืองนำอยู่		-เมือง ที่อยู่อาศัยและนำอยู่ สำหรับรองรับผู้มาเยือนและใกล้เคียง ความเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานคร	-เมืองปริมณฑลนำอยู่ ที่รองรับการขยายตัวของเมืองหลวง

จังหวัดปราจีนบุรี

งบประมาณที่จังหวัดได้รับการจัดสรร (ย้อนหลัง 3 ปี)

สัดส่วนโครงการที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

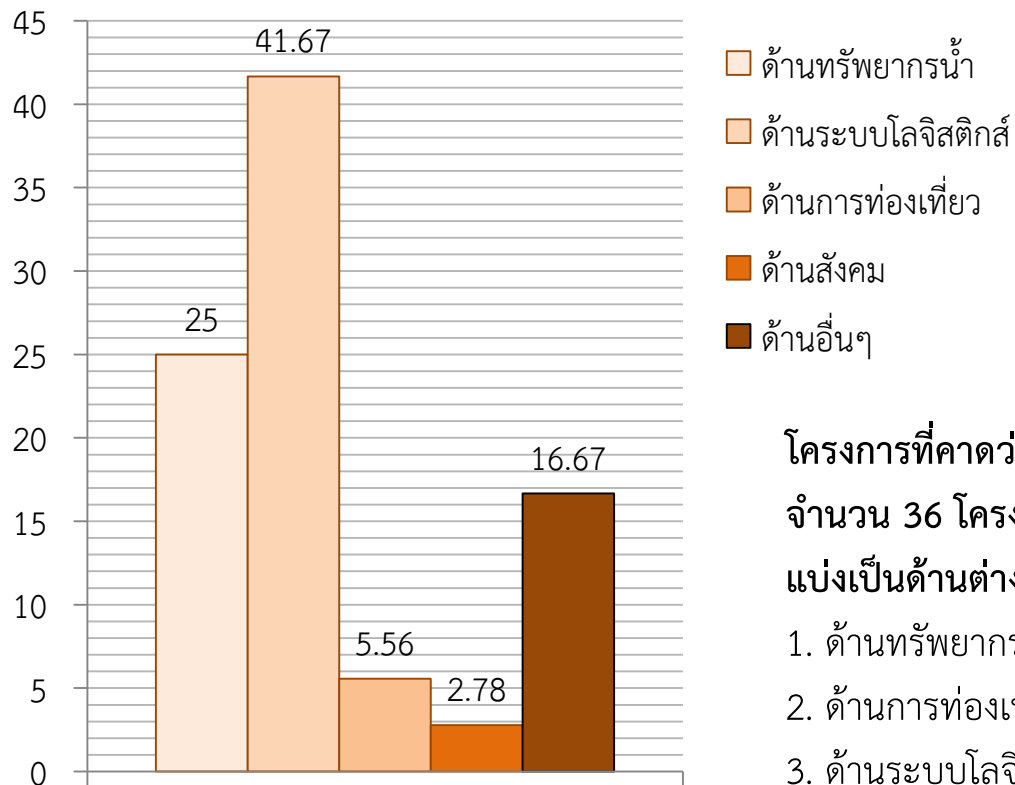
โครงการที่คาดว่าจะได้รับการจัดสรรงบประมาณ

จำนวน 22 โครงการ งบประมาณ 143,024,700 บาท

แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านทรัพยากรน้ำ	จำนวน 9	โครงการ
2. ด้านการท่องเที่ยว	จำนวน 2	โครงการ
3. ด้านระบบโลจิสติกส์	จำนวน 8	โครงการ
4. ด้านสังคม	จำนวน 2	โครงการ
5. ด้านอื่นๆ	จำนวน 1	โครงการ

สัดส่วนโครงการที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

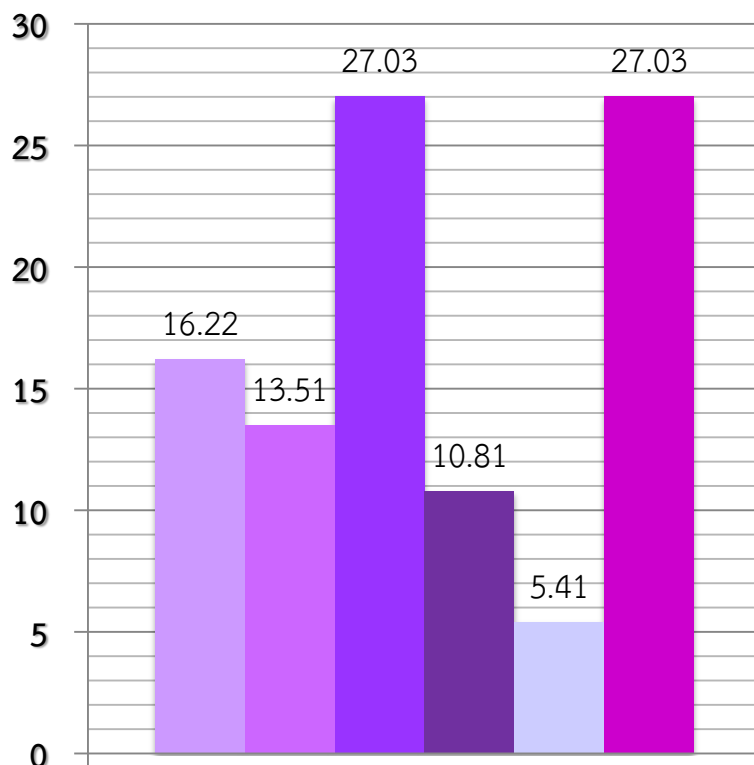

สัดส่วนโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
ในปี พ.ศ. 2559

โครงการที่คาดว่าจะได้รับการจัดสรรงบประมาณ
จำนวน 36 โครงการ งบประมาณ 215,353,000 บาท
แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านทรัพยากรน้ำ	จำนวน 9	โครงการ
2. ด้านการท่องเที่ยว	จำนวน 5	โครงการ
3. ด้านระบบโลจิสติกส์	จำนวน 15	โครงการ
4. ด้านสังคม	จำนวน 1	โครงการ
5. ด้านอื่นๆ	จำนวน 6	โครงการ

สัดส่วนโครงการที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

สัดส่วนโครงการซึ่งคาดว่าจะได้รับการจัดสรร
งบประมาณ ในปีงบประมาณ 2560

- ด้านทรัพยากรน้ำ
- ด้านการท่องเที่ยว
- ด้านระบบโลจิสติกส์
- ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านสังคม
- อื่นๆ

โครงการที่คาดว่าจะได้รับการจัดสรรงบประมาณ

จำนวน 37 โครงการ งบประมาณ 246,002,900 บาท

แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านทรัพยากรน้ำ	จำนวน 6	โครงการ
2. ด้านการท่องเที่ยว	จำนวน 5	โครงการ
3. ด้านระบบโลจิสติกส์	จำนวน 10	โครงการ
4. ด้านเศรษฐกิจ	จำนวน 4	โครงการ
5. ด้านสังคม	จำนวน 2	โครงการ
6. ด้านอื่นๆ	จำนวน 10	โครงการ

“ปราจีนบุรีเมืองน่าอยู่ คู่แหล่งท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย
แพทย์แผนไทย และสมุนไพรสู่สากล”